ماهنامهٔ

اردو

ارگان نشراتی وزارت دفاع ملی

د تاسیس نیټه ۱۲۹۹ هجری لمریز کال

د ۱۳۹۸ لمریز کال د وری (حمل) میاشت لومړی ګڼه

خدا (ج)، وطن، وظیفه

سال نود نهم

شماره مسلسل

۱۰۴۱

افغانستان د جرګو او مشورو هیواد دی او موږ به په مشورو مخ ته ځو، تر څو یوې با عزته سولې ته، چې د افغانستان دخلکو اساسي غوښتنه ده، ورسیږو .

(د ولسمشر محمد اشرف غني له ویناوو څخه)

ماهنامهٔ

اردو

ارگان نشراتی وزارت دفاع ملی

د تاسیس نیټه: ۱۲۹۹ لمریز کال

پر له پسی ګڼه: ۱۰۴۱ د ۱۳۹۸ لمریز کال

د وری (حمل) میاشت، لومړی ګڼه

کتنپلاوی:

- د ستراتیژیکو اړیکو او عامه چارو ریاست سرپرست ډګروال قیس « منګل »
- ډګروال عبدالصبور « شاکر »
- ډګروال محمد داد « بدخشی »
- ملالی «مهمند»

د چاپ او خپرولو مدیر:

ډګروال محمد نعمان «هاتفي»

Mail: M.Neman.Pak@mod.gov.af

PBX: ۲۶۱۴۰۶۳ - ۰۷۹۹۵۶۵۶۴۸

مسوول مدیر:

تورن سید بدیع الزمان «هاشمي»

شماره تیلفون: ۰۷۹۸۲۰۰۵۹۰

PBX: 2614061

Mail: S.b.hashmi@mod.gov.af

دیزاین و کمپوز: محمد قاسم « رحیمی »

مونیکا « سلطانی »

تیراژ: - ۶۰۰۰ جلد، چاپ مطبعه اردوی ملی

آدرس: ششدرک، کابل – افغانستان

مقابل مطبعه اردوی ملی

صفحه ویب سایت وزارت دفاع ملی

www.mod.gov.af

صفحه فیسبوک وزارت دفاع ملی

www.facebook.com/modafghanistan

په دې ګڼه کې

عنوان	صفحه
زموږ شریف خلک او د هیواد ویاړلی تاریخ به هیڅکله ...	۱
دوره ۲۷تعلیمات عالی کوماندوخاتمه یافت ومداومین آن سند...	۲
معاون اول وزارت دفاع ملی طی مراسم به همکارانش ...	۳
دوسله والوځواکونو لوی درستیز ډګرجنرال بسم الله وزیري...	۴
سمینار سه روزه سرمفتشیت وزارت دفاع ملی پیرامون ...	۵
دملي دفاع وزارت د غونډو په تالار کې د (پیغام رسوني او...	۶
د۲۰۱ سیلاب قول اردو قوماندان او د ننګرهار والي د...	۷
د ۲۰۹شاهین قول اردو، د انجینری مکتب د درنو وسایطو...	۸
قوماندانی قول اردوی عملیات خاص کماندوبه بازمانده گان...	۹
سیمینارپنج روزه ترینران فوتبال قطعات و جزوتامهای ...	۱۰
د کابل جلال آباد لویه لار چې د موسمي سیلابونو له امله ...	۱۱
بهتر است طالبان خشونت را متوقف کنند تا صلح بر قرارشود	۱۲
کرامت انسان از منظر قرآن	۱۳
ارتباط مخابره درتعرض	۱۵
دکتورین نظامی	۱۷
اساسات و مفاهیم ژیولیتیک	۱۹
احزاب سیاسی و انتخابات	۲۱
سیردولت ها درتاریخ، جامعه مدنی وحقوق بشر	۲۳
تجربوي الوتکه	۲۵
نگاهی کوتاه به نظام مالی اسلام وافغانستان	۲۶
بررسی مختصر اصل صلاحیت جهانی	۲۸
نقش رسانه ها بالای روحیه سربازان	۲۹
حفظ و مراقبت وسایل برقی	۳۰
د مشری آهمیت او اړونده مدیریتي چارې	۳۱
رفتار ساختمان در هنگام آتش سوزی	۳۲
علت اصلی وقوع زلزله	۳۳
استرداد مجرمین در اسناد بین الملل و حقوق جزای افغانستان	۳۴
ماهیت حقوقی فضا از منظر حقوق بین‌الملل	۳۵
جرم فریبکاری	۳۶
بررسی مسؤلیت مدنی در حقوق افغانستان	۳۷
نقش تحقیق در تدریس	۳۸
دهیواد دفاعي او امنیتي ځواکونه د ملي یووالي ممثلین دي	۳۹
د ملي قوتونو پیاوړتیا د ملي ستراتیژی په توګه	۴۰
په افغانستان کې ټول مهم ملي مسایل د جرګو او مشورو...	۴۱
د ادب ګلبڼ	۴۲
نوی کال؛ مسؤلیت، فرصت او عبرت	۴۵
سحر ګر	۴۷
اساس مالکیولی سرطان	۴۹
چاقی و سندروم میتابولیک	۵۰
مهارتهای کنترول فشار های روانی ورزشکاران ازنگا...	۵۱
د ډیرو هګیو خوړل، څومره زیان لري؟	۵۳
شیدې ولې پوستکی ځوان ساتي؟	۵۳
سبزیجات صحت ته څه ګټې لري؟	۵۴
بریالی انسان	۵۶
د بریالي کارکوونکي ۵ غوره ځانګړنې	۵۷
دیدگاه ها – لیدلوری	۵۸
له هیواد څخه دفاع ته چمتویو	۵۹
د هیواد او خلکو په دفاع کې د افغان نجونو رول د پراخیدو...	۶۲

زموږ شریف خلک او د هیواد ویاړلی تاریخ به هیڅکله د دفاعي او امنیتي ځواکونو اتلولي او د هیواد د دفاع په لار کې سربښندنې او له ځانه تیریدنې هیرې نه کړي

سرلیکنه:

د هیواد وسله وال ځواکونه او په ځانګړې توګه د ملي اردو زړور او اتل منسوبین، چې دا مهال دهیواد په ډیرو لیرو پرتو سیمو کې د خپلو ورسپارل شویو دندو په ترسره کولو بوخت او په ډیره میرانه او سربښندنو سره د خپل ګران هیواد افغانستان له ځمکنۍ بشپړتیا، ملي واکمنۍ، دیني او ملي ارزښتونو څخه دفاع او ساتنه کوي، د دغو اتلو منسوبینو دا ډول سربښندنې او خپلو خلکو ته خدمت کول په ریښتیا هم د ډیر قدر او ستاینې وړ دي، چې زموږ متدین او مسلمان ولس او د هیواد ویاړلی تاریخ به هیڅکله د دغو شازلمیو دغه سربښندنې او له ځانه تیریدنې هیرې نه کړي، تل به ورته د قدر په سترګه ګوري او د هیواد تاریخ به یې تل په خپلو زرینو پاڼو کې د تل له پاره خوندي وساتي او زموږ راتلونکی نسل به یې خپله تګلاره وګرځوي.

د ملي اردو منسوبینو د هیواد د دفاع او خلکو ته د ریښتینې خدمتونو په تر سره کو لو سره، د ټولو شریفو هیوادوالو په زړونو کې ځای پیدا کړی او له هغوی څخه په کلکه ننګه او ملاتړ کوي او دغه زړور سربښندونکي له یوې ورځې نه بلې ته لا پسې د خلکو په زړونو کې ګرانوالی او محبوبیت پیداکوي، زموږ ولسونه اوس په دې ښه پوهیدلي چې د ملي اردو زړور منسوبین د دې هیواد اصلي بچیان او د دې خاورې ریښتینې ساتونکي او مدافعین دي، په هر ډول ستونزمنو حالاتو کې له خپل هیواد او خلکو څخه دفاع کوي او د هیواد د سولې او امنیت سرسختو او سوګند خوړلو دښمنانو هر ډول ناوړه او ورانکاره دسیسې او پلانونه یې شنډ او له خاورو سره خاورې کړي او هغوی یې په هر ډګر کې له عبرته ډکه ماتې سره مخ کړي دي.

اوس ټولو ته دا د لمر په څیر څرګنده ده، چې زموږ د هیواد او خلکو دښمنانو اوس د دې توانایي له لاسه ورکړې چې مخامخ زموږ له دفاعي او امنیتي ځواکو سره مقابله وکړي، بلکې هغوی اوس یوازې زموږ ولسي وګړي په نښه کوي، په جوماتونو، ښارونو، بازارونو او تر دې چې د جنازو په مراسمو کې ځانمرګي بریدونه او بمي چاودنې کوي او په خپلو تروریستي غیر انساني او غیر اسلامي بریدونو سره زموږ متدینو او مسلمانو هیوادوالو ته مرګ ژوبله ور اړوي او هره ورځ زموږ په لسګونو هیوادوال د دغه ناروا بریدونو قرباني کیږي، چې په هیڅ دین او مذهب کې یې د تر سره کولو جواز نه شته.

خو د ملي اردو میړني او سربښندونکي منسوبین یوځل بیا خپلومشرانو او درنو هیوادوالو ته دا ډاډ ورکوي او ژمنه کوي چې تر څو د دوی په بدن کې یو څاڅکی وینه شته، د خپل هیواد او خپلو خلکو د دفاع له پاره د هیواد او خلکو له دښمنانو سره کلکه مقابله کوي او په دې لار کې هر ډول سر ښندنو ته چمتو دي.

دوره ۲۷ تعلیمات عالی کوماندو خاتمه یافت ومداومین آن سند فراغت بدست آوردند

به کمیت (۱۳۵۱)تن از افسران، بریدملان وسربازان جزوتامهای مختلف اردوی ملی بعداز فراگیری آموزشهای مسلک کوماندو از دوره بیست وهفتم تعلیمات کماندو فارغ وطی محفل با شکوه که درگارنیزیون ریشخور تدویر یافته بود سند فراغت شانرا بدست آوردند. مراسم که به همین مناسبت به اشتراک اسدالله «خالد» سرپرست وزارت دفاع ملی، دگرجنرال بسم الله «وزیری» لوی درستیز قوای مسلح، تورنجنرال محمد حیدر «نیکپی» سرپرست قول اردوی عملیات خاص کوماندو، جنرالان، افسران قرارگاه قول اردو، مسوولین نهادهای جامعه مدنی، عده یی از افسران، بریدملان و سربازان جزوتامهای قول اردوی یاد شده در گارنیزیون ریشخور تدویریافته بود، با تلاوت آیات چند ازکلام الله مجید و پخش سرود ملی کشور آغاز گردید.

بعداً قوماندان مکتب عالی کوماندو دگروال احمدذکریا «عزیزی» در رابطه به نصاب تعلیمی دوره تعلیمی کوماندو که با آموزش وفنون آوری های تکتیک مدرن، انداخت، تخنیک سلاح، دروس عملی و نظری تدریس گردیده بطورمفصل صحبت نمود.

سپس اسدالله «خالد»سرپرست وزارت دفاع ملی با ایراد سخنانی از رشادات و قهرمانی های کوماندو ها که در دفاع از وطن در نقاط مختلف کشور اجرا نموده اند یادآوری و قدردانی نموده کوماندوها را محافظین راستین و مدافعین واقعی کشور تلقی نموده گفت: اعلان کمپاین پلان امنیتی خالد ازجانب رهبری سرقوماندانی اعلی قوای مسلح نمایانگر آنست که دولت مشروع وقانونی افغانستان توسط سکتورثلاثه امنیتی ازتامین امنیت، حفاظت ازجان، مال، عزت وناموس مردم ما مسئولیت دارد. وهرگام دشمنان مردم افغانستان به لجاجت نظامی ادامه دهند وراه جنگ را انتخاب نمایند به دعائیه صلح که خواست ونیازمبرم وطن ومردم ماست لبیک نگویند نیروهای دفاعی وامنیتی کشور ناگُزیر هستند از حاکمیت وهمه ارزشهای ملی کشور دفاع نمایند. سرپرست وزارت دفاع ملی در ادامه سخنانش گفت: قدرت نیروهای امنیتی ما در برابر دشمنان صلح و آرامش بدون شک نمایانگر عزم و اراده راسخ ،داشتن روحی ومورال عالی، قابلیت ها وظرفیت های مسلکی و تصمیم قاطع این نیروها در دفاع از امنیت شهروندان کشور عزیز ما افغانستان را بیان می دارد. این تقابل نشان دهنده آنست که نیروهای امنیتی ما با گذشت هر روز به مهارت ها وظرفیت بهترآموزش می بینند، با تجهیزات و امکانات نظامی مدرن مجهز میشوند، با قابلیت وتوانایی های بیشتر تهدیدها و دسایس مخالفین مسلح را خنثی کرده و فرصت هرنوع تحرک به موقع را از دشمنان سلب می کنند.انگیزه و توانایی های نیروهای امنیتی سبب شده که روند اعتماد مردم به این نیروها روز به روز افزایش یابد و حمایت های بی دریغ شهروندان از نیروهای دفاعی وامنیتی هر روز بیشتر گردد.

آقای خالد در ادامه سخنانش افزود: شما امروز بعد ازیک دوره تعلیمی سند فراغت بدست میاورید توقع من ازشما این است که آنچه در این کانون علمی آموختید با سایر همکاران و همقطاران تان شریک سازید. زیرا تعلیم و تربیه یکی از فکتورهای مهم حیات منسوبان اردوی ملی را تشکیل میدهد.

متعاقباً سرپرست قوماندانی قول اردوی عملیات خاص کوماندو ضمن تبریکی فراغت مداومین گفت: به نماینده گی از تمام کماندوها وعده و اطمینان میدهیم منسوبان کماندو تا آخرین قطره خون خویش در هرنوع شرایط از تمامیت ارضی کشور دفاع وحراست می نمایند.

مراسم با توزیع تصدیق نامه ها وتقدیرنامه ها برای مداومین خاتمه یافت.

عبدالقیوم نورستانی

معاون اول وزارت دفاع ملی طی مراسم به همکارانش معرفی گردید

به اساس پیشنهاد وزارت دفاع ملی و حکم مقام عالی ریاست جمهوری اسلامی افغانستان دگرجنرال محمد یاسین "ضیا" بحیث معاون اول وزارت دفاع ملی تقرر حاصل نمود.

ابتدا محفل با تلاوت آیات چند ازکلام الله مجید و پخش سرود ملی کشور آغاز گردید.

سپس حکم مقام عالی ریاست جمهوری اسلامی افغانستان و امریه مقام وزارت دفاع ملی مبنی بر تقرر معاون جدید این وزارت توسط معاون ریاست کادر و پرسونل ستردرستیز قرائت گردید.

بعداً اسد الله «خالد» سرپرست وزارت دفاع ملی که در مراسم معرفی معاون اول این وزارت صحبت می نمود گفت: «در رابطه به پیشینه کاری آقای داکتر ضیا به قدرکافی معلومات دارم موصوف شخص پُرتلاش ،دارای تحصیلات عالی و تجربه کاری خوب می باشد.که از گذشته با هم روابط کاری نزدیک داشتیم.

با درنظرداشت اوضاع کنونی کشور رهبری وزارت دفاع ملی ودولت ج.ا.ا در شرایط اساس وظیفه بسیار بزرگ را بشما می سپارند.

ازبارگاه احد منان برایتان موفقیت های مزید التجاه می نمایم.

سرپرست وزارت دفاع ملی در ادامه گفت: «بیائید سال نو را سال با گذشت، همدیگر پذیری، صلح، ثبات و آبادی کشور آغاز نماییم. همچنان توقع میرود که گفتگوهای صلح به نتایج مثبت برسد ونقطه پایانی برای رنج و آلام بیش از چهار دهه جنگ درکشور باشد.

هرگاه دشمنان مردم افغانستان بازهم به ادامه جنگ موافق باشند و سنگرهای دفاع از عزت مردم ما را هدف قرار دهند. مطمئن هستم با شجاعت و درایت که سربازان دلیر ما دارند، به دشمن ضربات قوی وارد خواهند نمود و هیچگاهی اجازه نخواهند داد تا مخالفین مسلح به اهداف غیرانسانی و اسلامی شان موفق گردند. سرپرست وزارت دفاع ملی در رابطه به روند ملی انتخابات گفت: منسوبان اردوی ملی با کسب تجارب از دوره های قبلی انتخابات با آماده گی واحضارات عالی محاربوی این پروسه ملی را حمایت نموده و در تامین امنیت آن در مرکز و ولایات رسالت ملی و مسلکی شانرا ادا می نمایند و از هیچ فرد خاص حمایت نکرده با دید ملی و مکلفیت نظامی که دارند در جهت تحقق منافع ملی کشور مساعی لازم را انجام خواهند داد. در اخیر معاون اول وزارت دفاع ملی اطمینان داد که تحت رهبری وزیر دفاع ملی جهت سپردن کار به اهل آن و آوردن اصلاحات در این اداره از هیچ نوع ایثار دریغ نخواهد کرد. او همچنان تأکید کرد که فضای بهتر کاری را درسطوح مختلف ایجاد خواهم نمود و با توجه به اصل شایسته سالاری درتقرری ها وگزینش افسران و کارمندان در وزارت دفاع ملی مساعی لازم را انجام خواهم داد.

هاتفی

د وسله والو ځواکونو لوی درستیز ډګرجنرال بسم الله وزیري د کابل میشت د وزیرو قومونو سراسري شورا د پکتیکا او برملې ولسوالۍ یو شمیر قومي مشرانو، متنفذینو، او مخورو سره وکتل

په یاده ناسته کښې راغلیو مشرانو او مخورو لوی درستیز ته د دوی پدی پوست د ګومارنې له امله مبارکی وویله او افغان دفاعی او امنیتی ځواکونه یې د هیواد اصیل بچیان یاد کړل، د دفاع په لاره کی یې دهغوی کړنې وستایلې او خپل همیشنی ملاتړ یې ورڅخه څرګند کړ. راغلیو مشرانو اومخورو په خپلو خبروکی لوی درستیز ته ډاډ ورکړ چی پکتیکاوالو تل د خپلو افغان دفاعی او امنیتی ځواکونو سره په ګډه د دی هیواد د دښمنانو پر وړاندی جګړه کړې، قربانۍ یی ورکړی او د خپل سرلوړي هیواد څخه یې په ډیره میړانه د فاع اوساتنه کړې ده. هغوی په خپلو خبرو کې وویل: ملی او دفاعی ځواکونه زمونږ له منځه جوړ ځواک دی او د دی ملت یوه ستره ملی پانګه ده چی، هیڅوک د دوی د منحل کولو واک او حق نه لری.

د وسله والو ځواکونو لوی درستیز ډګرجنرا ل بسم الله (وزیری) راغلیو مشرانو او مخورو څخه د مننې تر څنګ، هغوی ته ډاډ ورکړ چې ستاسو دفاعی او امنیتی ځواکونه د دی وړتیا لری چې هر وخت د دی هیواد د سولې او امنیت دښمنانو پروړاندې مقابله وکړي او هغوی ته غاښ ماتونکی ځواب ورکړی. لوی درستیز زیاته کړه ستاسو ملی دفاعی ځواکونه د دی هیواد د اصلی بچیانو او مدافعینو په توګه د دی وطن اصلی قهرمانان دی، چې په هر ډول ستونزمنو حالاتو کې د هیواد له ځمکنۍ بشپړتیا، ملي واکمنۍ، دیني او ملي ارزښتونو څخه په میړانه دفاع اوساتنه کوي.

زبیر عارف

سمینار سه روزه سرمفتشیت وزارت دفاع ملی پیرامون شفافیت، حسابدهی و مبارزه با فساد خاتمه یافت

این سمینارکه به هدف تشریح سیستم کنترول داخلی، اهمیت و طرز املا و خانه پوری فورم های ثبت واشاعه دارایی ها، شفافیت، حسابدهی ومبارزه با فساد در قرارگاه وزارت دفاع ملی به اشتراک دگرجنرال بسم الله «وزیری» لوی درستیز قوای مسلح، دگرجنرال عبدالحمید «حمید» معاون ستردرستیز، دگرجنرال اقبال علی نادری معاون وزارت دفاع ملی در امور تعلیمات وپرسونل، دگرجنرال پاینده محمد «ناظم» قوماندان عمومی واحد تعلیم وتربیه، داکتر عبدالناصر «اصفیا» سرمفتش وزارت دفاع ملی، بریدجنرال عبدالقیوم «نظامی» رئیس څارنوالی مبارزه بافساد، رئیس ثبت و اشاعه دارایی های ریاست اداره اموریاست ج.ا.ا و برخی رؤسای وزارت دفاع ملی وستردرستیز، مفتشین قطعات وجزوتام های مستقل، قول اردوی های ساحوی وهمکاران خارجی تدویر یافته بود. بعدازآنکه مراسم با تلاوت آیات ملکوتی قرآن عظیم الشان و پخش سرود ملی کشورآغازگردید.

سرمفتش وزارت دفاع ملی ضمن گرامی داشت از حضور مهمانان ومفتشین قطعات در سمینار در رابطه به نقش ریاست تفتیش در امر مبارزه با انواع فساد،حسابدهی ،ایجاد اداره سالم وروحیه صداقت درهمه سطوح به تفصیل صحبت نموده گفت: هدف از تدویر سمینار ایجاد هماهنگی میان ادارات شامل میکانیزم مبارزه بافساد، تشریح سیستم کنترول داخلی، تشریح پروسه سیستم ثبت اشاعه دارایی ها، کنترول واستقرار سیستم ها که یکی از بحث های زیر بنایی درادارہ و مدیریت می باشد. چون دنیای امروز درحال تغیر و انکشاف است.بناً حرکت سریع نهادهای اقتصادی، افزایش حجم معاملات، پیشرفت تکنالوژی، فشار کمبود منابع، افزایش رقابت ها درسطح منطقه با توجه به خطرات داخلی وخارجی که متوجه سکتور دفاعی کشور است ما را مکلف می سازد تا سیستم کنترول داخلی را فعال و افکار مدیریتی خویشرا بیشتر از پیش تقویت کنیم. بعداً معاون وزارت دفاع ملی درامورتعلیمات وپرسونل با ایراد سخنانی پیرامون اجندای سمینار گفت: جای مسرت

است که امروز روی یک اصل مهم وپدیده نامیمون فساد بحضورداشت همه مسئولین در قرارگاه وزارت دفاع ملی زیر یک سقف جمع شدیم. تدویر همچوسمینارها مُبین آنست که رهبری وزارت دفاع ملی ،ستردر ستیز و در نهایت همه منسوبان ما با تعهد ،صداقت و ایمانداری که دارند درامرمبارزه بافساد گام های موثر و رسالتمند را بر می دارند. ارزیابی و بررسی فساد تنها وظیفه ارگانهای کشف وتفتیش نیست بلکه هم ما در قبال این پدیده شوم مسئولیت داریم زیرا منسوبان اردوی ملی با وجود همه افتخارات که درعرصه دفاع ازحاکمیت وارزش های ملی کشوردارند شایسته نیست که بنام وآدرس همچو رزمنده گان صادق پدیده فساد هویدا باشد. سپس نماینده اداره امور، رئیس څارنوالی مبارزه بافساد، قوماندان عمومی واحد تعلیم وتربیه همکاران خارجی بلنوبه دررابطه به نقش تاثیر گذار ارگانهای تفتیش،کشف واستخبارات در عرصه رد یابی ریشه های فساد ومحوه آن در صفوف اردو صحبت نموده نقش فعال آنرا نهایت موثردانسته گفتند: مفتشین درخط مقدم مبارزه با فساد قرار دارند تا یافته های خود را به ارگانهای حراست قانون بسپارند. هرگاه این ارگانها ازجانب رهبری وزارت دفاع ملی وستردرستیز حمایت شوند میزان بروز جرایم فساد کاهش می یابد.

آنها درادامه گفتند: کوشش شود بمنظور ارتکاب جرایم فساد اداری ما بهترین کادرهای خود را ازدست ندهیم بناً بصورت جدی کارشود تا فساد ازنام وآدرس سکتور امنیتی پاک شود.

دراخیرلوی درستیزقوای مسلح ضمن نتیجه گیری سیمینارخطاب به حاضرین گفت:جای مسرت است که امروز دریک سیمینار مهم وصنف اساسی اردو اشتراک می نمایم. امیدوار هستم طی سه روزکارسمینار همآهنگی خوب میان ارگانهای مبارزه بافساد ایجاد شده باشد و به تجارب خوب دستیابی حاصل نموده باشید و تصامیم خوب را درعرصه تطبیق پالیسی ها اتخاذ کرده باشید،تفتیش درصفوف اردوی ملی منحیث یک صنف مهم حایز اهمیت است زیرا آنها سیستم محاسبه دقیق را بوجود آورده از فساد جلوگیری می نمایند. لوی درستیزقوای مسلح گفت: من به اتفاق رهبری وزارت دفاع ملی وستردرستیزازهمه مفتشین وسایر ارگانهای حقوقی توقع داریم که حقایق را در هر سطح که است برملا سازند. وبرای خون افسر وسرباز ما احترام قایل شوند. نباید ارزش های نظامی،مسلکی وانسانی ما را یک عده افراد استفاده جو زیرپا کنند. ازمن شروع الی آخرین سرباز برای محاسبه حاضر باشند. خون سرباز را با منابع مقایسه نکنیم.

هاتفی

د ملي دفاع وزارت د غونډو په تالار کې د (پیغام رسونې او د ملي اردو د لاسته راوړنو د تبلیغاتو توحید) تر سر لیک لاندې دوه ورځنی سیمینار ترسره شو

یـاد سیمینار چـې د ملـي دفـاع وزارت د کنفرانسونو پـه تـالار کـې جـوړ شـوی ؤ، دملي دفاع وزارت ستر درستیز د عقیدتي او فرهنګي ریاست او د ملـي دفـاع وزارت د پالیسی او ستراتیژۍ معاونیت د ستراتیژیکو اړیکو او عامه چارو ریاست په نوښت او هڅو جوړ شوی ؤ، د تعلیمات او پرسونل په برخه کې د ملي دفاع وزارت مرستیال، د استخباراتو او ستراتیژیک چارو کې د ملي دفاع وزارت مرستیال، د وسله وال پوځ لوی درستیز، د ستر درستیز مرستیال، د عقیدتي او فرهنګي چارو رئیس، د سرمفتیشت رئیس، د جلب او جذب رئیس، د ستراتیژیکو اړیکو او عامه چارو رئیس، د اوپراسیون ریاست مرستیال، د ملي دفاع وزارت او ستر درستیز یوشمیر رئیسانو، جنرالانو، د مرکز او د بیلابیلو ولایتونو د ساحوي قول اردو ګانو د عامه چارو مسئولینو او استازو پکې ګډون کړی ؤ.

مراسم د قرآن کریم د څو مبارکو آیتونو په تلاوت او د هیواد د ملي سرود په خپرولو سره پیل شول، په سر کې د ملي د فاع وزارت ستر درستیز د عقیدتي او فرهنګي ریاست رئیس تورنجنرال محمد امین نصیب د سیمینار ګډونوالو او میلمنو ته د هرکلي تر څنګ د یاد سیمینار په اهمیت او ارزښت هر اړخیزه خبرې وکړې او په اوسنیو نازکو شیبو کې یې د دا ډول سیمینارونو جوړل ډیر ارزښتمن او ګټور وبلل. نوموړي وویل: په داسې حال کې د ۱۳۹۷ لمریز کال د نصرت عملیاتو د پیغام رسوني ارزونه او بیاکتنه او د ۱۳۹۸ لمریز کال د نوی عملیاتي کمپاین پلان تبلیغاتي ملاتړ کوو، اړینه بولم چې د سولې په اړه د افغانستان د اسلامي دولت د قضایا او لید لوري د څرنګوالي په اړه د ملي اردو منسوبین د سرتیري په کچه خبرتیا ولرو.

وروسته د پرسونل او تعلیمات په چارو کې د ملي دفاع وزارت مرستیال ډګر جنرال اقبال علي نادري د سیمینار ګډونوالو ته د موضوع په اړه خبرې وکړې او یاد سیمینار یې له ارزښته ډک او ګټور وباله،

هغه په خپلو خبرو کې وویل: ویاړم چې نن ورځ د افغانستان خلک د یوې مسلکي، مورال او انګیزه لرونکي، په اسلامي او هیواد پالني روحیه سمبال اردو څخه برخمن دي، چې زړور منسوبین یې په هر ډول ستونزمنو حالاتو کې د هیواد د ځمکنی بشپړتیا، ملي واکمنۍ، دیني او ملي ارزښتونو څخه دفاع او ساتنه کوي.

وروسته د ملي دفاع وزارت د ستراتیژۍ او پالیسۍ معاونیت د ستراتیژیکو اړیکو او عامه چارو رئیس سید غفور احمد جاوید د یاد سیمینار په اړه هر اړخیزه خبرې وکړې او د دغه سیمینار جوړول یې ډیر اړین وباله. نو موړي په خپلو خبرو کې د پیغام رسوني اهمیت او په دغه لار کې شته ستونزو په اړه خبرې وکړې، ویې ویل: د جګړې په ډګر کې د هغه سرتیري پیغام چې په هیواد کې د سولې او امنیت د ټینګښت او د خلکو د هوساینې له پاره جګړه کوي، پر تاسې لازم او بلکې ستاسې مسئولیت او دنده ده، چې د هغوی پیغام او لاسته راوړنې په سمه توګه د خلکو غوږو ته ورسوئ او د هغوی ذهنونه روښانه کړئ، هغه د ملي اردو د ټولو قطعاتو او جزوتامونو د عامه چارو مسئولین دې ته خیر کړل ترڅو د پیغام رسوني په برخه کې له ډیرې زیرتیا څخه کار واخلي او تل د نورو اړوندو دولتي چارواکو سره همغږي اوسي، په پیغام رسولو کې د مسایلو ټول اړخونه په پام کې ونیسي، دیني او کلتوري مسایلو ته دې پوره پاملرنه وکړي، په خپلو مرکو او پیغام ورکولو کې دې له هر ډول سیاسي مسایلو څخه ډډه وکړي، د علماوو، جوماتونو ملاامامانو، مدني ټولنو او د سیمې د قومي مشرانو او مخورو سره دې ټینګې او ښې اړیکې جوړې کړي او د دې لارې دې ټولو خلکو ته خپل پیغامونه په اسانۍ سره ورسوي.

وروسته د ملي اردو د مرکز او ساحوي قول اردوګانو د قطعاتو او جزوتامونو د عامه چارو مسئولینو او استازو په خپل وارسره خبرې وکړې او خپل رپوټونه یې د سیمینار ګډونوالو ته وړاندې کړل.

په پای کې د وسله وال پوځ لوی درستیز ډګرجنرال بسم الله وزیري، یاد سیمینار ارزښتمن او مثبت وارزاوه، د ستر درستیزعقیدتي او فرهنګي ریاست او د ستراتیژیکو اړیکو او عامه چارو ریاست له مسئولینو څخه یې د زړه له کومې مننه او قدرداني وکړه چې د دې سیمینار په جوړولو کې یې د پام وړ هڅې تر سره کړې.

لوی د رستیز وویل: په اوسنیو نازکو شیبو کې ستاسې دندې ډیرې درنې او ستونزمنې دي، باید په ډیره خیرتیا او مسلکي توګه، د ملي اردو د منسوبینو د مورال د لوړاوي، معنویت او اسلامي او هیواد پالني انګیزې په ورکولو سره خپله بنسټیزه دنده تر سره کړئ، د منسوبینو اعاشه اواباطه، لوژستیکي امکانات، د هغو سرتیرو چې د هیواد د دفاع په لومړۍ کرښه کې د خپلو سرښندنو په تر سره کولو سره د هیواد له سرحداتو څخه دفاع او ساتنه کوي، له حقونو څخه دفاع کول ستاسې د چارو په لومړیتوبو کې ځای لري.

هاشمي

د۲۰۱ سیلاب قول اردو قوماندان او د ننګرهار والي د يوپلاوي سره يوځای د لعل پورې او مهمندرې ولسواليو څخه ليدنه وکړه او په ولسي غونډوکې يې برخه واخيسته

د۲۰۱ سيلاب قول اردوقوماندان او د ننګرهار والي د ملکي او نظامي پلاوي په ملتيا د لعلپورې او مومندرې ولسواليوکی په جوړی شويوغونډوکی برخه واخيسته .

د ۲۰۱ سيلاب قول اردو قوماندان ډګر جنرال محمد زمان «وزيري» او د ننګرهار والی شاه محمود «مياخيل» په داسی حال کی چی د ننګرهارامنيه قوماندان پاسوال غلام سنايي «ستانکزي»، ملي امنيت رئيس تورنجنرال نظرعلي «واحدي»، څلورمې پلې لوا قوماندان بريد جنرال محمد کريم «نيازي»، د سرحدی لوا قوماندان بريد جنرال محمدايوب «حسين خيل» ملکی ادارو مسؤلينو او يو شمير نورو يې ملتيا کوله، د لعلپورې ولسوالۍ په مقام کې د يادې ولسوالې له قومي مشرانو او مخورو سره وکتل.

د۲۰۱ سيلاب قول اردوقوماندان او د ننګرهار والی د ولسی خلکوسره په ليدنه کې د غونډې ګډونوالو ته د خپلو خبرو پرمهال د لعلپورې ولسوالۍ د خلکو د مېړانې او سربښندنو ستاينه وکړه، چې خپل اولادونه يې د امنيتي ځواکونو په ليکو کې ګمارلي دي، پخپله يې د خپلو سيمو د ساتنې په موخه ولسي پاڅون کړی او ډاډ يې ورکړ، چې د ولايت مقام په مشرۍ به امنيتي او ملکي مسؤلين يادې ولسوالۍ ته په ټولو برخو کې ځانګړې پاملرنه وکړي.

هغوي همدا راز د يادو مسؤلينو او ولايتي شورا غړو په ملتيا مهمندرې ولسوالۍ په مقام کې هم د مخورو سره غونډه وکړه، چې د خبرو پر مهال يې خلک يووالي ته وبلل اوله هغوي څخه يې د همغږۍ او همکارۍ په برخه کی غوښتنه وکړه.

د لعلپوري ولسوال نعمت الله نورزي او د مهمندرې ولسوال محمد نسيم

شينواري د د۲۰۱ سيلاب قول اردو قوماندان ډګرجنرال محمدزمان «وزيری» او د ننګرهاروالی شاه محمود «مياخيل» او ورسره پلاوي څخه مننه وکړه، چې د ولسوالۍ په مقر کې يې د خلکو سره ځانګړې ناستې وکړې او د دوی ستونزو د حل ژمنې ترڅنګ يې په يو شمير برخو کې د همکاريو ډاډ ورکړ.

د يو بل خبر له مخې: د ننګرهارپه شيرزادوکی د موج سيلاب څلور نمبر (۲) عملياتو د دوام پرمهال (۷۲) تنه طالب جګړه مارانوته مرګ ژوبله اړول شوی ده. د هيواد د سولې او امنيت دښمنانو د۱۳۹۸ کال وری مياشتی په ۲۳ نيټه د ننګرهار ولايت شيرزاد ولسوالی ترڅنګ د موټربم بريد وروسته له دفاعی امنيتی ځواکونو سره جګړه پيل کړه، چی دفاعی او امنيتی ځواکونو ورسره سخت غبرګون وښود او وسلوالو ته يی د درنی مرګ ژوبلی په اړولوسره هغوی ته ماته ورکړه.

همداراز ګډ تازه دمی دفاعی او امنيتی ځواکونه په همغه شپه يادی سيمی ته واستول شول او سباته يی د۲۰۱ سيلاب قول اردوقوماندان، د څلورمی پلی لوا قوماندان په مشرۍ په نوموړی سيموکی دوسلوالومخالفينود لمنځه وړلو، ډاډمن امنيت اوښه حکومتوالی رامنځ ته کولوپه موخه دموج سيلاب څلورنمبر(۲) په نوم ګډجګړه ئيز اوچاڼيزعمليات د توپچی اوهوايی ځواکونوپه ملاتړپيل کړل.

د يادونی وړده چی دموټربم بريد په ځوابيه جګړه اود يادوعملياتوله پيل څخه تردی دمه د يادې ولسوالی د کودی خيل، ماماخيل اوګندمک په سيموکی دتوپچی، هوايی اوځمکنيو بريدونوپه ترڅ کی (۴۰) تنه وسلوال وژل شوي او(۳۲) تنه نوريی ټپيان دي.

همداشان دعملياتود دوام پرمهال (۱) عراده موټرسايکل او(۱)ميل کلاشينکوف ددفاعی او امنيتی ځواکونو لاسته ورغلی دی.

د۲۰۱ سيلاب قول اردو
د رسنيو دفتر

د ۲۰۹شاهین قول اردو، د انجینرۍ مکتب د درنو وسایطو د تخنیک په برخه کې (۶۰) تنو منسوبینو د فراغت سندونه تر لاسه کړل

د ملي انجنیري لوا (۶۰) تنو منسوبین چې د درنو وسایطو د تخنیک په برخه کې زده کړو په موخه د شاهین قول اردو انجنیرۍ مکتب ته ور پیژندل شوي وو، د (۱۰) اونیو زده کړو د سرته رسولو وروسته د فراغت سندونه تر لاسه کړل. غونډه چې له همدې امله جوړه شوې وه، د۲۰۹ شاهین قول اردو قوماندان تورنجنرال ولي محمد احمدزي، د قول اردو مرستیال برید جنرال ادم خان متین، د ستر درستیز د ملي انجنیرۍ لوا قوماندان برید جنرال میرزا محمد ابراهیم خیل، د انجنیرۍ مکتب قوماندانۍ سرپرست او د یادې قول اردو یو شمیر منسوبینو پکې ګډون کړی ؤ، د قرآن کریم د څو مبارکو آیتونو په تلاوت سره پیل شوه. په سر کې د انجنیرۍ مکتب سرپرست ډګرمن عبدالله صالحین، لنډ رپوټ وړاندې کړ، ویې ویل: د انجنیرۍ مکتب مسئولین او استادان د ملي اردو منسوبینو د ښوونې او روزنې او مسلکسازۍ په برخه کې هیڅ ډول هڅې او هاند نه سپموي او په

دې برخه کې هر ډول کوښښونه ترسره کوي. وروسته د ۲۰۹شاهین قول اردو قوماندان فارغینو ته د مبارکۍ تر څنګ په خپلو خبروکې وویل: د انجنرۍ مسلک د ملي اردو په قطعاتو او جزوتامونو کې یو له ډیرو مهمو مسلکونو څخه شمیرل کیږي، څکه چې تاسي یاست چې د جګړې پرمهال د دښمنانو ټول پلانونه او دسیسې له خاورو سره خاورې کوئ، د سړک له غاړې هرډول ځای پر ځای شوي ماینونه او چاودیدونکي توکي شنډ او له منځه وړئ.

په پای کې د مداومینو یوتن د نورو په استازیتوب خبرې وکړې، هغه له خپلو استادانو څخه د مننې تر څنګ داډ څرګند کړ ویې ویل: هغه څه چې موږ په دغه تعلیمي دوره کې زده کړي هغې ته به عملي بڼه ورکوو او له خپلو نورو هم مسلکیانو سره به یې شریکوو او ګټه به ترې اخلو.

غونډه فارغینو ته د ستاینلیکونو په ویشلو او په هیواد کې د تلپاتې سولې او امنیت د ټینګښت په دعایي سره پای ته ورسیده.

د ۲۰۹ شاهین قول اردو د عامه چارو امریت

قوماندانی قول اردوی عملیات خاص کوماندو به بازمانده گان شهدای آن قوماندانی مساعدت نقدی نمود

مساعدت نقدی قوماندانی قول اردوی عملیات خاص کوماندو جهت همدردی وغم شریکی با فامیل های شهدای آن قوماندانی که در راه دفاع از مردم و کشور عزیزما افغانستان جانهای شیرین شانرا فدا و جام شهادت نوشیده اند صورت گرفت.

مراسمیکه به همین مناسبت در قرارگاه قول اردوی عملیات خاص کوماندو مقیم ریشخور کابل به اشتراک تورنجنرال محمد حیدر نیکپی سرپرست قول اردوی عملیات خاص کماند، دگروال عبدالغفار معاون عقیدتی فرهنگی، دگرمن بریالی "ارگونوال " قوماندان جدید گارنیزیون، سیدجلال سادات بریدمل ارشد وعده زیاد از افسران گارنیزیون قول اردوی عملیات خاص کوماندو تدویر یافته بود، با تلاوت آیات چند ازکلام الله مجید و پخش سرود ملی کشور آغاز گردید.

بعداً سرپرست قول اردوی عملیات خاص کوماندو ضمن اتحاف دعا بر روح پرفتوح شهدای کوماندو گفت: منسوبین شجاع قول اردوی عملیات خاص که در راه دفاع از تمامیت ارضی، استقلال و نوامیس ملی کشور جانهای شیرین شان را فدا نموده اند، فرزندان صدیق و راستین این کشور بوده اند، زیرا برای تروریستان و دهشت افگنان اجازه نمی دادند تا به اهداف غیر انسانی شان که همانا قتل افراد ملکی و بیگناه کشور ما بود برسند. وی در ادامه سخنانش افزود: قول اردوی عملیات خاص کوماندو منحیث خانه دوم شما بوده، ما و منسوبان این قول اردو همیشه در خدمت شما قرار خواهیم داشت.

سپس یکتن از بازماندگان شهدای قول اردوی متذکره به نمایندگی از سایرین صحبت نموده گفت: ما افتخار میکنیم که فرزندان ما در راه دفاع و حراست از مردم و وطن عزیز مان افغانستان جام شهادت نوشیدند. وی افزود: از مواظبت و کمک های مادی و معنوی همیشگی رهبری وزارت دفاع ملی مخصوصاً قول اردوی عملیات خاص کوماندو اظهار سپاس و قدردانی نموده حمایت همیشگی ما را از نیروهای دفاعی و امنیتی کشور ابراز نموده اگر ضرورت افتد ما نیز لباس مقدس دفاع از وطن را بر تن نموده از میهن خویش دفاع مینماییم.

مراسم با دعا بر روح شهدای نیروهای امنیتی ودفاعی کشور به ویژه شهدای کوماندو که در راه آزادی و تامین امنیت جانهای شیرین شان را از دست داده اند و شفای عاجل از بارگاه ایزد منان برای مجروحین خاتمه یافت. گفته شده برای هر خانواده شهید مبلغ ۱۸۲۰۰۰ یکصد و هشتاد و دوهزار افغانی پول نقد مساعدت گردید است.

دگرمن عبدالقیوم "نورستانی"

سیمینارپنج روزه ترینران فوتبال قطعات و جزوتامهای اردوی ملی در اکادمی هوایی افسران جوان پایان یافت

محفلیکه به همین مناسبت در تالار جلسات قوماندانی اکادمی هوائی افسران جوان به اشتراک، دگروال محمد اشرف تقدیر آمر سپورت و تربیت بدنی ستردرستیز، دگروال نقیب الله " ورور" قوماندان اکادمی هوایی، حیات لوگروال آمر فدراسیون فوتبال ولایت کابل و دگرمن عبدالخالق نیازی آمرسپورت قوماندانی عمومی قوای هوایی تدویر یافته بود، با تلاوت آیات چند از کلام الله مجید ویخش سرود ملی کشور آغاز گردید.

بعداً قوماندان اکادمی هوایی افسران جوان ضمن خوش آمدید مهمانان پیرامون و اهمیت ورزش صحبت نموده گفت: ورزش یکی از راه های موثر برای مقابله با مواد مخدر و پیام آورصلح و همدلی هم چنان داشتن صحت کامل وقدرت بدن برای هرمنسوب اردوی ملی لازم وضروری پنداشته میشود.

سپس آمر فدراسیون فوتبال ولایت کابل طی صحبتی ازهمکاری های دوامدار این فدراسیون جهت رشد و ارتقاء ورزش فوتبال در ارگانهای دفاعی وامنیتی سخنرانی نموده وعده سپرد که تمام تلاشهای شان را جهت رشد تیم های فوتبال اردوی ملی متمرکز خواهند کرد تا باشد که درآینده نه چندان دور شاهد بروز یک تیم قوی اردو برای مسابقات ملی و بین المللی باشیم .

متعاقباً مدیرسپورت اردوی ملی با ایراد سخنانی گفت: این سیمینار به هدف رشد فوتبال درسطح قطعات اردوی ملی راه اندازی شده است و نخستین سیمینار آموزشی به همکاری فدراسیون فوتبال ولایت کابل میباشد که بعداز این نیز ادامه خواهد داشت وی همچنان وعده سپرد که تمام امکانات را بخاطر رشد فوتبال و سایر ورزشها درسطح اردوی ملی فراهم میسازیم تا درآینده درهمه رشته های ورزشی تیم های قوی و با افتخار درمسابقات ملی و بین المللی داشته باشیم .

این سیمینار مدت پنج روز دراکادمی هوایی ادامه داشت که تحت نظر آمر فدراسیون فوتبال ولایت کابل پیش برده میشد و به تعداد ۲۳تن ترینران فوتبال قطعات و جزوتامهای ساحوی ومرکزی اردوی ملی اشتراک داشتند.

در پایان محفل با توزیع تصدیق نامه ها به اشتراک کننده های سیمینار و خوانش دعایه خیر و فلاح کشور عزیز مان افغانستان خاتمه یافت.

آمریت ارتباطات ستراتیژیک و امور عامه قوماندانی اکادمی هوائی افسران جوان

د کابل جلال آباد لویه لار چې د موسمي سیلابونو له امله د ترافیکو پرمخ تړل شوې وه، د ملي اردو منسوبینو په هڅو پرانیستل شوه

د هیواد دفاعي او امنیتي ځواکونه او په ځانګړې توګه د ملي اردو اتل او زړور منسو بین چې په ډېره میړانه د هیـواد د ځمکنـۍ بشـپړتیا، ملـي واکمنـۍ، دینـي او ملـي ارزښـتونو هـر ډول سـتونزمنو شـرایطو او د طبیعي پېښو د رامنځته کېدو پر مهال د خپلو پتمنو خلکو په درانه چوپړ کې دي او د هر ډول طبیعي پېښو رامنځته کېدو پرمهال ډېر ژر خپل سـیلاب قـول اردو قومانـدانی پـه لارښـوونه د دریيمي پلـي لوا اړوند انجینـری ځانګي منسـوبینو پـه خپل وخت د خپلو اړوندو وسایطو (لوډرو او سکواټرو) سره د پېښې سیمې ته

ځخه په ډېره میړانه دفاع او ساتنه کوي او په دغه سپېڅلي لار کې له هیڅ ډول سربښندنو ځخه دریغ نه کوي.

د ملي اردو زړور منسوبین د خپلو ورسپارل شویو دندو چې دهیواد ځخه دفاع او د خلکو پت او عزت ساتنه ده، د سرته رسولو سربېره په ځانونه د پېښې ځای ته رسوي او د خپلو هیوادوالو مرسته او لاس نیوی کوي، چې په دې وروستیو کې په هیـواد کـې د ډېرو اورښـتونو او موسـمي سـیلابونو لـه امله د کابل جلال آباد لویه لار د ترافیکو پر مخ تړل شوې وه او په سلګونو مسافر دواړو خواو ته بند پاتي وو، د ۲۰۱ ځانونه ورسـول او تړلـي لار يـې د ترافیکـو پـرمخ پرانیسـتله، چـې اوسمهال مسافرین په ډاډه زړه بې له کومې سـتونزې تګ راتګ کولای شي.

د ۲۰۱ سیلاب قول اردو
رسنیودفتر

تبصره روز:

بهتر است طالبان خشونت را متوقف کنند تا صلح بر قرار شود

طالبان اخیراً اعلام کردند که عملیات بهاری شان را به نام الفتح آغاز کرده انـد، آنهـا در اعلامیه شان گفته اند که در جریان عملیات الفتح برای به دست آوردن ساحات بیشتر و حتی شهرها تلاش خواهـد نمـود و عسـاکر حکومتی و خارجی هدف قرار خواهند گرفت. عملیات بهاری الفتح دُرست زمـانی اعـلام می شود که نمایندگان طالبان با نماینـدگان ایـالات متحـده امریکـا دور دیگـری از مذاکرات شان را در دوحه قطر آغـاز کـرده اند. دو طرف قبل از این پنج دور از مذاکرات دیگر را نیز سپری نموده اند و هر دو نسبت به آینده خوشبین اند.

مگر با وجـود ایـن همـه خوشـبینی هـا از پیشرفت مـذاکرات طالبـان بـا چـه هـدفی عملیات بهاری الفتح را آغاز کرده اند؟

باورها بر این است که طالبان می خواهند با توسعه قلمـرو شـان یـک موقـف قـوی در صـحنه سیاسـی داشـته باشـند آنهـا ایـن خواست بلند پروازانـه خـود را کتمـان هـم نکرده اند و گفته اند کـه در عملیـات الفـتح برای تصرف ساحات بیشتر و حتی شـهرها تلاش خواهند کرد.

این که طالبان با آغاز عملیات بهاری الفتح چه اهداف و برنامه هایی را دنبال مـی کننـد کار خود شان است مگر حرف معلـوم ایـن است که طالبان با آغاز عملیات بهاری الفتح تعهدی برای صلح ندارند و به جـای صـلح، خشونت را انتخاب کرده اند و میان حـرف و عمل آن ها تفاوت زیـادی وجـود دارد زیـرا آنها در اختیار خـود نیسـتند تصـمیم واراده آنهـا بدسـت حلقـات واسـتخبارات معـین منطقه می باشد. روی همین دلیل است کـه گفته ها و کردار شان مقطعـی اسـت. زیـرا دراین برهه حساس کشور وآغاز تفاهمـات برای صلح مردم افغانسـتان انتظـار اعتمـاد سازی وقبول روند صلح را داشتند نه تشدید حملات را.

اگر به گذشته طالبان مراجعه شود در اصـل طالبان جنگ را هیچگاهی متوقف نکرده انـد که آن را آغاز کنند. قبل از آغاز عملیـات بـه اصطلاح الفتح آیا آتـش جنـگ در فاریـاب، بادغیس، جوزجان، سـرپل، هلمنـد، غزنـی، کندز .... شعله ور نبود، آیا طالبـان در طـول سال های گذشته از خشونت دست کشـیده بودند که حالا عملیات الفتح را آغاز می کنند.

اگر به ماجرا های طالبان دقیق شویم بـدون شـک ایـن برنامـه هـا کـاذب و تبلیغـاتی میباشد، زیرا آنها در گذشته عملیـات هـای بهاری یی به نام منصوری، عمری، این و آن را داشته اند که در چوکات آن خشونت خلق کرده اند، کشتار بی رحمانه مردم، تخریـب پل ها، مکاتب، شـفاخانه هـا را انجـام داده وحتی مساجد را شـهید سـاخته انـد. مگـر نتوانستند به کدام واحد اداری دست یابند و یا کدام شهر را سقوط دهند.

گاهگاهی این مسئله مطرح میشود که گویـا عملیات بهاری الفتح طالبان جواب به برنامه های امنیتی (خالد) است که قبـل از ایـن از سوی نیروهـای دولتـی روی دسـت گرفتـه شده است.

پاسخ روشن اسـت. منسـوبان نهـاد هـای دفاعی وامنیتـی مخصوصـاً اردوی ملـی بـه اجرای هیچ نوع عملیات محـاربوی مبـادرت نمی ورزند، مگراینکه مواضع عزت وشرافت مردم افغانسـتان مـورد حملـه قـرار گیـرد. برنامه های طالبان ایجاد دهشـت افگنـی و حشـت، کشـتاربی موجـب مـردم مظلـوم افغانستان ودرنهایت ایجـاد نـا بـاوری در برابرتحریک طالبان می باشد در حـالی کـه نیروهـای امنیتـی در چوکـات برنامـه هـای امنیتی خالد بـرای دفـاع از زنـدگی مـردم، اعاده صلح و ثبات برنامه ریزی کرده اند که میان الفتح و خالد تفاوت های زیادی وجـود دارد. این مسئله برای طالبان قابل یاد آوری است که طالبان جنگ شان را در افغانستان با حضور نیروهای خارجی توجیه می کنند در حالیکه خشونت و تهدید بر خاسته از سوی طالبان عامل اصلی حضور نیروهای خـارجی در افغانستان اسـت چـرا طالبـان بـا کنـار گذاشتن خشونت و پایـان دادن بـه جنـگ، زمینه و بهانـهٔ حضـور نیروهـای خـارجی را برطرف نمی کنند.

طالبان باید بدانند که جنگ راه حـل نیسـت اگر جنگ راه حل می بود، ارتـش سـرخ در افغانستان حاکم می شـد. امـارت اسـلامی طالبان بر قرار باقی می ماند. بهتر است کـه طالبان خشونت را متوقف کنند تا صلح حاکم شـود، زورگـویی و خـود کـامگی دیگـر مشروعیت ندارد این منطـق و عقـل سـلیم است کـه گـره از مشـکل را مـی گشـاید و بحران را مهار می کند.

دولـت جمهـوری اسـلامی افغانسـتان، نهادهای سکتوردفاعی وامنیتی کشـور و در نهایت مـردم افغانسـتان همیشـه بمنظـور تحقق صلح دایمی وپایدارکه خواست ونیاز مبرم مردم ماست کوشـش وتـلاش هـای لازم را انجام داده وبمراتب درایام خجسته عید سعید فطر، اضحـی وسـایرایام آتـش بس ها را اعلان نموده تا به میمنت این ایام در جای غبارجنگ فضای اخوت وبـرادری را ایجـاد نماینـد. هرگـاه دشـمنان مـردم افغانستان بازهم به لجاجت نظـامی وادامـه جنـگ اسـرار ورزنـد درهـیچ نقطـه یـی ازجغرافیای کشورتسلط حاصل نخواهند نمود ازهوا وزمین توسط نیروهـای دفـاعی وامنیتی سرکوب ونابود خواهند شد.

«هاتفی»

کرامت انسان از منظر قرآن

نویسنده: پوهیالی دگروال مرتضی

هر یک از ابتلا و آزمایش، بازگشت به نزد پروردگار و رسیدن به خلیفه‌الهی، بخشی از راه پر پیچ و خمی است که انسان در این دنیا باید به سلامت طی کند تا به سر منزل مقصود نائل آید. اگر بخواهیم از این مسیر و از این روند تکاملی تعبیر دقیقی داشته باشیم، باید بگوییم که این طریق همان طریق عبودیّت و بندگی پروردگار است. از همین روست که خداوند در بیانی جامع، پرده از هدف نهایی خلقت انس و جن برداشته، و عبادت پروردگار را منتهای مقصود الهی از آفرینش آنها معرّفی کرده است. (ما خلقت الجن و الأنس الا لیعبدون))سوره زاریات(آیه۵۶)

توضیح اینکه منظور از عبادت و بندگی که به عنوان هدف آفرینش انسان مطرح شده چیزی جز این نیست که انسان به تصفیه و تزکیه‌ی درون پرداخته و با انتخاب‌ها و گزینش‌های خویش مراحل کمال را طی کرده و انسان کامل شود. از اینرو راه کمال و سعادت انسانی راهی است که از وادی اختیار و گزینش آگاهانه می‌گذرد. انسان بر خلاف موجودات دیگر، موجودی دو گرایشی است واین امر، این فرصت استثنائی را برای وی ایجاد کرده است تا با تکیه بر اراده‌ی خویش و انتخاب راه صلاح و ثواب به بالاترین کمال قابل تصوّر یعنی قرب الهی و بازگشت به مبدأ خویش نائل گشته و از این رهگذر به مقام خلیفه‌الهی دست یابد؛ تا جائیکه فرشتگان الهی در حسرت این مقام، وی را مسجود خویش قرار دهند. از اینرو می‌توان نتیجه گرفت که (هدف از آفرینش انسان از دیدگاه اسلام به طور اجمال، رسیدن به کمال ممکن بواسطه‌ی شناخت حقیقی موجود برترین و نیایش به مقام شامخ او) است.

آیه دقّت نمود و بین استعدادهای نهفته در وجود آدمی و فعالیت یافتن این استعدادها تمایز نهاد. با نظر به این دو مهم می‌توان از دو نوع کرامت، سخن گفت؛ یکی کرامت ذاتی و دیگری کرامت اکتسابی. (تفاوت کرامت ذاتی و اکتسابی در این است که کرامت ذاتی عمومیّت داشته، شامل همه‌ی انسان‌ها می‌شود، امّا کرامت اکتسابی اختصاص به عده‌ای خاصی از انسان‌ها دارد؛ یعنی کسانی که به کمالات اختیاری دست پیدا می‌کنند).

این دو نوع از کرامت

الف) کرامت ذاتی

مقصود از کرامت ذاتی آن است که خداوند انسان را به گونه ای آفریده است که در مقایسه با برخی موجودات دیگر، دارای استعدادها و کمالات بالقوّه ایست که در صورت شگوفا کردن آنها قادر است به بالاترین مدارج کمال نائل گردد این نوع کرامت مربوط به همه‌ی انسان‌ها بوده و هر انسانی در ذات خویش واجد چنین کرامتی است و همین توانائی است که کرامتبخشِ وی در بین تمامی خلائق است. آیه‌ی هفتاد سوره‌ی اسراء نیز حاکی از این کرامت ذاتی است. (ولقد کرمنا بنی آدم و حملناهم فی البر و البحر و رزقناهم من الطیبات و فضلناهم علی کثیر ممن خلقنا تفضیلا)

با تأمّل در این آیه‌ی شریفه مشّخص می‌شود که دو تعبیر برای نشان دادن برتری انسان بر دیگر موجودات به کار رفته است. یکی لفظ (کرّمنا) و دیگری تعبیر (فضّلنا). در این اختلاف تعبیر، نکته‌ی لطیفی نهفته است که دقّت در آن می‌تواند مشخّص کننده‌ی ماهیّت این کرامت ذاتی باشد.

(ب) کرامت اکتسابی

مقصود از کرامت اکتسابی کمالاتی است که انسان در سایه‌ی ایمان و عمل اختیاری خود به دست می‌آورد. این نوع کرامت، برخاسته از تلاش و ایثار انسان بوده و معیار ارزشهای انسانی و ملاک تقرّب به خداوند است. با این کرامت است که می‌توان واقعاً انسانی را بر انسان دیگر برتر دانست. همه‌ی انسانها استعداد رسیدن به این کرامت را دارند ولی برخی به آن دست می‌یابند و برخی فاقد آنند پس در این کرامت، نه همه‌ی انسان‌ها برتر از دیگر موجودات و نه همه‌ی آنها فروتر یا مساوی با دیگر موجودات انددر حقیقت این نوع کرامت برخلاف نوع قبل، اختیاری است و از طریق خویشتن داری و مخالفت با هوای نفس حاصل می‌شود. این همان کرامتی است که خداوند تنها به متّقین نسبت داده و متّقین را کریم ترین مردم معرّفی کرده است: « انّ اکرمکم عند الله أتقاکم» این نوع از کرامت است که حقیقتاً می‌توان بر آن بالید و آن را ملاک برتری انسان بر دیگر موجودات دانست. و الا صرف انسان بودن هر چند کرامت ذاتی را برای فرد به ارمغان می‌آورد ولی این کرامت تنها در حدّ یک استعداد بوده و اگر فرد در راه به فعالیت رساندن آن تلاش نکند، حظی از کرامت واقعی نخواهد برد. از همین رو مشّخص می‌شود که اگر کسی در راه معصیت پروردگار و پیروی محض از شهوات و هوای نفس خویش گام بردارد از آنجا که این استعداد و ظرفیّت خدادادی را تباه کرده است نه تنها برتری نسبت به دیگر موجودات ندارد بلکه در

جایگاه بسی پست تر از حیوانات قرار می-گیرد.

اهانت به کرامت انسانی:

شکستن حریم خصوصی افراد، به واقع ضربه زدن و اهانت به کرامت انسانی است و از نگاه قرآن بسیار مذموم است. قرآن در آیه‌ای، چندین مشکل از این حریم‌شکنی را یاد و از آن نهی کرده و فرموده است: «یا ایها الّذین آمنوا اجتنبوا کثیراً من الظّن انّ بعض الظّن اثم و لا تجسسوا و لا یغتب بعضکم بعضاً ایحب احدکم ان یاکل لحم اخیه میتاً فکرهتموه و اتقوا الله ان الله تواب رحیم؛ سوره حجرات (آیه ۵) ای کسانی‌که ایمان آورده‌اید، از بسیاری از گناهان بپرهیزید که پاره‌ای از گمان‌ها گناه است، و جاسوسی مکنید، و برخی از شما غیبت بعضی نکنید؛ آیا کسی از شما دوست دارد که گوشت برادر مرده‌اش را بخورد؟ از آن کراهت دارید. از خدا بترسید که خدا توبه‌پذیر مهربان است». گمان درباره دیگران، ورود به حوزه خصوصی افراد است و با شکسته شدن کرامت انسانی گره خورده است. گمان‌ها، پندارهای بی واقعیتی است که معمولاً انسان‌ها به بهانه آن، به بازگویی زندگی خصوصی و شخصی افراد به دیگران می‌پردازند که نتیجه آن، فرو ریختن شخصیت فرد مورد پندار در بین دیگران است.

در ادامه آیه، به موضوع تجسس پرداخته شده است؛ بلای خانمان‌سوزی که معمولاً در جوامع مبتنی بر ایدئولوژی، به عنوان افشاگری، مجوّز می‌یابد و شخصیت و کرامت افراد را به یغما می‌برد در جوامع مذهبی گاه این امر از سوی افراد متعصب و قشری با تکلیف پیوند می‌خورد و افراد نه تنها احساس گناه نمی‌کنند، بلکه انتظار پاداش اخروی هم دارند.

وقتی شکسته شدن حریم خصوصی افراد، از سوی گروهی متعصب به عنوان تکلیف شرعی و دینی تصور شود، فاجعه بزرگ آغاز می‌شود؛ زیرا شکسته شدن حریم هیچ حد و مرزی نخواهد داشت و تنها در گرو فهم و برداشت افراد متعصب خواهد بود و از آنجا که فهم این افراد با دریایی از جهل و نادانی گره خورده است، دایره شکسته شدن حرمت و کرامت افراد به وسعت جهل و نادانی افراد متعصب خواهد بود و نتیجه آن بر باد رفتن کرامت کامل همه افراد جامعه‌ها خواهد بود. واژه (لا تجسسوا) (جاسوسی نکنید)، مطلق آمده و هیچ قیدی ندارد و بدیهی است که دست‌کم اگر موارد استثنایی وجود داشته باشد، به زندگی خصوصی و شخصی افراد مربوط نمی‌شود، بلکه مباحث اجتماعی نظیر امنیت ملی و یا جنگ و امثال آن خواهد بود.

خلافت انسان

مسأله‌ی خلافت و جانشینی مطلق از خداوند در جریان خلقت حضرت آدم (ع) مطرح شده است و آیه ۳۰ سوره‌ی بقره صریحاً از خلافت آدم سخن گفته است: «وچون پروردگار تو به فرشتگان گفت من در زمین جانشینی خواهم گماشت (فرشتگان) گفتند: آیا در آن کسی را می‌گماری که در آن فساد انگیزد و خونها بریزد و حال آنکه ما با ستایش تو (تو را) تنزیه می‌کنیم و به تقدیست می‌پردازیم، فرمود: من چیزی می‌دانم که شما نمی‌دانید)

کلمه‌ی خلیفه و خلافت از مادّه‌ی (خلف) به معنای پشت سر گذاشته و به معنای جانشینی است. تصوّر عمومی ما از خلافت، قرار دادن جانشین است؛ یعنی شخصی در حیات خود و یا بعد از وفاتش، شخص دیگر را به عنوان جانشین خود معرّفی کرده و آن را خلیفه‌ی خود قرار می‌دهد. خلافت به این معنا امری کاملاً جعلی و قراردادی بوده و تابع خواست و مشیّت جاعل است. امّا باید توجّه داشت که خلافت حضرت آدم(ع) از پروردگار از سخنی دیگر بوده و امریست که با حقایق موجود در عالم تکوین و مقامات روحی و کمالات وجودی حضرت آدم(ع) ارتباط تنگاتنگی دارد. به تعبیر دقیق‌تر (مقام خلیفه اللهی انسان که قرآن از آن پرده برداشته، از نوع خلافت تکوینی است نه خلافت اعتباری و قراردادی)

نتیجه گری

از آنچه که گفته شد می‌توان نتیجه گرفت که از منظر قرآن کریم، انسان در جهان هستی دارای موقعیّت ممتاز و منحصر به فردی است که او را نسبت به دیگر موجودات ممتاز کرده است. امّا باید توجّه داشت که این امتیاز و برتری تنها از نوع استعداد و قابلیّت‌های وجودی بوده و تا زمانیکه از آن بهره‌برداری نشود، فضیلتی را به انسان نخواهد بخشید. لذا با تکیّه بر این کرامت ذاتی نمی‌توان دم از برتری همه‌ی انسان‌ها زد و با این شعار به وادی اومانیسم و انسان‌محوری غلطید. کرامت حقیقی انسان که وجه ممیز انسان از دیگر موجودات را تشکیل می‌دهد، کرامتی اکتسابی است که از طریق به کارگیری عقل حق شناس و انتخاب راه عبودیت پروردگار حاصل می‌شود. تنها از طریق ایمان، عمل صالح، تقوای الهی و به فعالیت رساندن قوای نهفته در وجود انسان، می‌توان به موجودی برتر تبدیل شد و به مقام خلافت و جانشینی خداوند بر روی زمین نائل گردید.

مآخذ

قرآن کریم

سیدقطب : تفسیر فی ضلال

دکتور مصطفی: خرمدل تفسیر نور

راغب اصفهانی: مفردات قرآن

محمدعلی ایازی: کرامت انسان و آزادی در قرآن،

یحیی نوری: وصول به کرامت انسانی یا اخلاق و خودسازی،

به ادامه گذ شته:

ارتباط مخابره درتعرض

نویسنده : برید جنرال محمد تواب "محبی"

خصوصیات تاسیس ارتباط مخابره در اثنای تعرض درزمستان

طبقه بزرگ یخ ، زمین یخ ، حرارت پائین باعث کاستن سرعت فعالیت محاربوی قطعات و جزوتام های مخابره جهت تاسیس وتامین ارتباط مخابره درزمستان میگردد . علاوتاً درجه حرارت منفی به فعالیت وسایط مخابره و وسایط نقلیه تاثیرمینماید.

به حساب آوردن خصوصیات مذکور و اتخاذ تدابیرلازمه به غرض تامین فعالیت نورمال وسایط مخابره ونقلیه در زمستان امکان تاسیس وتامین فعالیت لاینقطع ارتباط مخابره را در تعرض درهرشرایط جوی که باشد برای ما میدهد .

برای تنزیل سایر شرایط زمستان به امور تاسیس و تامین ارتباط تدابیر ذیل اتخاذ گردد :

- تدابیر لازم جهت محافظه دستگاه های مخابره و منابع تغذیه از سرما (استعمال گریس زمستانی و مایع مخصوص ایکه یخ نمی شود پوش های گرم) اتخاذ گردد .

دستگاه های بیسیم قابل نقل (پورتاتیف) ، استیشن های تیلفونی و تلگرافی درمحلات محفوظ گرم جابجا شود .

- برای جزوتام های مخابره مسلکی ومالزمه دیگر عبوراز برف و همچنان مالزمه مخصوص تقویه قابلیت عبور موترهای مخصوص داده شود .

جهت رسانیدن راپورهای محاربوی از افراد مسلکی دار ، وسایط با قابلیت عبور خوب طیارات وهلیکوپترهای ارتباط استعمال گردد .

- برای پرسونل جزوتام های مخابره (به نوبت اول جزوتام های لین های سیمدار بالای دیرک) بالاپوش های ستر واخفا زمستانی داده شود در صورت امکان دستگاه های بیسیم یا سفید رنگ شود و یا در پوش های سفید پیچانیده شود .

- تدابیر لازم جهت محافظه پرسونل از سرماخورده گی اتخاذ شده و به جزوتام های مخابره غذا گرم طوردوامدار توزیع گردد .

- دراثنای گرفتن احضارات برای تعرض در شرایط ایکه راه ها گل ولای باشد وظایف مدیرمخابره جزوتام بزرگ قرارذیل است :

۱ – تدابیرلازم جهت بهبود کردن قابلیت عبور وسایط خصوصی و نقلیه و هم چنان کمک به آنها در اثنای رفتار .

۲ – اتخاذ تدابیرلازمه جهت تامین فعالیت جزوتام های مخابره سیمدار در حین تاسیس (تمدید) لین های مخابره دلدلزار و مناطق مشکل عبور در اراضی .

- قبل از قبل بوجود آوردن ذخایرکافی منابع تغذیه ، مهمات ، روغنیات و اعاشه در قطعات و جزوتام های مخابره .

۳ – اتخاذ تدابیر لازمه جهت محافظه اسلحه و وسایط مخابره از گل آلود شدن.

(خصوصیات تاسیس ارتباط مخابره درتعرض شب)

فعالیت به غرض تاسیس و نگهداشتن ارتباط مخابره درشب یک طرزعادی فعالیت محاربوی قطعات مخابره میباشد .

شب برای تامین محرمیت؛ تاسیس مراکز و استیشن های مخابره تمدید لین های سیمدار از همه پیشتر مساعد است .

دراثنای تاسیس ارتباط مخابره بعضی خصوصیات استعمال وسایط مختلف مخابره و فعالیت جزوتام های مخابره در شب باید در نظر گرفته شود که قرارذیل میباشد :

- پارازیت رادیوئی درامواج کوتاه زیاد می شود .
- سرعت تاسیس (تمدید) لین های سیمدار کم می شود پیدا و اصلاح کردن عوارض درلین های مخابره مشکل تر می شود .
- سرعت حرکت وسایط سیار ارتباط کمتر می شود .

گرفتن احضارات برای فعالیت درست درزمان روشنی صورت می گیرد .

درحین آن توجه خاص به حاضرساختن دقیق وسایط مخابره و وسایط نقلیه برای استعمال در شب ، آماده ساختن وسایط تنویر و هم چنان به آموختاندن پرسونل جزوتام های مخابره اشارات شناختن علامات ایقاظ و نقاط نیرنگی که درشب دیده شده میتواند مبذول میگردد .

مدیرمخابره درزمان روشنی مکلف ومطالعه اراضی را از نقطه نظر اجرا امورمطالعه اراضی و وتعین استقامت های مخابره را در اراضی با آمرین استقامت های مخابره و اشخاص وظیفه دار دیگر تنظیم و احضارات جزوتام های مخابره را برای فعالیت در شب کنترول می کنند .

آمرین استقامت های مخابره باید زاویه های ازیموت (پوصله) استقامت های تاسیس لین های مخابره را دانسته و

نقاط نیرنگی در استقامت های فعالیت جزوتام های بزرگ و قطعات را در زمان روشنی مطالعه کند .

تمام قوماندانان جزوتام های مخابره باید ترتیب تثبیت شده روشن کردن اراضی ، ترتیب تاسیس نقاط بارز روشنی دار و اشارات ایکه برای محاربه درشب تعین گردیده است بدانند .

- درصورت ایکه تعرض شب ادامه و توسعه فعالیت محاربوی روزانه میباشد مدیرمخابره و قوماندانان جزوتام های مخابره قبل از آغاز تاریکی تدابیر ذیل را اتخاذ نمایند :

۱ – امورجمع آوری سریع لین های سیمدار آزاد شده را تنظیم و حتی الامکان نزدیک احتیاط و قوا و وسایط مخابره را به مقصد استفاده از آن در اثنای دخول قدمه دوم قطعات و جزوتام های بزرگ به محاربه انتقال بدهد .

۲ – قواً و سایط مخابره جهت اتساع وانسباط سریع وتاسیس مراکز مخابره را درشب حاضر سازد .

۳ – ترتیب اشارات شناختن قطعات دوست، تنویر اراضی، تاسیس نقاط بارز و روشنی دار برای قطعات مخابره بفهماند .

خصوصیات تاسیس ارتباط مخابره در اثنای تعقیب دشمن.

ارتباط مخابره در اثنای تعقیب دشمن در شرایط وضعیت محاربوی که شدیدا تغیرمی کند حرکت سریع قطعات و قرارگاه ها به مسافات زیاد تاسیس گردیده و ازین سبب ازقطعات و جزوتام های مخابره قدرت زیاد واستفاده درست از تمام وسایط مخابره را طلب می کند . ارتباط مخابره قوماندان قرارگاه قطعات وجزوتام های بزرگ با کشف زمینی و هوائی با مفرزه های پیشرانده شده ، با قطعات و جزوتام های بزرگ که جهت تعقیب دشمن تخصیص گردیده باشند . ارتباط تشریک مساعی بین آنها و همچنان ارتباط قطعات و جزوتام های بزرگ با توپچی قوای هوای و قوای دیسانت اهمیت زیادی را بخود اکتساب می نماید .

- به مقصد تامین فعالیت لاینقطع ارتباط مخابره دراثنای تعقیب از وسایط بیسیم ، رادیوتیلفونی، وسایط سیار طیارات و هلیکوپترهای ارتباط وافسران ارتباطی استفاده میگردد .

دراثنای گذشتن به تعقیب به سیستم ارتباط بیسیم تغیرات لازمه نظر به تبدیل گروپ برای تعقیب وارد آورده می شود .

ارتباط سیمدار فقط در بعضی مناطق در اثنای اتساع وانسباط قسم کلی جزوتام های بزرگ و قطعات برای محاربه تاسیس میگردد .

درصورت ایکه سرعت حرکت قطعات دوست زیاد می شود ارتباط رادیوئی یا ستلایت های ایکه چنین خصوصیات را دارد اهمیت زیاد داشته که قاعدتاً به اصول محور تاسیس می گردد .

ارتباط سیار قاعدتا به اصول محور از راه محل پیشرانده شده تجمع راپورها بعمل میآید .

درصورت ایکه احتمال شروع عقب نشینی از طرف دشمن موجود باشد مدیرمخابره باید .

۱ – تدابیرلازمه را جهت تاسیس و تامین ارتباط مخابره در اثنای تعقیب دشمن تعین کند .

۲ – تمام جزوتام های مخابره را که از کار آزاد گردیده است در احتیاط جمع کند.

۳ – تدابیر لازم را جهت تامین حرکت وسایط مخابره باالخصوص وسایط بیسیم و استیشن های تامین ارتباطات تیلفونی با حرکت قرارگاه ها بدون عقب ماندن آنها اتخاذ کند .

٤ – لین های سیمدار را از استقامت ها ایکه ارتباط مخابره توسط وسایط دیگر تامین شده میتواند جمع آوری گردد .

٥ – هدایات لازمه راجع به ترتیب تامین ارتباط مخابره با قرارگاه های مافوق ، همجواران وهمچنان ترتیب استفاده از لین های ثابت مخابره در اثنای تعقیب از مدیرمافوق مخابره بدست گیرد .

➢ درجریان تعقیب ارتباط قرارگاه های قطعات وجزوتام های بزرگ یا جزوتام های کشف توسط شبکه های بیسیم کشف فرقه و وسایط سیار از راه محلات پیشرانده شده تجمع راپورها صورت گیرد .

ارتباط مخابره با مفرزه های پیشرانده شده، مفرزه های تامین حرکت توسط شبکه های بیسیم تامینات محاربوی قول اردو یا فرقه، وسایط سیار، طیارات و هلیکوپترهای ارتباط از راه مراکزمعاون مخابره (محلات پیشرانده شده) تجمع راپورها به عمل آید .

ارتباط با همجواران که دشمن را تعقیب می کند توسط شبکه های بیسیم قوماندانان قرارگاه قطعات وجزوتام ها صورت می گیرد .

ارتباط تشریک مساعی، مفرزه های کشف و پیشرانده شده بین خود و هم چنان ارتباط تشریک مساعی قطعات و جزوتام های بزرگ که دشمن را تعقیب می کند با جزوتام های بزرگ تانک، میکانیزه ، توپچی و قوای هوای اهمیت زیاد را دارا میباشد .

ادامه دارد

دکتورین نظامی

تهیه کننده: ماستر علوم سیاسی
پوهندوی عبدالنبی «غوریانی»

در یک بررسی که در پوهنتون قوای هوائی امریکا انجام شده ،دکتورین نظامی به این شکل تعریف شده است((آن دسته از مفاهیم ،اصول، سیاستها، تاکتیک ها، تکنیک ها، تمرین ها، وجریاناتیکه برای پیشرفت امور ضرور است را در بر میگیرد)). (us.afu.1989).

در فرهنگ اصطلاحات نظامی شوروی سابق، دکتورین نظامی چنین تعریف گردیده است((دکتورین سیستم نظریات علمی مورد قبول رسمی یک کشور در مورد ماهیت جنگهای مدرن و کاربرد قوای نظامی میباشد)).

دکتورین نظامی را (سنتزو) جنرال چینی عصر باستان در کتاب هنر جنگ چنین تعریف کرده است:((درک من از کلمه دکتورین عبارت است از سازمان،قدرت وصلاحیت نظامی ،ترفیع افسران تا حد استحقاق، امنیت راه های تدارکاتی وتامین آذوقه ومراقبت در تامین احتیاجات ضروری اردو. آنهای که بر این پنج اصل تسلط دارند پیروز میشوند وآنهائی که ندارند شکست می خورند)).

درتعلیم نامه قوای هوائی افغانستان دکتورین چنین تعریف شده است: ((دکتورین شامل قوانین ومقررات اساسی میباشد که تمام پرسونل قوای هوائی بخاطر رهنمائی فعالیت های ایشان به حمایت اهداف امنیت ملی از آن استفاده مینمایند. پرنسیپ های دکتورین قاعدهٔ اساسی اوامر بوده طوریکه فراهم کنندهٔ بنیاد وتهداب موفقیت نظامی شمرده میشود. دکتورین یک خط رهنما بوده که استراتیژی وتاکتیک های نظامی، قوای مسلح را سمت وجهت میدهد)). انواع دکتورین نظامی:دکتورین نظامی را بر حسب نوع عملیات که اصول وقواعد کلی آن را بیان می کند،به دکتورین تک قوتی ،دکتورین مشترک ودکتورین مرکب تقسیم میکنند:

الف : دکتورین نظامی تک قوتی: مجموعه از اصول ،قوانین ،اندیشه وعقاید در باره بهترین نوع بکار گیری بخش های مختلف یک قوت معین نظامی مانند:(قوای هوائی،قوای دریائی ،قوای توپچی.....)در محیط های مختلف میباشد.البته قابل تذکر است که این دکتورین (تک قوتی)جدا از دکتورین ملی نظامی نمی باشد،بلکه منحیث جزو دکتورین ملی نظامی بوده مگر برای صنف از قوت های معین.

ب: دکتورین نظامی مساعی مشترک: سند رهنمایی برای بکار گیری قوت های مختلف در یک عملیات نظامی مشترک است وچگونگی همکاری و هم آهنگی هر یک از قوت ها شرکت کننده در عملیات را با دیگر قوت ها ی فعالیت مشترک بیان میکند.مثلا :در یک عملیات مشترک نقش قوای هوائی،قوای توپچی وقوای زرهی مشخص ومعلوم میشود.

ج : دکتورین نظامی مرکب: این نوع دکتورین اصول سازمان ومقررات مورد توافق میان قوای مسلح کشور وسائر قوت های مسلح متحد وموتلف را در عملیات مرکب مشخص می سازد.این نوع دکتورین ،معمولا در پشتیبانی از سازمان ها،قرار داد ها ویا موافقت نامه های نظامی ودفاعی دو یا چند جانبه تدوین شده و ترتیبات هم آهنگ را به منظور بکار گیری قوای مسلح در عملیات مرکب ارتقا می بخشد. سطوح مختلف دکتورین نظامی: دکتورین های ملی نظامی با توجه به خصوصیات و سطح تاثیر آنها در امور کلی کشور، بخصوص دکتورین امنیت ملی و دکتورین استراتیژیک محسوب میشود. دکتورین نظامی نیز با توجه به سطح عملیاتی که این دکتورین اصول وقواعد هدایت آنرا تعیین میکند دارای سطح استراتیژیک، سطح عملیاتی وسطح تاکتیکی به شرح زیر میباشد:

الف: دکتورین نظامی سطح ستراتیژیک: به آن دسته قواعد بنیادی اطلاق میشود که رهنمائی کننده اقدام نظامی در حمایت از تدابیر اتخاذی عالی ترین سطوح قوماندانی در سطح اردو ،جبهه ها وقوت های مستقل میباشد.لازم به تذکر است که تدابیر اتخاذ شده با در نظر داشتن دکتورین استراتیژیک منجر

به تهیه و تدوین طرح های ستراتیژیکی میگردد. دکتورین ستراتیژیک ضمانت کننده اجرای عملیات نظامی، در صحنه محاربه بوده و چگونگی ،جنگیدن را معین می سازد.

ب : دکتورین نظامی سطح عملیاتی: به آن دسته از قواعد بنیادی اطلاق میشود که هدایت کننده اقدام نظامی در حمایت از تدابیر اتخاذی سطوح میانی قوماندانی (قول اردو ها...)است که تدابیر اتخاذی با توجه به دکتورین های عملیا تی ،منجر به تهیه وتدوین طرح های عملیاتی می گردد.دکتورین عملیاتی متضمن نبرد در جبهات بوده ،چگونه جنگیده را تعیین میکند. دکتورین عملیاتی به شکل ساده (تک قوتی)،مشترک ومرکب تهیه وتدوین ودر میدان جنگ اجرا میشود.

ج: دکتورین نظامی سطح تاکتیکی: به آن دسته از قواعد بنیادی اطلاق میشودکه هدایت کننده عملیات تاکتیکی در حمایت از تدابیر اتخاذی سطوح پائین قوماندانی نظامی است، تدابیر اتخاذی سطوح مذکور با توجه به دکتورین تاکتیکی،منجر به اجرای جنگ میشود.

ارتباط بین دکتورین و ستراتیژی نظامی: دکتورین ،استراتیژی نیست. ستراتیژی مجموعه از اهداف ،وسائل و روش ها ودر کل طرحی برای اقدام وعمل است،در حالیکه دکتورین معادل نظریه واز جنس اندیشه وقواعد حاکم بر استراتیژی وعمل است.وزارت دفاع امریکا استراتیژی را به طور رسمی به این شکل تعریف میکند((استراتیژی مجموعه از نظریات سنجیده در مورد استعمال وسائل قدرت ملی است که به شکل هم آهنگ برای تحقق اهداف ملی و چند ملیتی مورد استفاده قرار گیرد)). در حالیکه دکتورین نظامی میکوشد تا چارچوبی مفهومی برای یک قوت نظامی حد اقل برای موارد ذیل ارایه نماید:

-قوت ها چگونه خود را تعریف میکند؟(ما کی هستیم؟).

- وظیفه قوت ها چیست؟(ما چی کاری را انجام میدهیم؟)

- وظیفه چگونه باید اجرا شود؟(کار ما را چگونه انجام میدهیم؟).

-در طول تاریخ وظیفه چگونه اجرا شده است؟(قبلا آنرا چگونه انجام میدادیم؟).

دکتورین در اصل نه جزوعملیات به شمار میرود ونه جزو تاکتیک است،بلکه در حقیقت چارچوبی مفهومی است که تمام سه سطح جنگ (ستراتیژیکی، عملیاتی وتاکتیکی) را هم آهنگ می سازد.دکتورین آراء ونظرات افسران نظامی حرفه ئی را تا حدی وبیشتر نظرات رهبران غیر نظامی را منعکس میکند ومشخص می سازد که از نظر ایشان کدام اهداف را میتوان بهتر وآسان تر بدست آورد.در دکتورین نظامی عوامل اصلی که باید مد نظر گرفته شود قرار ذیل میباشد:

۱-تکنالوجی نظامی.

۲- جغرافیای ملی.

۳-قابلیت های دشمن.

٤-قابلیت های سازمانهای خودی.

نتیجه گیری: با وجود اینکه هیچ گونه اجماع نظر رسمی وقبول شده بین المللی در باره مفهوم دکتورین وجود ندارد ولی با توجه به مفاهیم مطرح شده ،این طور میتوان نتیجه گرفت که دکتورین نظامی ماهیتا ذهنی و نشات گرفته از آموخته ها ،تجارب،تفکرات ،تلقی ها ،باور ها و جهان بینی از محیط حاصل میشود.دکتورین در واقع یک پروسه فعال تاثیر پذیری و تاثیر گذاری تفکرات ،قدرت اندیشه وتعاملات ذهنی افراد با عوامل موثر محیطی است که اکنون این کلمه بیشتر به عنوان یک اصطلاح نظامی ،با مفهوم عمیق کاربردی مطرح میباشد.

با توجه به تعاریفی که از دکتورین نظامی ارایه گردید،کار کرد های اصلی دکتورین نظامی را میتوان موارد ذیل دانست:(تصور از جنگ های آینده، اندیشه بکار گیری قوت نظامی برای دوری جستن از جنگ، ایده استفاده از قوت نظامی در حمایت از سیاست خارجی در زمان صلح،تصور مثبت از نقش قوت نظامی در امور داخلی کشور).

موخذ:

- سنتزو-هنر جنگ-۱۳۹٦-ترجمه-ابوذر مرادی،محسن مختاری وحجت الله پاشاپور-ایران.

- عبدالله خانی- نظریه های امنیت ملی-۱۳۸۳-تهران –ایران.

- عمید حسن-فرهنگ فارسی-۱۳۷۱-ایران.

- محمد تقی نوروزی-فرهنگ دفاعی-۱۳۸۵-تهران-ایران.

- هالیون ریچارد.پی-دکتورین،تکنالوجی وجنگ-۱۹۹۵-پوهنتون هوائی امریکا.

به ادامه گذشته:

اساسات و مفاهیم ژپولیتیک

پوهنوال دگروال زمری "عیان"

وهتلر با جنرال هوس هوفر Hous Hiffr (دولت مانند یک حیوان جاندار است. باید دائمأ اطراف خود را بلعیده تا چاق و فربه شده انکشاف نماید بر عکس هلاک میشود . هر گاه دولت جهت ادامه حیات خویش از عضوهای نافع ، ضروری وطبعی محروم گردد حق دارد که اینها را از دول ضعیف غضب نماید تا چاق وفربه شود).

فکر فوق از زاویه تفکر جرمنها آن وقت سیاست (ساحه حیات) را به میدان کشید جنانچه هتلر قبل از جنگ دوم جهانی جندین با از ساحه حیات خویش نام برده وامروز نیز چنین اصطلاحات سر زبانها است. همچنان آلمانها وقت برای تحقق مطلب فوق تعداد زیادی از محصلین را تحت عنوان آموزش به خارج فرستاد تا بواسطه آنها استخبارات متنوع را از قبیل جغرافیه (آب وهوا) ، سطح وسویه اهالی ملکی ،مورال ، سیاست ،اقتصاد ، صنایع ...غیره معلومات را بنام حرب توتال جمع آوری نمود.

بعد آلمانها به این نتیجه رسیدند که توصیه بسمارک را همیشه در نظر گرفته ازجنگ دو جبهه ئی تا حد زیاد خوداری نمایند که بعد آ نرا رعایت نکردند و یکی از عوامل شکست شان همین نکته بود به همین ترتیب ایا لات متحده امریکا نیز به موضوع ژیوپولتیک اهمیت فوق العاده داده موسسات تحصیلات عالی را تاسیس وافکار ژیوپولتیک آلمانها را تحت تدقیق و مطالعه قرارداد.

ژیو پولتیک یا جغرافیای سیاسی متمم جغرافیه عمومی بوده سوق و اداره حربها را با مطالعه دقیق پیامد های مثبت و منفی سیاسی ، اقتصادی و نظامی رهنمائی مینماید که بخاطر تطبیق علمی و هدفمند آن استرا تیژی عمومی و خصوصی طرح و تدوین میگردد زیرا ژیوپولتیک وژیواسترا تیژی امکانت ذیل را فراهم نموده میتواند :-

۱- معلومات دقیق در مورد نظارت دنیا، منطقه و ساحه مورد علاقه را فراهم مینماید.

۲-اسباب وعلل حوادث را تشخیص مینماید.

۳- نتایج فعالیتهای آینده را بر موازنه تکاملی آن اندازه و با قیمت آن تعین مینماید .

٤- اراه دشمن را به میدان کشیده طرق و تدابیر دفاعی دوست پیشبینی نموده میتواند.

٥- تشریک مساعی موثر وهدفمند را بین قوای ملکی نظامی ملی وبین المللی تامین مینماید .

٦- پوتانسیل ملکی ، نظامی، مادی و معنوی را بر اهداف متمرکز مینماید.

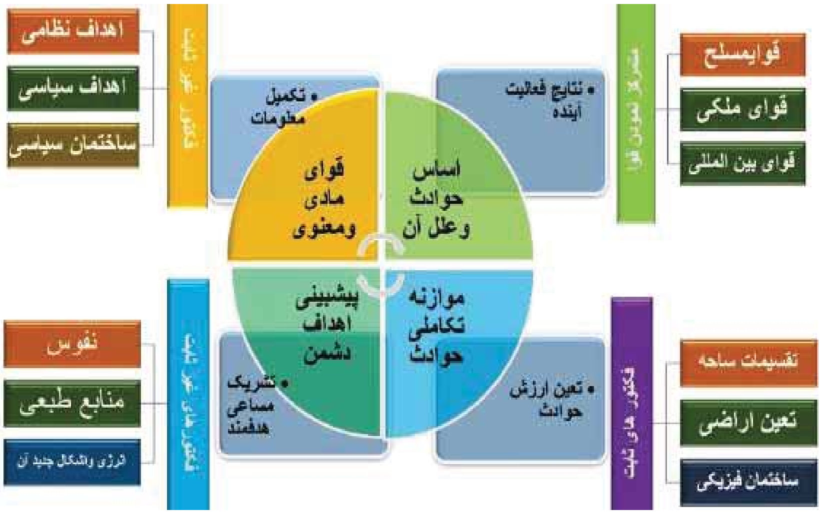

فاکتور های (عوامل) ژیوپولتیک

این ارزشها وفکتور ها به دو قسمت ذیل تقسیم گردیده اند:-

ا- فکتورهای ثابت.
۲- فکتورهای غیر ثابت .
فکتورهای ثابت:-
الف: ساحه وانقسام آنها: ساحه عبارت از وسعت اراضی است که انسانها به او علاقه خاص حیاتی داشته واز آن برای پیشبرد ضروریات حیاتی استفاده مینمایند.
کرکتر های فیزیکی ، اقتصادی ، تکتیکی، کلتوری، مذهبی، تاریخی ، حقوقی در جهان بشکل افراطی پخش و توجه داده شده و از آن با استفاده عناصر ثابت ترین بهره برداری های خاص صورت میگیرد که این عوامل ثابت ومشهود بالای ظرفیت یک ملت با مرور زمان تاثیرات و تغیرات را به میان میاورد .
ب- اراضی: اراضی منحیث یک رکن حیاتی یک دولت برای یک ملت همانا محوطه سیاسی را احتوا نموده که تمام منابع ملت ودولت را به خود مصروف نموده و منحیث حیات آنها قابل ارزش میباشد که با فاکتور های ثابت در حال تغیر میباشد .
ج- ساختمان فیزیکی : ساختمان فیزیکی ثابت بوده ولی به اثر انکشاف علم و تکنالوژی چون استفاده از آبهای موجوده ، آبیاری و زیر آب ساختن مناطق خشک ،اسخراج معادن ، فواران تیل ، تسخیر سیارات .... هر کدام آنرا در حال تغیر ساخته است .
فکتورهای غیر ثابت و یا (متحول):-
۱- نفوس : با در نظرداشت فوائد فیصله کن و تعین کننده علم ژیوپولیتیک و ژیو ستراتیژی هرانسان ملکی و نظامی متعهد و متخصص گامهای بعدی را غرض تامین منافع ملی وبین المللی کشور خویش برداشته که همانا حرب و استراتیژی میباشد را طرح ، تدوین وعملی مینماید.
نفوس با گذشت زمان زیاد وکم میگردد اما یک فکتور کلیدی قاطع تعین کننده میباشد زیرا چرخ تغیرات وتحولات را این نفوس به رکود، سقوط ، تحول یا تکامل میرساند که از و قوع حوادث متضررمیگردد.
۲- منابع طبعی :- این منابع ثابت نبوده به اثر مداخله انسانها تغیر مینماید منابع که تحت عنوان منابع اقتصادی مطالعه میگردد بالای پیروزی ویا ناکامی یک کشور درهر بخش (سیاسی ، نظامی ،فرهنگی ،پسکولوژی، صحی ،نفوس ...) تاثیر تعین کننده را دارا میباشد زیرا استفاده از آن نظر به حجم (تولید و تجارت) بالای منابع سیاسی نظامی و ملکی تاثیر گزار بوده و میباشد زیرا تجارب تاریخی خا صتاً در بعد نظامی نشان داده که برتر وحاکم میدان سیاست وحرب کسی بوده که منابع واقتصاد قوی را دارا بوده و میباشد. زیرا منابع (زیر زمین و روی زمین) حجم تولید و تجارت آن به وضع سیاسی و جغرافیائی موثر بوده و مسائل ژیوپولیتیک با این عوامل و فکتورها بیشتر مصروف میباشد .
۳- انرژی و اشکال جدید آن:-
بعضی انرژی ها از قدیم به مشکل تولید و مورد بهره برداری قرارمیگرفت اما به تحولات بزرگ وسائط تکنالوژی علمی تخنیکی و تکتیکی در بخش استحصال نفت ، ذغال سنگ و تولید برق اتومی (با وجود که چالش و تهدیدات بلند را دارا میباشد) به مقدار زیا آن تولید گردیده که در مسائل مطالعه موارد ژیو پولیتیکی وا یجاد منابع نظامی سهولت را فراهم نموده روی همین ملحوظ کشورهای که دارای آب ثقیل (یورانیم) موجود باشد مهم تر از ممالک است که در آن منابع ذغال موجود است یا باشد
منابع تولید انرژی آنقدر مهم است که روزی از انرژی آفتاب استفاده به عمل آید زیرا تحت مطالعه قرار دارد و دور از امکان هم نیست شمال افریقا که فعلاً متروکه است مهم تر از اوروپا حایز اهمیت گردیده و بر نظام ژیو پولیتیک و سیاسی دنیا مصروف کننده و مورد دقت و مطالعه قرار خواهد گرفت.
به همین ترتیب نظر به انکشافات علم و تخنیک ساحات منابع انرژی از یاد رفته مانند آبهای ابحار و منابع زیر ابحارکه منابع خوب تولید انرژی و تحولات رو بنائی و زیر بنائی را تشکیل داده میتواند و به مصروفیت های ژیوپولتیکی قیمت خاص را پیدا خواهد کرد زیرا تاریخ مطالعات وبرخورد های بالای منابع (یورانیم ، نفت، آب ..) را به حافظه دارا میباشد.
ادامه دارد

احزاب سیاسی و انتخابات

ماستر حقوق پوهیالی دگروال محمدمنیر کبیر

۲-۱ علایم حزبی

علائم و نشانه‌های مشخص کنندهٔ هویت و شخصیت حقوقی از سایر احزاب باید ثبت شود و این علائم نباید تحریک کنندهٔ تنشها و جنجال‌های سیاسی یا تبعیض‌آمیز یا توهین‌آمیز و مغایر عفت عمومی و اخلاق حسنه باشد. در برخی از کشورها استفاده از علامات یا سمبول‌های مذهبی و ملی یا رنگهای مشابه به پرچم ملی برای مشخص کردن هویت و شخصیت حقوقی احزاب ممنوع می‌باشد.

۲-۲ ارائه اساسنامه

احزاب مکلّف اند تا اساسنامه خود را همراه با مدارک معتبر مبنی بر اصالت اساسنامه جهت معرفی نامزادها به نهاد مدیریت انتخابات تحویل نمایند، چنین شرطی گویای واجد صلاحیت بودن حزب و پذیرش اصول انتخابات آزاد، منصفانه و رقابتی است.

۲-۳ لست حامیان

به منظور اینکه ثابت گردد که حزب سیاسی متقاضی ثبت نام، از پایگاه و جایگاه مردمی یا اقلیتی چشم‌گیر و متمرکز برخوردار می‌باشد، هنگام ثبت نام باید لستی از حامیان یا رأی‌دهندگان ثبت نام شده در لست رأی‌دهندگان را ارائه نماید. تعداد و شرایط صحت این امضاها، به موجب قوانین مختلف مشخص می‌شود. هدف از بیان چنین شرطی، این است که احزابی که عملاً پایگاه مردمی نداشته و امکان کسب کرسی را ندارند در انتخابات شرکت نکنند و یا جهت بدست آوردن حد اقل منافع خود با سایر احزاب ائتلاف نمایند. چنین امری موجب سهولت در برگذاری انتخابات و گزینش آسانتر رأی‌دهندگان و شکل‌گیری حکومت اکثریت و با ثبات و عدم شکسته شدن آراء می‌گردد. (۲۵٤:۱)

فقرهٔ اول مادهٔ نهم قانون احزاب سیاسی افغانستان یک از شروط ثبت احزاب سیاسی را ارایهٔ لست حامیان و اعضا حین ثبت مقرر نموده و در مورد چنین صراحت دارد: « ۱)- وزارت عدلیه می‌تواند ثبت احزاب سیاسی را که واجد شرایط ذیل نباشد، رد نماید ... ۲- احزاب سیاسی که تعداد اعضاء آن حین ثبت کمتر از ده هزار نفر باشند...». (٥: ماده نهم)

۲-٤ پوشش جغرافیایی و سراسری

نمایندگی به جهت اینکه وصف ملی و عمومی دارد، نمایندگان در مقام اعمال حاکمیت از طرف ملت مستقر می‌شوند. از طرفی هم احزاب معمولاً مبتنی بر گرایش‌ها و تمایلات خاص گروهی از افراد هستند. لذا، احزاب معمولاً مکلف اند جهت اثبات اینکه فعالیت سراسری دارند و مورد مطلوب افراد و گروه‌های مختلفی هستند، لستی از حامیان یا اعضای خود در مناطق مختلف کشور را ارائه نمایند. (۲۵٥:۱)

قانون اساسی جمهوری اسلامی افغانستان به این منظور چنین مقرر نموده است «... تأسیس و فعالیت حزب بر مبنای قومیت، سمت، زبان و مذهب فقهی جواز ندارد...» (٤: فقره چهارم، ماده ۳٥)

۲-٥ پرداخت هزینه‌ها و سپردهٔ مقرر

ثبت نام احزاب ممکن مستلزم هزینه‌های اداری باشد، لذا برخی کشورها احزاب را مکلف به پرداخت بخشی از هزینه‌های انتخاباتی می‌نمایند. چنین شرطی مصارف انتخابات را سبک نموده و باعث برانگیختن کمک‌های مالی حامیان حزب می‌گردد. بمنظور جلوگیری از شرکت احزاب بدون پشتوانه مردمی، تسهیل برگزاری انتخابات و کاهش هزینه‌ها، اکثر کشورها احزاب را همچون کاندیدان ملزم به پرداخت یک ودیعه به نهاد مدیریت انتخابات می‌نمایند و در صورتیکه حد اقل معینی از کل آراء را بدست آورند، این سپرده دوباره مسترد می‌گردد، در غیر آن به خزانه دولت علاوه می‌گردد. چنین شرطی باعث ائتلاف احزاب غیرمتمرکز که امکان برنده شدن در انتخابات را ندارند با سایر احزاب می‌گردد و یا آنها را وادار

می‌سازد تا در انتخابات شرکت نکنند.

۲-۶ گزارش مالی

برای رسیدن به هدف حفظ سلامت انتخابات و برقراری انتخابات رقابتی و اصل برابری افراد در دسترسی به خدمات عمومی، اغلب کشورها احزاب را ملزم می‌نمایند تا هنگام ثبت نام گزارش عملکرد مالی، دارایی‌ها، کمک‌ها و یا پیشبینی هزینه‌های خود در انتخابات را با اسناد و مدارک لازمه به نهاد مدیریت انتخابات یا نهادهای ذیصلاح تحویل دهند. اغلب کشورها مقررات خاص مالی و محدوده‌های هزینه‌ای را برای فعالیت‌ها و تبلیغات انتخاباتی احزاب و کاندیدها مقرّر می‌نمایند تا اینکه تحت نفوذ افراد و گروه‌های ذی‌نفع قرار نگیرند. چنین گزارشی در صورتیکه تحت نظارتها و کنترولهای فنی و دقیق قرار گیرد، دیگر کمتر می‌توان شاهد سوء استفاده‌های مالی احزاب، تبلیغات فریب‌آمیز، خرید آراء، به انحراف کشانیدن افکار عمومی یا گروهی خاصی در اثر تبلیغات کلان و پرهزینه بود. همچنان از دریافت کمک‌ها از منابع غیر قانونی و خارج از قانون برای احزاب جلوگیری کرده و در جهت شناخت بهتر احزاب و کاندیدها به رأی دهندگان کمک می‌کند. از طرفی هم، رأی دهندگان بر اساس حق دسترسی به اطلاعات و گرایش آگاهانه و واقعی، حق دارند از وضعیت مالی احزاب و حامیان و کمک کنندگان شان با خبر شوند، افشای چنین گزارشی کمک شایانی در جهت افشاء فسادها، نقض قانون‌ها، نحوۀ هزینه نمودن کمک‌های عمومی و خصوصی، منشأ کمک‌ها و شناسایی بخشی از حامیان مالی، کنترول سقف هزینه‌ها، برگشت کمک‌های خرج نشده، خواهد نمود.

۲-۷ ارائه لست نامزدها

در حین ثبت نام، احزاب مکلّف اند تا لست نامزدهای واجد شرایط شانرا با رعایت اساسنامۀ شان، به نهاد مدیریت انتخابات ارائه نمایند. تا بعد از بررسی صلاحیت‌های قانونی هر کدام، مشخص گردد که لست ارائه شده نامزدها همگی یا برخی از آنها واجد صلاحیت هستند و در صورت عدم تأیید هر یک از آنها افراد دیگری از سوی حزب معرفی گردد.

۲-۸ ارائه برنامه‌ها و فعالیت‌های انتخاباتی

بمنظور جریان بهتر انتخابات و تضمین سلامت انتخابات و جلوگیری از تبلیغات منفی و فریب‌آمیز و در مطابقت با قوانین و مقررات، احزاب متعهد به ارائۀ برنامه‌ها، شعارها و فعالیت‌های انتخاباتی خود هستند. چنین امری نقش به سزایی در تضمین حق رأی افراد و گزینش واقعی دارد، چرا که اگر برنامه‌ها و شعارهای انتخاباتی خلاف واقع باشد، شهروندان ناتوان از یک گزینش آزاد خواهند بود و تحت تأثیر تبلیغات غیرواقعی اصالت اصل نمایندگی خدشه‌دار خواهد شد و از طرفی حقوق سایر رقبا نیز نقض می‌گردد. چنین امری نقش مؤثّری در شفاف سازی فعالیت احزاب و کاندیدان و پاسخگویی آنها خواهد داشت.

۲-۹ معرفی ناظران و نماینده‌گان

بمنظور ایجاد شفافیت در جریان انتخابات، کنترول امور انتخاباتی و جلوگیری از تخلفات، پذیرش مسالمت‌آمیز انتخابات توسط کاندیدان، احزاب و عموم، رعایت اصول بی‌طرفی و مشخص بودن مدیران و کارکنان اجرایی و حفظ حقوق انتخاباتی احزاب و کاندیدان، احزاب حق دارند تا ناظرانی را به منظور نظارت و کنترول جریان انتخابات و مطرح نمودن اعتراضات و شکایات به موقع، به نهاد مدیریت انتخابات معرفی نمایند. همچنین، احزاب متعهد، به معرفی نمایندگانی جهت پیگیری امور و حقوق انتخاباتی خود به نهاد مدیریت انتخابات می‌باشند. (۱:۲۵۶ – ۲۵۸)

۳- مزایا و معایب احزاب سیاسی

با وجود اینکه امروزه در تمام کشورهای دنیا فعالیت حزبی یکی از رایج ترین شیوه‌های فعالیت سیاسی شمرده می‌شود. ولی در عین حال مخالفت‌ها و دیدگاه‌های منفی، نیز در مورد فعالیت احزاب سیاسی در نزد مردم تعدادی از کشورها وجود دارد.

با جمع‌بندی نظریات مختلف، میتوان موارد ذیل را در مورد مزایا و معایب احزاب سیاسی برشمرد.

۳-۱ مزایا و سودمندی‌های حزب سیاسی

- حزب سیاسی، خاصیت سازمان دهنده دارد به خصوص در موضوعاتی مانند انتخابات باعث ایجاد تمرکز گردیده و از افراد پراگنده یک قدرت می‌سازد.

ادامه دارد

سیردولت ها درتاریخ، جامعه مدنی وحقوق بشر

دگروال څارنوال محمد داد «بدخشی»

هدف من دراینجا از دو مطلب به عنوان حق وتکلیف بحث می گردد، انسان درتاریخ بشریت سیر روزگاری عجایب وغرایب را بافرهنگ های مختلف دوره بسیارسنتی کهنه پوسیده وبامذاهب تازه ای درتاریخ آغاز کرده وسپری هم نموده است .حقوق جزا ی عمومی این روزگار بشریت باهمه حوادث دردناکش ژرفنگیری ورقم زده ،اما به نظر نویسنده مضمون حقوق رابطه انسان ها را با نظام اجتماعی اوتنظیم کرده اما ادیان رابطه انسان را بالاترازحقوق تنظیم نموده اند که رابطه فرد را با خداوندگار اش وسیع تر از آنچه که حقوق بحث دارد) ما که در آستانه بینش های جدید با دنیای تکنالوژی معاصر قرار داریم وکاررا آغاز کردیم ،وآغاز فرهنگ های با تمدن را تجربه وسپری می کنیم اما چیزی که قابل بحث است ،ما به شهامت واستقلال معنوی واخلاقی نسل جوان نیاز مبرم به آینده کشورخود داریم به خاطر یکه یک فرد درحال رشد وجوانی دارای یک سلسله خصوصیات افکارجدید را درخود دارا می باشد ،آغاز این خصوصیات ومشخصات ،پابندی به قانون درحقیقت یک نهضت فکری واجتماعی جدید در کشور ماست .این بحث درحقیقت روح وروان نیروی معنویت، که دربیان انسان بالاتر و مجرد تر و مقدس تر از نفس انسان است .

البته فقه ها ومجتهدان آنها در استنباط احکام شریعت اسلامی نقش پرارزش وپربهای را ایفا نموده اند که درتفسیروتکمیل ویا تدوین وبیان قوانین بخصوص قوانین اسلامی درجهان اسلام .

جرقه های قانون درزندگی بشریت جهان توسط ادیان آسمانی درچهار کتاب حق نازل شده است که به واسطه پیامبران رقم زده شده است، تمام پیامبران ما باید بدانیم که منطق ،عقل ،فهم ،درک وادارک ما ودانش انسان ازصفات روح مقدس انسان است که نفس ،نقش شیطانی را درانسان بازی می کنند که باید بانفس مبارزه کرد .

اگرمادون برای رفع مسوولیت خویش حالت تبرئه کننده ،اوامر مقامات صلاحیت دار را دلیل برای رفع اتهام و اجرای عمل که انجام داده بیآورد .

حقوق دانان نظریات مختلف را ارایه نموده اند .

اول عده ازحقوق دانان معتقد اند: اگر یک حکم و یا هدایات غیرقانونی ازطرف مادون اجرا میگردد،علت حالت تبره کننده ،که اجرای عمل تلقی میگردد و شخص مورد باز پرسی قرار میگیرد به خاطریکه بنابر حکم قانو ن درتمام این حالات مادون مؤظف ومکلف به اطاعت از اوامر آمرین و مقامات ذیصلاح خود می باشد . برخی ازحقوقدانان معتقد اند اجرای این عمل: بدون اینکه حق ارزیابی وبحث بالا ی اوامر مقامات ذیصلاح بعمل آید ،این امرمقامات ذیصلاح بنام (اطاعت پاسیف) بشمارمیرود .

مارا به جهان خوشترازاین یکدام نیست
گزنیک وبد،اندیشه وازکس غم نیست
ای آنکه به اقبال تودرعالم نیست
گیرم که غمت نیست ،غم ماهم نیست؟

برخی ازحقوق دانان بین اوامریکه ظاهراً غیرقانونی ازطرف مقامات ذیصلاح هدایت می گردد ، برماهیت این اوامر فرق قایل می شوند ،آنها استدلال میدارند، درصورت یکه غیر قانونی بودن اوامرمقامات ذیصلاح اشکار باشد ومعلوم گردد، که درقانون چیزی وجود ندارد و برای یک موضوع اوامر مقامات ذیصلاح صادرشده در اینجا مادون حق دارد، از اجرای آن اجتناب بعمل آورد و اگر مادون آنرا اجرا مینماید درصورت اجرا اوامرغیرقانونی حالت تبره کننده را دلیلی برای خود بیآورد که گویا اوامر مقامات صلاحیت دار را اساس کارخود قرار دهید، و آنرا اجرا نمائید مادون مورد پیگرد قانون

قرارمیگرد.
واگرغیرقانونی بودن اوامرواضح وروشن نباشد ،مبهم وتاریک دریک سردرگمی به نظررسد ،حالت تبره کننده مورد قبول قراردارد،زیرا اگر مشکل درخود قانون باشد اجرای آنرا اطاعت پاسیف قبول کرده اند ؟ امابايد به رویه قضایی کشورها مراجع گردد به نظرنویسنده باید ازرویه قضایی کشورهای همسایه ومنطقه وجهان پیشرفته استفاده بعمل آید . فرضاًرویه قضایی کشورفرانسه رامثال میآوریم البته رویه قضایی کشورفرانسه اطاعت پاسیف را قبول نکرده اند ،ارتکاب جرم را درصورت اجرای حکم غیرقانونی وقابل مجازات میدانند . به نظر نویسنده مضمون : اوامرواحکام غیرقانونی اوتوریته خصوصی مقامات ذیصلاح بوده که بحیث حالت تبره کننده شناخته نمی شود ،زیرا اتوریته خصوصی شخص مقامات ذیصلاح درآن نهفته است قانون شد ه نمی تواند،ودرحقیقت هیچ شخصی براساس اتوریته شخصی کاری را کرده نمی تواند که گویا قانون باشد .اوامررا تحت تأثیر قدرت واتوریته سلطه موقف خود سازد .که پای اودرچاه نه افتد به گفته اقبال لاهوری .

من چوکوران دست بردوش رقیق
پا نهادم اندارآن ،غارعمیق

چنانچه قانون کارکنان خدمات ملکی جریده مسلسل ۹۵۱ مورخ ۱۶ سرطان ۱۳۸۷ تحت عنوان مسوولیت ها ،فقره (۱) ماموروکارکن قراردادی ازوظیفه یاصلاحیتی که مطابق قانون به وی محول می گردد .مسوولیت دارد . درفقره (۲) آمده است : هرگاه ماموریا کارکن قراردادی امررا خلاف قانون یا مقررات تشخیص دهد مکلف است موضوع را طوری کتبی به اطلاع آمر برساند، درصورتی که آمربعدازاطلاع ،اجرای امرخودرا کتباً تاکیدنمائید ،مامور یا کارکن قراردادی به اجرای آن مکلف نیست .

موقف ماموروکارکن قراردادی :
فقره (۱) مامور کارکن قراردادی ،درجریان مدت خدمت به یکی ازموقف های ذیل قرارمی گیرد. اول موقف اصلی دوم موقف خدمتی سوم موقف تحصیلی (برای مامور) چهارم موقف عسکری پنجم موقف انفصال موقت .

فقره (۱) این ماده درمقرره امور ذاتی کارکنان خدمات ملکی نمبر مسلسل ۹۹۲ منتشره جریده رسمی (۲۶) اسد سال ۱۳۸۸با تعدیل حذف وایزاد در برخی از مواد قانون کارکنان خدمات ملکی ومقرره تنظیم حقوق تقاعد کار کنان خدمات ملکی واضح ساخته است.

درماده شانزدهم درفقره (٤) آمده است :
ماموری که بست وی لغو ،تعدیل یا به اعلان سپرده می شود،درحالت انتظار با مزد قرارمی گیرد ،اداره می تواند مامور منتظر با مزد را طبق احکام ماده(۷۲) قانون کار به وظایف دیگری توظیف نمائید .

قانون امور ذاتی افسران ،بریدملان وساتنمان اردوی ملی ، منتشره جریده رسمی شماره ۱۰۳۵ مورخ ۳۰ / ۵/ ۱۳۹٦ بیان میدارد .

فصل پنجم ترفیع افسر ، بریدمل یا ساتنمن :
فقره (۵) مدت خدمت بالفعل افسربرای ترفیع نوبتی ازرتبه موجود به رتبه بالاتر قرارذیل می باشد :
جز(۵) دگروال یا سمونوال اکمال مدت پنج سال وداشتن سندتحصیلی حداقل لیسانس ازمؤسسات تحصیلی نظامی
جز(٦) برید جنرال الی سترجنرال یا پاسوال الی سترپاسوال با درنظرداشت سند ، اهلیت ،شایستگی ،سوق واداره عالی ،وضع صحی مساعد واکمال مدت (۵) سال ،هرگاه برید جنرال دراحتیاط فعال قرارداشته ویا دربست پاین تراز رتبه بریدجنرال خدمت نمائید، ترفیع به وی مجازنیست .

حرمان ازحقوق تقاعد :
ماده(۷۵) حقوق تقاعد افسر ،بریدمل یا ساتنمن درحالات آتی قطع می گردد.
۱ ترک تابعیت
۲ محکومیت به حبس یا خلع رتبه به سبب ارتکاب جرایم علیه امنیت داخلی وخارجی به حکم قطعی ونهایی محکمه ذیصلاح .
۳ محکوم به ارتکاب جرم خیانت به وطن
٤ محکوم به جرایم فساد اداری
۵ سایرحالاتی که درقانون پیشبینی گردیده باشد

اینجاست که قانون نقش کارفرما وکسی درزیردست آمرکارمی کنند
اقبال لاهوری : عالم ازرنگ است وبی رنگ است حق.

ادامه دارد

د تیر پسی

تجربوي الوتکه

د هوای قواوو متقاعد ډګروال
پوهنمل الحاج محمد انور (لودین)

په دغه وخت کی الوتکه د جت رولونو په واسطه اداره کیږی. دهغی را کوزیدل هم په بالیستکی خط السیر باندی اجراکیږی او اتموسفیر غلیظو پوړیوته ورننوزی او آیرودینامیکی تردوخه احساسوی، لدی نه وروسته آیرودینا قوانین مکرراً منځته راځی په وزرونوکی د برداشت قوه هم منځته راځی، د اداری رولونه هم د ځان لوری ته راکشوی په عمومی توګه ټولی الوتکی د مقاومت قوه احساسوی. د دی لپاره چی ټول فشارونه و زغمی دالوتکو پُرزی او د اسکلت (واسطی جوړښت) له زنګ نه کیدونکو پولادو او له تیتان څخه جوړیږی. په دی ځای کی د مسافر وړونکی الوتکی یوه ډیره جالبه طرحه ترڅیرنی لاندی نیسو: دا ډیره زواکمنه مسافر وړونکی الوتکه ده چی (۶) زواک ورکونکی انجنونه او په مستقیمه توګه یو ځائی د کشش ډیره لویه قوه منځته راوړی جوړه شوی ده او هیپر صوت په مرسته الوتنه کوی. د الوتلو په وخت کی لوموړی ډیر وا ټن د زمکی پرمنځ وهی اوبیا هوا ته پورته کیږی. دالوتنی چټکتیائی څخه کمه ده دغه الوتکه خپله الوتنه په ډیره ښه توګه ترسره کوی او بیا د الوتنی په پای کی بیرته هوائی ډګر ته د ناستی لپاره را ګرزی، د دغی الوتکی انجنونه د سونګ د مایع موادو په مرسته فعالیت کوی او د څو ثانیو په اوږدو کی ئی د الوتنی چټکتیا(۲۴۰۰) کیلومترو ته په یوه ساعت کی رسیږی او لوړ والی ئی (۹۴) کیلومتر ته رسیږی له دغه لوړوالی څخه د راکوزیدو په وخت کی څو زره کیلومتره واټن وهی او په معین هوائی ډګر کی ناسته کوی، پوهان انجنیران او طراحان تر اوسه پوری هم ازمینیی او څیرنی بر مخ بیائی. د بهرنیو خپرونو د معلوماتو له لاری دا جوته شوی ده چی د امریکا متحده ایالاتو کی داسی یوه الوتونکی واسطه تر جوړونی لاندی ده، چی د څو پوړ ریږ بالیستکی تو غوندی په مرسته به د زمکی ګرد چارپیره مدار ته ورسوله شی، چی په دغه مدار باندی له الوتنی نه وروسته په (۲۸۰۰) کیلومتره په یوه ساعت کی چټکتیا سره به بیرته د زمکی لوری ته راو ګرزی او د را کوزیدونکی الوتنی په وخت کی موج لرونکی خط السیر ولری، چی په نوبتي توګه به له ډیرو کثافت لرونکو طبقو څخه راکوزه شي، دغه ډول راکتو پلان باید دیوه مطمین اداری سیستم درلودونکی وی د هغه د الوتنی په وخت کله چی هغه د اتموسفیر د طبقو د کافی کثافت درلودونکو وی د هغه د اداری رولونه د آیرودینامیکی قوی له امله فعالیت کوی. د اتموسفیر په ډیرو دقیقو طبقو ئی الوتکه د جت رولونه په واسطه اداره کیږی. د جت د اداری سفلو د الوترنکی واسطه په داخل کی داسی ځای پر ځای کوی ترڅو چی د الوتکی اداره تأمین کړی. یعنی په ارتفاع نیولو کی هم په راکوزیدلو کی او هم ښی او چپ لوری ته د دور خوړلو په وخت کی ګټه ورځینی واخیستل شی. د یوی ډول راکتو پلان نمونه چی مداری الوتنه کوی او یوه بالستیکی راکت باندی تړل شوی، ده داسی ښئ چی په دوو خوا وکی اضافی راکتی انجنونه تړل شوی دی اوس په د هغو الوتکو بخ هکله خبری وکړو چی په همودی توګه ناسته ولاړه کوی: مخکی مو د هغی کشش د قوی په هکله معلومات وړاندی کړل، چی له هغو څخه الوتکی په ګټی اخیستی سره په عمودی توګه الوزی او کښینی. دغه کار هغه وخت امکان لری چی د کشش د قوی کچی د الوتکی له وزن څخه زیات وی. دجت زواکمن انجن ددی توان لری چی د جت جریان په ارتاوولو سره تیټ لوری ته هغه وسایط چی د الوتونکو وسایطو په نوم یادیږی او وزرونه نلری، له زمکی څخه په عمودی شکل هوا ته پورته شی. هغه واسطه چی په عمودی توګه الوتنه اوناسته کولی شی د(توربولیوت) په نوم یادیږی، دغه واسطه د الوتکی پشان وزرونه، بدنه او دلکی پروانی نلری د هغی ټول جوړښت له ګادرنو څخه جوړ او ولډنګ کاری شوی دی چی په داخل کی ئی توربو جټ انجن ځای پر ځای شوی دی، عرابی څلور دی او د وړوټیرونو درلودونکی دی. دغه الوتونکی واسط د هغی طراحانو له لوری د(ا.ن- د افایلیان) او (و . ن.-ماتوئیف) تر نظر لاندی جوړه شوی ده او پیلوټان ئی په هغه کابین کی ځای لری چی د انجن په څنګ کی ئی واقع دی. په دغه (توربولیوت) کی له هغو د ارتفاع له رولونو او ایلیرونو څخه کار اخیستل کیږی چی دسو پلو په داخل کی د هغو ګازاتو د جریان په اوږدوکی واقع، چی د جټ انجن له لوری را ارتول کیږی. ګازی رولونه ئی په خپل فعالیت سره د ارتفاع نیولو درولونو او ایلیرونو دندی ترسره کوی. د غو رولونو په مرسته کیدای شی چی (توربولیوت) د طولانی محور و متناظری سطحی به نسبت هغه ته د ورورکړل شی. د ګازی جوړښت په څلورو څوکو کی د جټ رولونه واقع دی، هغه توربولیوت ته اجازه ورکوی چی ښی او چپ لورته دوروخوی او د ضرورت په وخت کی د ګازی رولونو دندی هم اجرا کوی. د جټ د سوپلو په هکله مو مخکی معلومات وړاندی کړی، له دغی سوپلو څخه ګازات په ډیر قدرت سره راوزی او فضا ته ارتاوېږی د جټ انجن د کشش قوه منځته راوړی. دالوتونکی واسطی دا اداره کولو لپاره ډیره لویه قوه پکار ده. په دی ځای کی د هغی قوی د را پیدا کیدو پرنسیب د ګازاتو د جریان عکس العمل څخه ګټه تر لاسه کیږی. له دی امله ویلا شو چی د جټ سوپلو د هغه رول په صنعت فعالیت کوی چی د ګازاتو تر اغیزی لاندی وی. تر دی حده پوره چی کوم ګازات چی د هوا دجریان له لوری د ځانګړیو سوریو له لاری ارتاوېږی. د جټ سوپلو د الوتونکی واسطی له زمکی څخه د جګیدو په وخت کی هم خپل فعالیت ثابتوی. او دغه ګازی رولونه د آیرودینامیکی رولونه د(ودونر) په نوم یاد شوی دی. د دواړو ډولو رولونه د فعالیت پرنسیب یو ډول دی څو آیرودینامیکی رولونه د اتموسفیر د هوا د جریان په واسطه فعالیت کوی، خو ګازی رولونه د اتموسفیر له هوا سره اړیکی نلری حتی په خلا کی هم فعالیت کولی شی.

نوربیا

نگاهی کوتاه به نظام مالی اسلام وافغانستان

پوهیالی جگرن احسان الله وثیق

مقدمه:

با توجه به جمعیت دین مقدس اسلام و اینکه اسلام در تمام زمینه ها حرف برای گفتن دارد و پیرامون جامعه انسانی از لحاظ اعتقادی، عبادی، فرهنگی، تربیتی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی مکتبی خاص ارایه کرده است که مشتمل بر راهنماییها و راهکارهای اساسی برای ایجاد جامعه مرفه" و نیل به " سعادت دنیایی و اخروی بشر" می باشد. برمبنای همین نگرش است که اساس و مفاهیم بنیادین اخلاقی، سیاسی و اقتصادی اسلام از زبان شارع" خداوند و پیامبرش" در منابع و متون دینی ما به نحو برجسته وراهگشا وجود دارند. در طول تاریخ پرفراز و نشیب اسلام، دانشمندان و برجسته گان مسلمان، این مکاتب را سر و سامان داده و آن را به صورت تخصصی بر پایه مفاهیم بنیادین دینی، تنظیم و تدوین کرده اند. اگر پیرامون پیوند اسلام با اقتصاد، نظری بیندازیم در یک نگاهی کلی دیده میشود که اسلام با اقتصاد دوگونه پیوند دارد، یکی پیوند مستقیم و دیگر پیوند غیر مستقیم. پیوند مستقیم اسلام با اقتصاد از آن جهت است که مستقیماً یعنی یک سلسله مقررات اقتصاد در باره مالکیت، مبادلات، مالیاتها، ارث ها و صدقات و وقف و مجازات های مالی و یا مجازات های که در زمینه ثروت و غیره میباشد دارد. دوم پیوند غیر مستقیم اسلام با اقتصاد از طریق اخلاق است که اسلام مردم را توصیه میکند به امانت، عفت، عدالت، احسان، ایثار، و منع دزدی عدم خیانت و رشوه که همه این ها در زمینه ثروت و مال است. بنابرآن ثروت و مال نزد اسلام از اهمیت فراوان بر خوردار است.

تعریف نظام مالی اسلام:

نظام مالی اسلام، عبارت از اصول عامه است که از قرآن و احادیث شریف استخراج گردیده است و امورات اقتصادی و مالی جامعه را به مقتضای شرایط زمان و مکان تنظیم نموده که وجود دساتیر فوق الذکر جهت تنظیم و ترتیب امور مالی و حفاظت از منابع مالی کشور اسلامی، خود ثبوت است در مورد اهمیت موضوع از دیدگاه دین مبین اسلام

۱: فلسفه نظام جامع مالی اسلامی

در واقع، فلسفه نظام مالی اسلامی ارایه اصولی است که گردش وجوه بر اساس موازین اسلامی صورت پذیرد این نکته باید مورد توجه قرار گیرد که در اسلام سرمایه پولی به عنوان یک عامل مستقل در برابر تولید تلقی نمی شود امادر برخی از برداشتهای موجود از نظام سرمایه داری، سرمایه پولی به عنوان یک متغیر مستقل در فرایند تولید تلقی می شود. اقتصاد دانان مسلمان عموماً سرمایه پولی را به عنوان ابزاری قابل تبدیل به داراییهای تولید تلقی می کنند. تامین مالی با بهره ثابت در نظام مالی اسلام با محدودیتهایی مواجه است در قراردادهای سرمایه گذاری مبتنی برعقود اسلامی، این نکته تکرار می شود که پول بدون تحمل ریسک نمی تواند در سود سهیم باشد. نظام مالی اسلامی باید به گونه ای طراحی شود که اولاً دستورات اسلامی را در زمینه امور مالی نقض نکند و ثانیا، رشد اقتصادی را به دنبال داشته باشد. فلسفه نظام مالی اسلامی فراتر از تعامل میان عوامل تولید است.

۲: ویژگی های مالیات اسلامی:

مالیات ها در اسلام ویژگی های متعددی دارد که در این جا به چهار مورد آن می پردازیم:

۱- عبادی بودن: برخی از مالیات های اسلامی مانند خمس و زکات

باید با قصد قربت الهی انجام شود، ولی در مکتب های دیگر، مالیات با عنوان عبادت پرداخت نمی شود.

۲- معین بودن موارد مصرف هرمالیات: هر یک از مالیات ها، مصرف معینی دارد. برای مثال، پرداخت کنندگان خمس و زکات می دانند مال خود را با چه هدفی و برای انجام چه مقاصدی، می پردازند.

۳- مردمی واخلاقی بودن: برخی مالیات های اسلامی مانند زکات را خود افراد در موارد تعیین شده هزینه می کنند. این ویژگی سبب آشنایی بیشتر پرداخت کننده گان مالیات با مستمندان جامعه و موجب افزایش روح برادری نزد آنان می شود.

٤- داوطلبانه بودن مالیات ها: از نظر اسلام، انفاق، عملی است که افراد به صورت داوطلبانه انجام می دهند و مسلمانان در طول تاریخ اسلام، انفاق های فرض مانند زکات را با کمال اشتیاق می پرداختند. این نشان می دهد که دین مقدس اسلام با آیات و احادث شریف توانسته است به تربیت اخلاقی مردم بپردازد و بیشترین اثر را در رفتار های مسلمانان بر جای گذارد.

۳: اصول و شرایط مالیات: برای وضع مالیات، معیار ها و شرایطی باید تعیین گردد تا مالیات بر اساس آنها گرفته شود که براساس اصول کلاسک، برخی از این معیار ها بدین قرار است:

۱) عدالت: تناسب مالیات با توانایی پرداخت مالیات دهندگان.

۲) سهولت: گرفتن مالیات درمناسبترین زمان، بهترین شرایط و با ایجاد کمترین میزان ناراحتی و مزاحمت برای مؤدیان مالیاتی.

۳) اطمینان: قابل پیش بینی بودن مالیات و مشخص بودن مقدار، زمان و راه پرداخت آن.

٤) صرفه جویی: پایین بودن هزینه وصول مالیات تاحد ممکن. اما دانشمندان علوم مالی در سالهای اخیر اصول دیگر را به عنوان اصول مالیات اعلام کرده اند که گاهی با اصول کلاسک در تعارض است که این اصول بنام اصول جدید یاد میشود.

۱) اصل شخصی ساختن مالیات: در تعیین مالیات باید خصوصیات مؤدی و وضع زنده گی و سطح در آمد و حتی کیفیت در آمد او مدنظر قرار گیرد، مودی که متکفل فامیل، بیشتر مورد توجه واقع میشود تا مودی مجرد.

۲) اصل تصاعدی بودن نرخ مالیات: با بلند رفتن سطح در آمد، عدالت ایجاب میکند که در صد مالیات متعلقه نیز بیشتر شود.

۳) اصل دخالت: امروزه دیگر مالیات تنها وسیله در آمد زدایی برای دولت نیست بلکه ابزاری برای اعمال مداخله در سایر عرصه ها بشمار می رود و دولت ها با وضع فیصدی های بلند مالیاتی فعالیت عده یی را محدود و عده دیگری را به سوی فعالیت هایی سوق می دهند.

٤) اصل بهای خدامات، قدرت پرداخت و فداکاری: گروه از اقتصاد دانان می گویند که کسانیکه از خدمات دولتی بهره زیادی دارند مالیات بیشتری بپردازند و کسانیکه از این خدمات کمتر منتفع می شوند مالیات کمتری پرداخت کنند.

٤: انواع مالیات درنظام حقوقی اسلام؛ مالیات دوگونه است:

۱- مالیاتهای ثابت: همان زکات، خمس، جزیه و ... است که تنها برای تامین نیاز های اساسی، ضروری تشریع نشده است بلکه علاوه بر آن، برای بر طرف کردن فقر، وبالابردن سطح زندگی فقرا که هم سطح زندگی متعارف ثروتمندان، تشریع گردیده است تا مفهوم توازن اجتماعی مورد نظر اسلام محقق شود. برای اثبات این مطلب که

تشریع زکات و خمس برای تحقق توازن اجتماعی است به روایات تمسک کردیم و بعد از بیان روایات تا این که فرد نیازمند بنابراختلاف تعابیری که در روایات وارد شده است به سطح عموم مردم با این که به حد بی نیاز ی ویا تامین ضروریات اولیه و ثانویه از جهت خوردنی ها، آشامیدنیها، لباس، ازدواج، صدقه و حج برسد. تمام این امور، هدف واحد را دنبال می کنند که عبارت است از گسترش بی نیازی به مفهوم اسلامی و ایجاد توازن اجتماعی در سطح و سایل زندگی.

به ادامه گذشته:

بررسی مختصر اصل صلاحیت جهانی

پوهیالی جگرن رحمن الله محمودی

برخی بطور کلی، منکر وجود صلاحیت جهانی هستند. به هر حال، نظری که با رویه موجود سازگاری بیشتر دارد، این است که غیر از دزدی دریایی که طبق تعریف در صورت وقوع در آب‌های آزاد مشمول صلاحیت جهانی می‌شود، کشورها بدون این‌که مجبور باشند، حق دارند تا در مورد جرایم جنگی، جنایت علیه بشریت، نسل کشی و شکنجه نیز به اعمال صلاحیت جهانی بپردازند. هیچ نمونه از اعمال صلاحیت جهانی در مورد تجاوز وجود ندارد. کشورها به منظور دفاع از منافع شان مایل به تداوم وماندگاری صلاحیت خود هستند. در مورد صلاحیت جهانی موقف کود جزای افغانستان نیز در ماده بیست وشش واضیح و روشن بیان شده است که در این ماده چنین آمده است(جرایم که مطابق اسناد بین‌المللی جرم شناخته شده باشد، مرتکب آن در صورت یافت شدن در افغانستان مطابق احکام قوانین کشور مورد تعقیب عدلی قرار داده می‌شود، مشروط براین‌که این‌گونه اعمال در این قانون جرم شناخته شده و بر آن مجازات معین و سایر صلاحیت های سرزمینی، شخصی یا ذاتی قابل تطبیق نباشد). از سوی دیگر، دلیل اعمال صلاحیت جهانی این است که جرائم بین المللی، قواعد حقوق بین المللی را بطور کلی تحت تأثیر قرار می‌دهد. و بدین علت چنین جرائمی بر کل کشورها و افراد مؤثر شناخته شده اند، حقوق بین الملل به تمام کشورها حق تعقیب جرائم بین المللی را اعطاء نموده است. به هر حال، شرایط خاصی که در آن کشورها ممکن است به اعمال این صلاحیت بپردازند، موضوع بحث بر انگیز است و تمایل به ایجاد هماهنگی جهت تعین این‌که در چه مواردی صلاحیت جهانی وجود دارد و آیا اعمال چنین صلاحیتی به عنوان نوع وظیفه است یا خیر، وجود ندارد. در جمع بندی می توانیم بگوییم که صلاحیت جهانی عبارت از توسعه صلاحیت اعمال قوانین جزایی یک کشور در رسیدگی به جرایم بین المللی است.

۲- سیر تاریخی اصل صلاحیت جهانی

تاریخ نشان می‌دهد که اولین اقدامات صورت گرفته از سوی دولت‌ها برای ایجاد صلاحیت جهانی مربوط به قرون ۱۸ و ۱۹ میلادی می‌باشد. اگرچه در تاریخ، شواهدی نیز مبنی بر وجود مفهومی شبیه مفهوم صلاحیت جهانی در قرون قبل از آن ملاحظه می‌گردد، اما دولت‌ها صراحتاً در قرن ۱۸ اراده خود را برای مجازات دزدان دریایی(در هرکجا یافت شدند) نشان داده اند. البته از لحاظ وضع قوانین مشخصی که به امر صلاحیت جهانی اشاره داشته باشند، ما می‌توانیم اولین متون قانونی را در قرون ۱۹ مشاهده نماییم، قابل ذکر است اگر تا چند دهه قبل مقررات داخلی و بین المللی اندکی در این زمینه وضع گردیده، اما تا آن زمان واژه‌ای به نام صلاحیت جهانی مشخصاً به وجود نیامده و شناخته نشده بود.

صلاحیت جهانی برای اولین بار در سال ۱۸۳۵ وارد قانون جزا اتریش گردید. بر طبق این قانون قطع نظر از جرایم علیه امنیت و اعتبار مالی دولت که موضوع مقررات خاص است، صلاحیت قاضی اتریشی ناظر بر همه جرایم است که در کشور دیگر توسط فرد بیگانه صورت گرفته باشد. متعاقباً کشورهای دیگر نیز یک پی دیگر اصل صلاحیت جهانی را وارد قوانین جزایی کشورهای خود ساختند. اما اصطلاح صلاحیت جهانی را ظاهراً اولین بار از سوی کولیس در سال ۱۹۴۵ به کار رفته است.

بحث امکان اعمال صلاحیت جهانی در خصوص جرایم جنگی، در جریان جنگ جهانی دوم مطرح شد. شماری از پرونده‌های رسیدگی شده پس از جنگ جهانی دوم را می‌توان بر اساس اصل صلاحیت جهانی توجیه و یا تفسیر نمود. کمیسون جنایات جنگی ملل متحد اذعان داشت که حق اعمال مجازات در خصوص جرائمی جنگی مطلقاً برای هر کشور مستقل محفوظ است و نیز چنین جرائمی را می‌توان بر اساس صلاحیت شخصی منفعل که از سوی حقوق بین الملل در خصوص این جرائم پذیرفته شده است مورد محاکمه قرار داد. قابل یاد آوری است که اصل صلاحیت جهانی در قوانین جزایی افغانستان به خصوص در ماده بیست و شش کود جزای افغانستان نیز مورد توجه قرار گرفته است.

ادامه دارد

به ادامه گذشته

نقش رسانه ها بالای روحیه سربازان

پوهیالی جگرن سید بسم الله «امانزاد»

علاوه بر این ممکن است عده ای تصور کنند که در زمان حاضر که ماشین کاملا در خدمت عملیات جاسوسی و اطلاعات نظامی قرار گرفته است ، ضرورت به رعایت این همه ملاحظات ویژه نیست . در جواب باید گفت درست است که گسترش دستگاه های جاسوسی فنی به حدی سریع و باور نکردنی بوده که امروزه روش های سنتی جمع آوری اطلاعات به وسیله عوامل انسانی را به طور کلی تحت الشعاع خود قرار داده و در ضمن روشهای نوینی در زمینه پخش اخبار و تفاسیر جعلی و غیر واقعی از طریق ماهواره ابداع شده است که دور افتاده ترین نقاط راهم تحت پوشش خود قرار میدهند ، اما این موضوعات موجب نمیگردد که ما ارزشهای سانسور و کنترول اخبار و اطلاعات و عملیات ضد اطلاعات و تبلیغات جنگی دست برداریم.

استانسفیلد ترنر ریس سابق سازمان سیا در زمان کارتر در کتاب پنهانکاری و دموکراسی در این باور(Stansfield Turner) مینویسد: (اشاعه اطلاعات جعلی فقط منحصر به شوروی نیست . سیا هم در این رشته فعالیت های دارد و شبیه اقدامات روسها ما نیز در نقاط مختلف جهان اخبار غیر واقعی و انحرافی را پراگنده میکنیم که این رویه را گاه به صورت آشکار از طریق شعبات (اداره اطلاعات آمریکا) ، (مراکز فرهنگی آمریکا) و گاه به صورت تبلیغات غیر علنی (شایعه پراگنی) به وسیله عوامل سیاسی به اجرا در میاوریم).

امروز با استفاده از سیستم های پیشرفته اطلاعاتی و عکسبرداری های هوایی به وسیله ماهواره های جاسوسی باز نیاز به اطلاعات بیشتر برای تفسیر واقعی اطلاعات به دست آمده احساس میشود . علاوه بر آن به علت انحصاری بودن دستگاه های مزبور و اطلاعات مربوط امکان دسترسی کلیه کشور ها به آن ممکن نیست .

به ادامه گذشته:

حفظ و مراقبت وسایل برقی

جگرن نجیب الله «رضایی»

حفظ و مراقبت Maintenance
این بخش در مورد مدار تخت آزمایش اندازه گیری و بالاخره بخش های که در آن ممکن است نقض و کاستی رونما گردد را تشریح میکند

گزینه های خارجی و داخلی Internal or External Options
این بخش در مورد گزینه های که با مخابره میباشد معلومات می دهد گزینه ها در قسمت داخل و یا خارج مخابره موقعیت دارد بطور مثال گزینه های ALE و گزینه ها محرم سازی.

تغییر سیستم System Variations
مطابق به نوع دستگاه میباشد که چندین شکل تغییر داریم که سیار، دستگاه ثابت که میتوان شامل برق پائین و بالا باشد.

Understand Technical Descriptions فهم ساختار تخنیکی
۱- مشخصات فنی مخابره را به کمک کتابچه رهنما بیان میدارید.
۲- به کمک کتاب مرجع اطلاعات مشخصات فنی را تشخیص میدهید.
فصل مشخصات فنی در مورد هر تخت معلومات مفصل را ارایه می کند که باید بیش از تعمیر یا تنظیم مخابره مطالعه شود که حاوی نقطه آزمایش مقدار ولتاژ و حتی عددگذاری بخش ها می باشد.

اصطلاحات یا توضیحات شامل عملکرد طرح کلی و حتی صنف بندی می باشد
Understand Basic Maintenance Concepts فهم مفاهیم اساسی:
مفاهیم اساسی محافظت را میتوان در دو بخش تشریح کنیم، بخش اول: چه کار ها جهت محافظت از مخابره امر ضروری است و بخش ثانیوی چه کار های اداری باید امروز انجام شود . آیا امروز پالیسی های استندرد عملیاتی مخابره را انجام داده ایم.

Safety rules for power tools
قوانین ایمنی برای وسایل برقی

۱. محافظ چشم بپوشید.
۲. تمام محافظ های ایمنی را دقیقا طوریکه باید آنها استفاده شود، استفاده نمایید.
۳. تمام تنظیمات به ماشین ها را وقتیکه خاموش است انجام دهید.
۴. خودتان ماشین را روشن و خاموش کنید. در کنار ماشین بمانید تا خاموش شود.
۵. فاصله امنی بین دستان خود و تمام قطعات متحرک بر روی ماشین را نگهدارید.
۶. قبل از روشن کردن برق از آگاهی هر نفر اطمینان حاصل نمایید.
۷. هرگز در هنگام خستگی و عجله بالای ماشین یا وسایل برقی کار نکنید.
۸. هرگز کسیکه بالای ماشین یا وسیله برقی کار میکند متعجب نسازید. به هیچ نحوی با خدمه وسیله صحبت یا حواس اش را پرت نکنید.
۹. ماشین را خودتان براه اندازید (اداره) کنید به غیر اینکه به کمک کسی نیاز داشته باشید.
۱۰. وقتیکه ۲ نفر بالای یک ماشین کار میکند، شخصی که ماشین را اداره میکند باید تمام معلومات را ارئه بدهد و شخصی که کمک میکند باید آنها را تعقیب نمایید.
۱۱. تمام دقت خود را بالای ماشین بگیرید. به اطراف یا با دیگران صحبت نکنید.
۱۲. قبل از شروع، کار خود را پلان ریزی نمایید. اگر شما میخواهید یک قطعه بزرگ را برش نمایید، قبل از اینکه شروع کنید کمک بخواهید. صبر نکنید تا که در مشکل بیفتید.
۱۳. ماشین را بی مراقبت وقتیکه روشن است رها نکنید.
۱٤. قبل از اینکه در یک ماشین روغن یا تمیزش نمایید، آن را از برق بکشید.
۱۵. ساحه کار خود را از ضایعات، مایعات، و دیگر فقرات پاک نگهدارید.
۱٦. بر روی ماشین آلات تکیه و یا لم ندهید.
۱۷. اگر وسیله ای خراب و یا بد کار کند، سریعاً استاد خود را آگاه سازید.
۱۸. برای هر زخمی، حتی خراشیده گی ساده کمک های اولیه را بیاورید.

ادامه دارد

تقویم سال

۱۴۴۰ – ۱۴۴۱ هجری قمری

Each cell: solar day (lunar day / Gregorian day).

حمل - وری ۱۳۹۸ — March-April 2019
رجب المرجب - شعبان المعظم ۱۴۴۰ - هجری قمری

شنبه Saturday	یکشنبه Sunday	دوشنبه Monday	سه شنبه Tuesday	چهارشنبه Wednesday	پنجشنبه Thursday	جمعه Friday
۳۱ (۱۴ / 20)					۱ (۱۴ / 21)	۲ (۱۵ / 22)
۳ (۱۶ / 23)	۴ (۱۷ / 24)	۵ (۱۸ / 25)	۶ (۱۹ / 26)	۷ (۲۰ / 27)	۸ (۲۱ / 28)	۹ (۲۲ / 29)
۱۰ (۲۳ / 30)	۱۱ (۲۴ / 31)	۱۲ (۲۵ / Apr)	۱۳ (۲۶ / 2)	۱۴ (۲۷ / 3)	۱۵ (۲۸ / 4)	۱۶ (۲۹ / 5)
۱۷ (۳۰ / 6)	۱۸ (شعبان / 7)	۱۹ (۲ / 8)	۲۰ (۳ / 9)	۲۱ (۴ / 10)	۲۲ (۵ / 11)	۲۳ (۶ / 12)
۲۴ (۷ / 13)	۲۵ (۸ / 14)	۲۶ (۹ / 15)	۲۷ (۱۰ / 16)	۲۸ (۱۱ / 17)	۲۹ (۱۲ / 18)	۳۰ (۱۳ / 19)

۱ - حمل روز نوروز (رخصتی)
۲ - حمل روز دهقان (رخصتی)
هفته دوم حمل هفته جیولوجست های افغانستان

ثور - غویی ۱۳۹۸ — April-May 2019
شعبان المعظم - رمضان المبارک ۱۴۴۰ - هجری قمری

شنبه Saturday	یکشنبه Sunday	دوشنبه Monday	سه شنبه Tuesday	چهارشنبه Wednesday	پنجشنبه Thursday	جمعه Friday
	۱ (۱۵ / 21)	۲ (۱۶ / 22)	۳ (۱۷ / 23)	۴ (۱۸ / 24)	۵ (۱۹ / 25)	۶ (۲۰ / 26)
۷ (۲۱ / 27)	۸ (۲۲ / 28)	۹ (۲۳ / 29)	۱۰ (۲۴ / 30)	۱۱ (۲۵ / May)	۱۲ (۲۶ / 2)	۱۳ (۲۷ / 3)
۱۴ (۲۸ / 4)	۱۵ (۲۹ / 5)	۱۶ (رمضان المبارک / 6)	۱۷ (۲ / 7)	۱۸ (۳ / 8)	۱۹ (۴ / 9)	۲۰ (۵ / 10)
۲۱ (۶ / 11)	۲۲ (۷ / 12)	۲۳ (۸ / 13)	۲۴ (۹ / 14)	۲۵ (۱۰ / 15)	۲۶ (۱۱ / 16)	۲۷ (۱۲ / 17)
۲۸ (۱۳ / 18)	۲۹ (۱۴ / 19)	۳۰ (۱۵ / 20)	۳۱ (۱۶ / 21)			

۷ - ثور ۱۳۵۷ روز کودتای کمونیستی
۸ - ثور ۱۳۷۱ پیروزی جهاد مقدس مردم افغانستان (رخصتی)
۵ - ثور روز مطبوعات
۱۱ - ثور مطابق اول می روز بین المللی کارگر
۱۶ - ثور مطابق اول رمضان المبارک (رخصتی)
۱۶ - ثور ۱۳۵۷ مطابق [illegible] روز جهانی قلم
۲۲ - ثور مطابق [illegible] روز جهانی [illegible]
هفته آخر ثور هفته کتاب

جوزا - غبرګولی ۱۳۹۸ — May-June 2019
رمضان المبارک - شوال المکرم ۱۴۴۰ هجری قمری

شنبه Saturday	یکشنبه Sunday	دوشنبه Monday	سه شنبه Tuesday	چهارشنبه Wednesday	پنجشنبه Thursday	جمعه Friday
				۱ (۱۷ / 22)	۲ (۱۸ / 23)	۳ (۱۹ / 24)
۴ (۲۰ / 25)	۵ (۲۱ / 26)	۶ (۲۲ / 27)	۷ (۲۳ / 28)	۸ (۲۴ / 29)	۹ (۲۵ / 30)	۱۰ (۲۶ / 31)
۱۱ (۲۷ / June)	۱۲ (۲۸ / 2)	۱۳ (۲۹ / 3)	۱۴ (۳۰ / 4)	۱۵ (شوال المکرم / 5)	۱۶ (۲ / 6)	۱۷ (۳ / 7)
۱۸ (۴ / 8)	۱۹ (۵ / 9)	۲۰ (۶ / 10)	۲۱ (۷ / 11)	۲۲ (۸ / 12)	۲۳ (۹ / 13)	۲۴ (۱۰ / 14)
۲۵ (۱۱ / 15)	۲۶ (۱۲ / 16)	۲۷ (۱۳ / 17)	۲۸ (۱۴ / 18)	۲۹ (۱۵ / 19)	۳۰ (۱۶ / 20)	۳۱ (۱۷ / 21)

۱۱ - جوزا روز بین المللی طفل
۱۵ الی ۱۷ - جوزا مطابق ۱-۳ شوال المکرم روز های عید سعید فطر (رخصتی)
۱۵ الی ۲۱ - جوزا هفته محیط زیست
۲۴ - جوزا روز مادر

سرطان - چنګاښ ۱۳۹۸ — June-July 2019
شوال المکرم - ذوالقعده الحرام ۱۴۴۰ قمری هجری

شنبه Saturday	یکشنبه Sunday	دوشنبه Monday	سه شنبه Tuesday	چهارشنبه Wednesday	پنجشنبه Thursday	جمعه Friday
۱ (۱۸ / 22)	۲ (۱۹ / 23)	۳ (۲۰ / 24)	۴ (۲۱ / 25)	۵ (۲۲ / 26)	۶ (۲۳ / 27)	۷ (۲۴ / 28)
۸ (۲۵ / 29)	۹ (۲۶ / 30)	۱۰ (۲۷ / July)	۱۱ (۲۸ / 2)	۱۲ (۲۹ / 3)	۱۳ (ذوالقعده / 4)	۱۴ (۲ / 5)
۱۵ (۳ / 6)	۱۶ (۴ / 7)	۱۷ (۵ / 8)	۱۸ (۶ / 9)	۱۹ (۷ / 10)	۲۰ (۸ / 11)	۲۱ (۹ / 12)
۲۱ (۱۰ / 13)	۲۳ (۱۱ / 14)	۲۴ (۱۲ / 15)	۲۵ (۱۳ / 16)	۲۶ (۱۴ / 17)	۲۷ (۱۵ / 18)	۲۸ (۱۶ / 19)
۲۹ (۱۷ / 20)	۳۰ (۱۸ / 21)	۳۱ (۱۹ / 22)				

۳ - سرطان مطابق به ۲۳ جون روز بین المللی المپیک
۵ - ۱۱ سرطان مطابق به ۲۵ جون روز جهانی مبارزه علیه مواد مخدر

اسد - زمری ۱۳۹۸ — July-August 2019
ذوالقعده الحرام - ذالحجه الحرام ۱۴۴۰ هجری قمری

شنبه Saturday	یکشنبه Sunday	دوشنبه Monday	سه‌شنبه Tuesday	چهارشنبه Wednesday	پنجشنبه Thursday	جمعه Friday
			۱ (۲۰ / 23)	۲ (۲۱ / 24)	۳ (۲۲ / 25)	۴ (۲۳ / 26)
۵ (۲۴ / 27)	۶ (۲۵ / 28)	۷ (۲۶ / 29)	۸ (۲۷ / 30)	۹ (۲۷ / 31)	۱۰ (۲۸ / Aug)	۱۱ (۲۹ / 2)
۱۲ (ذالحجه / 3)	۱۳ (۲ / 4)	۱۴ (۳ / 5)	۱۵ (۴ / 6)	۱۶ (۵ / 7)	۱۷ (۶ / 8)	۱۸ (۷ / 9)
۱۹ (۸ / 10)	۲۰ (۹ / 11)	۲۱ (۱۰ / 12)	۲۲ (۱۱ / 13)	۲۳ (۱۲ / 14)	۲۴ (۱۳ / 15)	۲۵ (۱۴ / 16)
۲۶ (۱۵ / 17)	۲۷ (۱۶ / 18)	۲۸ (۱۷ / 19)	۲۹ (۱۸ / 20)	۳۰ (۱۹ / 21)	۳۱ (۲۰ / 22)	

۱۰ - ۱۶ اسد مطابق ۱-۷ اگست هفته تغذیه از شیر مادر
۲۰ - ۲۳ اسد مطابق به ۹ - ۱۲ ذالحجه الحرام روز عرفه وعید سعید اضحی (رخصتی)
۲۸ - اسد روز استرداد استقلال کشور (رخصتی)

سنبله - وږی ۱۳۹۸ — August-September 2019
ذالحجه الحرام - ۱۴۴۰ هجری قمری
محرم الحرام - ۱۴۴۱ هجری قمری

شنبه Saturday	یکشنبه Sunday	دوشنبه Monday	سه شنبه Tuesday	چهارشنبه Wednesday	پنجشنبه Thursday	جمعه Friday
۳۰ (۲۱ / 21)	۳۱ (۲۲ / 22)					۱ (۲۱ / 23)
۲ (۲۲ / 24)	۳ (۲۳ / 25)	۴ (۲۴ / 26)	۵ (۲۵ / 27)	۶ (۲۶ / 28)	۷ (۲۷ / 29)	۸ (۲۸ / 30)
۹ (۲۹ / 31)	۱۰ (محرم ۱۴۴۱ / Sep)	۱۱ (۲ / 2)	۱۲ (۳ / 3)	۱۳ (۴ / 4)	۱۴ (۵ / 5)	۱۵ (۶ / 6)
۱۶ (۷ / 7)	۱۷ (۸ / 8)	۱۸ (۹ / 9)	۱۹ (۱۰ / 10)	۲۰ (۱۱ / 11)	۲۱ (۱۲ / 12)	۲۲ (۱۳ / 13)
۲۳ (۱۴ / 14)	۲۴ (۱۵ / 15)	۲۵ (۱۶ / 16)	۲۶ (۱۷ / 17)	۲۷ (۱۸ / 18)	۲۸ (۱۹ / 19)	۲۹ (۲۰ / 20)

۹ - سنبله همبستگی با برادران پشتون وبلوچ
۱۷ - سنبله مطابق به ۸ سپتمبر روز بین المللی سواد
۱۸ - سنبله روز شهادت قهرمان ملی کشور و آغاز هفته شهدا (رخصتی)
۱۹ - سنبله مطابق به دهم محرم الحرام روز عاشورا (رخصتی)
۲۰ - سنبله مطابق ۲۱ سپتمبر روز جهانی صلح

۱۳۹۸ هجری شمسی

۲۰۱۹–۲۰۲۰ میلادی

میزان- تله ۱۳۹۸

محرم الحرام - صفرالمظفر ۱۴۴۱ هجری قمری

September-Oetober 2019

Each cell: solar day (lunar day / Gregorian day)

شنبه Saturday	یکشنبه Sunday	دوشنبه Monday	سه شنبه Tuesday	چهارشنبه Wednesday	پنجشنبه Thursday	جمعه Friday
		۱ (۲۳ / 23)	۲ (۲۴ / 24)	۳ (۲۵ / 25)	۴ (۲۶ / 26)	۵ (۲۷ / 27)
۶ (۲۸ / 28)	۷ (۲۹ / 29)	۸ (۳۰ / 30)	۹ (صفر / Oct)	۱۰ (۲ / 2)	۱۱ (۳ / 3)	۱۲ (۴ / 4)
۱۳ (۵ / 5)	۱۴ (۶ / 6)	۱۵ (۷ / 7)	۱۶ (۸ / 8)	۱۷ (۹ / 9)	۱۸ (۱۰ / 10)	۱۹ (۱۱ / 11)
۲۰ (۱۲ / 12)	۲۱ (۱۳ / 13)	۲۲ (۱۴ / 14)	۲۳ (۱۵ / 15)	۲۴ (۱۶ / 16)	۲۵ (۱۷ / 17)	۲۶ (۱۸ / 18)
۲۷ (۱۹ / 19)	۲۸ (۲۰ / 20)	۲۹ (۲۱ / 21)	۳۰ (۲۲ / 22)			

۵ - میزان مطابق به ۲۷ سنمبر روز بین المللی توریزم
۱۳ - میزان مطابق به ۵ اکتوبر روز جهانی معلم
۱۶ - میزان روزهر ۱۷ - میزان مطابق به ۹ اکتوبر روز جهانی پست
۲۱ - میزان روز جیولوجست های کشور
۲۲ - میزان آغاز هفته مخصوص سره میاشت
۲۴ - میزان مطابق به ۱۶ اکتوبر روز جهانی غذا

عقرب - لرم ۱۳۹۸

صفرالمظفر - ربیع الاول ۱۴۴۱ هجری قمری

October-November 2019

شنبه Saturday	یکشنبه Sunday	دوشنبه Monday	سه شنبه Tuesday	چهارشنبه Wednesday	پنجشنبه Thursday	جمعه Friday
				۱ (۲۳ / 23)	۲ (۲۴ / 24)	۳ (۲۵ / 25)
۴ (۲۶ / 26)	۵ (۲۷ / 27)	۶ (۲۸ / 28)	۷ (۲۹ / 29)	۸ (ربیع الاول / 30)	۹ (۲ / 31)	۱۰ (۳ / Nov)
۱۱ (۴ / 2)	۱۲ (۵ / 3)	۱۳ (۶ / 4)	۱۴ (۷ / 5)	۱۵ (۸ / 6)	۱۶ (۹ / 7)	۱۷ (۱۰ / 8)
۱۸ (۱۱ / 9)	۱۹ (۱۲ / 10)	۲۰ (۱۳ / 11)	۲۱ (۱۴ / 12)	۲۲ (۱۵ / 13)	۲۳ (۱۶ / 14)	۲۴ (۱۷ / 15)
۲۵ (۱۸ / 16)	۲۶ (۱۹ / 17)	۲۷ (۲۰ / 18)	۲۸ (۲۱ / 19)	۲۹ (۲۲ / 20)	۳۰ (۲۳ / 21)	

۲ - عقرب مطابق به ۲۴ اکتوبر روز جهانی ملل متحد
۱۵ - عقرب روز وحدت ملی وشهادت نماینده گان مردم افغانستان
۹ - عقرب مطابق ۱۲ ربیع الاول روز میلاد [illegible] (رخصتی)
۲۶ - عقرب مطابق به ۱۲ نومبر روز جهانی معلمان

قوس- لیندی ۱۳۹۸

ربیع لاول- ربیع الثانی ۱۴۴۱ هجری قمری

November-December 2019

شنبه Saturday	یکشنبه Sunday	دوشنبه Monday	سه شنبه Tuesday	چهارشنبه Wednesday	پنجشنبه Thursday	جمعه Friday
۳۰ (۲۳ / 21)						۱ (۲۴ / 22)
۲ (۲۵ / 23)	۳ (۲۶ / 24)	۴ (۲۷ / 25)	۵ (۲۸ / 26)	۶ (۲۹ / 27)	۷ (۳۰ / 28)	۸ (ربیع الثانی / 29)
۹ (۲ / 30)	۱۰ (۳ / Dec)	۱۱ (۴ / 2)	۱۲ (۵ / 3)	۱۳ (۶ / 4)	۱۴ (۷ / 5)	۱۵ (۸ / 6)
۱۶ (۹ / 7)	۱۷ (۱۰ / 8)	۱۸ (۱۱ / 9)	۱۹ (۱۲ / 10)	۲۰ (۱۳ / 11)	۲۱ (۱۴ / 12)	۲۲ (۱۵ / 13)
۲۳ (۱۶ / 14)	۲۴ (۱۷ / 15)	۲۵ (۱۸ / 16)	۲۶ (۱۹ / 17)	۲۷ (۲۰ / 18)	۲۸ (۲۱ / 19)	۲۹ (۲۲ / 20)

۴ - قوس مطابق به ۲۵ نومبر روز بین المللی رفع خشونت علیه زنان
۱۲ - قوس مطابق به ۳ دسمبر روز بین المللی معلولین

جدی - مرغومی ۱۳۹۸

ربیع الثانی - جمادی الاول ۱۴۴۱ هجری قمری

December-2019 January-2020

شنبه Saturday	یکشنبه Sunday	دوشنبه Monday	سه شنبه Tuesday	چهارشنبه Wednesday	پنجشنبه Thursday	جمعه Friday
	۱ (۲۴ / 22)	۲ (۲۵ / 23)	۳ (۲۶ / 24)	۴ (۲۷ / 25)	۵ (۲۸ / 26)	۶ (۲۹ / 27)
۷ (جمادی الاول / 28)	۸ (۲ / 29)	۹ (۳ / 30)	۱۰ (۴ / 31)	۱۱ (۵ / Jan-2020)	۱۲ (۶ / 2)	۱۳ (۷ / 3)
۱۴ (۸ / 4)	۱۵ (۹ / 5)	۱۶ (۱۰ / 6)	۱۷ (۱۱ / 7)	۱۸ (۱۲ / 8)	۱۹ (۱۳ / 9)	۲۰ (۱۴ / 10)
۲۱ (۱۵ / 11)	۲۲ (۱۶ / 12)	۲۳ (۱۷ / 13)	۲۴ (۱۸ / 14)	۲۵ (۱۹ / 15)	۲۶ (۲۰ / 16)	۲۷ (۲۱ / 17)
۲۸ (۲۲ / 18)	۲۹ (۲۳ / 19)	۳۰ (۲۴ / 20)				

۶ - جدی سال ۱۳۵۸ تجاوز قشون سرخ بر حریم کشور
۷ - جدی مطابق به ۲۸ دسمبر روز جهانی سینما
۱۴ - ۲۰ جدی هفته قانون اساسی کشور

دلو - سلواغه ۱۳۹۸

جمادی الاول - جمادی الثانی ۱۴۴۱ هجری قمری

January-February 2020

شنبه Saturday	یکشنبه Sunday	دوشنبه Monday	سه شنبه Tuesday	چهارشنبه Wednesday	پنجشنبه Thursday	جمعه Friday
			۱ (۲۵ / 21)	۲ (۲۶ / 22)	۳ (۲۷ / 23)	۴ (۲۸ / 24)
۵ (۲۹ / 25)	۶ (۳۰ / 26)	۷ (جمادی الثانی / 27)	۸ (۲ / 28)	۹ (۳ / 29)	۱۰ (۴ / 30)	۱۱ (۵ / 31)
۱۲ (۶ / Feb)	۱۳ (۷ / 2)	۱۴ (۸ / 3)	۱۵ (۹ / 4)	۱۶ (۱۰ / 5)	۱۷ (۱۱ / 6)	۱۸ (۱۲ / 7)
۱۹ (۱۳ / 8)	۲۰ (۱۴ / 9)	۲۱ (۱۵ / 10)	۲۲ (۱۶ / 11)	۲۳ (۱۷ / 12)	۲۴ (۱۸ / 13)	۲۵ (۱۹ / 14)
۲۶ (۲۰ / 15)	۲۷ (۲۱ / 16)	۲۸ (۲۲ / 17)	۲۹ (۲۳ / 18)	۳۰ (۲۴ / 19)		

۱ - دلو مطابق ۲۱ جنوری روزمبارزه ملی آلات انفجاری تعبیه شده
۲۶ - دلو شکست وخروج قوای سرخ اسبق شوروی از افغانستان (رخصتی)

حوت - کب ۱۳۹۸

جمادی الثانی - رجب المرجب ۱۴۴۱ هجری قمری

February-Mareh 2020

شنبه Saturday	یکشنبه Sunday	دوشنبه Monday	سه شنبه Tuesday	چهارشنبه Wednesday	پنجشنبه Thursday	جمعه Friday
					۱ (۲۵ / 20)	۲ (۲۶ / 21)
۳ (۲۷ / 22)	۴ (۲۸ / 23)	۵ (۲۹ / 24)	۶ (رجب / 25)	۷ (۲ / 26)	۸ (۳ / 27)	۹ (۴ / 28)
۱۰ (۵ / 29)	۱۱ (۶ / Mar)	۱۲ (۷ / 2)	۱۳ (۸ / 3)	۱۴ (۹ / 4)	۱۵ (۱۰ / 5)	۱۶ (۱۱ / 6)
۱۷ (۱۲ / 7)	۱۸ (۱۳ / 8)	۱۹ (۱۴ / 9)	۲۰ (۱۵ / 10)	۲۱ (۱۶ / 11)	۲۲ (۱۷ / 12)	۲۳ (۱۸ / 13)
۲۴ (۱۹ / 14)	۲۵ (۲۰ / 15)	۲۶ (۲۱ / 16)	۲۷ (۲۲ / 17)	۲۸ (۲۳ / 18)	۲۹ (۲۴ / 19)	

۳ - حوت روز تکبیر وقیام مردم کابل در برابر تسلط قشون سرخ
۱۸ - حوت مطابق ۸ مارچ روز جهانی زن
۲۰ - حوت روز حفاظت ازمیراث های فرهنگی
۹ - حوت روز نیروهای دفاعی و امنیتی کشور
۲۲ - حوت ۱۳۶۳ روز شهید وحدت ملی
۲۴ - حوت روز قیام مردم هرات در برابر حکومت خلقی وروسی ها
[illegible]

طرح ودیزاین [illegible]

د تیر پسی:

د مشرۍ اهمیت او اړونده مدیریتي چارې

پوهیالی تورن رفیع الله«څپاند»

جوړښت(جوړانونه): د پلان جوړونې څخه وروسته د مشر دنده جوړانونه ده، چې په دې کې یومشر خپلې ټولې چارې، واک، مسئولو چارواکو ته په ګوته کوي اوهر وګړی ځان مسئول ګڼی. د جوړانې په تشکیلاتو کې د رسمي اړیکې او همغږۍ اړینې بریښي، ځکه که همغږۍ او یو بل سره د مرستې زمینه نه وي برابره موخه ټکنۍ کیږي او وګړوته هم خپلې دندې بیګار معلومیږي. د بیلګې په توګه کله چې د جګړې ډګرته ځو هر ټولګۍ (پلی، هوایی، توپچي، لوژستیک...اونور) په یوازې توګه نشي کولای جګړه وګټي او هم خپل تلفات لږ کړي، له همدې کبله د دوی ترمنځ همغږي رامنځ ته کیږي چې څوک، څه، کله، چېرته اوڅنګه سرته ورسوي او همدا همغږۍ دوي بریالیتوب ته رسوي، اوس پوه شو چې مشرباید د همغږۍ په اړه کره څرګندونې او د وګړو ترمنځ د یو پول په څیر وي.

تاکنه:- یو مشر د خپلو وګړو په پیژندنه کې د بشپړه تجربی او وړتیا په درلودلو سره کولا ی شي مسلکي اوغیرمسلکي وګړي بیل اوهرکس ته دهغې د مسلک او وړتیا سره سمه دنده وسپاري،هیره دې نه وي چې هرڅوک د هرې چارې پرمخ بیولوکې پاتې را ځي نوغوره داده چې وګړي د اړونده چارو لپاره د ورځنیواو اونیزو سمینارو د لارې وروزل شي.

بودیجه: دهرې موخې په لاس راوړل پیسوته اړتیالری، نومشرانو ته هم اړینه ده ترڅو د شته پیسو څخه په ځای او مهال سره کار واخلې. په اوس مهال چې چېرته پیسې شته هلته فساد هم ډیر ترسترګوکیږي، ولې مشرباید پوه شي چې په سازمان (جوړانه) کې یوازی د خپل معاش په کچه حق لري او یابل کوم امتیازچې قانون ورته ټاکلي وي په لاس راوړی، نه نورڅه. یعنی نه شي کولای د بیت المال پیسې خپل شخصي جیب ته وغورځوي او ډول ډول بهانی هم ورته پیداکړي. په همدې توګه نورچاته هم د بیځایه ګټې اخیستنې مهال ورنه کړي اوټول په دې ویوهوي چې موږ ریښتوني چوپړکوونکي او د خپل ملي اقتصاد پیاوړې کوونکی یو، نه له نورو څخه د باج اخیستونکي.

کنټرول اومشری کول: په دي ځای کې کنټرول اومشرۍ د پلان جوړونې اوجوړانونی اداره او پرمخ وړل دي، ځکه هره چاره د کاغذ پرمخ یا په تیوریکی بڼه ځا ی نه شي موندلای، بلکی د عملی کیدو په وسیله چې هغه د لاربښوونې سره سم سرته ورسیږي. کنټرول د مشرانو دهرې دندې سره تړاو لري اوکولای شي دهمدې په وسیله د هرې چارې څرنګوالی جوت او په وړاندې یې هر اړخیزې لاربښوونې وکړي که کنټرول نه وي هرڅه په خپل سرکیږي او دا بیا د یو مشر ډیرو روستووالی اوبی کفایتي څرګندوي، ځکه چې مشردهره پلوه ر سیدلی او د ټولو مخ هم د مشرپه لور وي نو خامخا باید د سپارل شوو د ندو څخه ځان خبراو نیمګړتیاوې بشپړه کړي. د دې برسیره مشران ځنی نورې دندي هم لری، لکه د ناستو رابلل، د ناستو لپاره د اجنډا ټاکل، لاربښوونې، راپور اخیستل، اړیکې نیول اوداسې نور.

اخځلیکونه:

- د مشرۍ او مدیریت تګلاری
مؤلف پوهنمل ببرک (احمدزی)
- سیرة النبی الرحیق المختوم
مؤلف:صفی الرحمن مبارکفوری
- مدیریت رفتار سازمانی پال هرسی.

به ادامه گذشته:

رفتار ساختمان در هنگام آتش سوزی

پوهیالی تورن عظیم برحق

❖ رفتار اعضای خمشی :

بار پخش مومنت :تحت اثر بارهای وارده در یک بیم خمشی با اتصالات صلب ، قسمت های وسط دهانه دارای مومنت مثبت و تکیه گاههای دارای مومنت منفی هستند . هنگامی که پائین عضو گرم می شود مومنت مثبت وسط دهانه کاهش می یابد و در عوض مومنت منفی تکیه گاه افزایش می یابد . این یک رفتار مفید است زیرا با افزایش دما ظرفیت مومنت تکیه گاه ها با سرعت کمتری نسبت به وسط دهانه کاهش می یابد و در نتیجه قابلیت تحمل افزایش می یابد با توجه به جابجایی نقطه عطف خمشی به وسط دهانه ، باید سیخ کافی در بالای بیم های کانکریتی در نظر گرفته شود .

تاثیر قید محوری :زمانیکه یک بیم گرم شود ، در اعضای که به صورت کامل یا جزئی در جهت نیروی محوری مقید هستند انبساط حرارتی باعث ایجاد نیروی محوری در امتداد محوری ما بین تکیه گاه ها می شود . افزایش دمای ۸۲ درجه برای جاری شدن فولاد با f_y=2400kg/cm^2 کافی است. این مسئله نشان دهنده این است حتی در صورت وجود قید محوری جزئی ، تنشهای محوری بالایی در عضو به وجود می آید .

کمانش حرارتی :بار کمانشی بحرانی مطابق فرمول اولر $p_{cr}=\frac{\pi^2 EI}{L^2}$ است . r شعاع ژیراسیون و L طول مؤثر عضو با توجه به شرایط تکیه گاهی می باشد. کمانش زمانی اتفاق می افتد که نیروی وارده بر عضو از P_{cr} بیشتر شود .

کمانش بیم ها در حدود ۳۰۰ درجه سانتی گراد اتفاق می افتد که در آتش سوزی های واقعی، یک دمای معمولی است. نکته قابل توجه این است که با افزایش دمای عضو ، سختی کاهش می یابد و کمانش سریعتر اتفاق می افتد. بین تغیر شکل های بزرگ کمانشی و انبساط حرارتی تقابل وجود دارد که می تواند برای عضو مفید باشد . در بیم های فولادی ممکن هست کمانش به صورت موضعی بوجود آید. زمانی که یک بیم مقید در معرض افزایش دما قرار میگیرد یک مفصل پلاستیک در وسط دهانه و یک مفصل در هر تکیه گاه بوجود می آید. تنشهای فشاری زیاد در بال پائین مقطع، مجاور تکیه گاه و بال بالایی در وسط دهانه، باعث ایجاد کمانش موضعی در این مکان ها می شود . در سقف های مختلط با توجه به قید گسترده سلب کانکریتی برای بال بالایی بیم فولادی ، کمانش موضعی در بال پائین بیم (مجاور تکیه گاه ها) اتفاق می افتد .

خمش حرارتی :تفاوت دمای سطح مقابل آتش و سطح دور از آتش ، باعث ایجاد خمش در عضو می شود .

عملکرد غشایی یک طرفه :این پدیده در زمانیکه تغییر شکل های بزرگ در بیم بوجود می آید، پدیدار می گردد . و باعث ایجاد تنشهای کششی در عضوگردد عملکرد غشایی کششی یک طرفه مقاومت کل مجموعه چوکات را با به وجود آوردن مسیر ثانویه برای انتقال بار اعضایی که قابلیت باربری خود را از دست داده اند. افزایش می دهد تغییرات نیروی محوری فشار در بیم حرارت دیده شامل دو مرحله است. در دقایق اول آتش سوزی نیروی محوری فشاری در بیم بوجود می آید و به سرعت زیاد می شود این نیرو به دلیل مقاومت اعضای مجاور در برابر انبساط ایجاد می شود در مرحله بعد با افزایش تغییر شکل بیم، رفتار غشایی یک طرفه شروع می شود . در اثر این رفتار ، در بیم نیروی کششی ایجاد می شود و باعث کاهش نیروی فشاری می شود پس از مدتی نیروی کششی بر نیروی فشاری غلبه کرده ، بیم تحت کشش قرار می گیرد. در صورتیکه اتصالات توانایی تحمل این نیروی کششی را داشته باشند ، مقاومت نهایی بیم در برابر آتش به مقدار زیاد افزایش می یابد نیروی محوری ایجاد شده در بیم باعث ایجاد مومنت اضافی قابل ملاحظه در اعضای چوکات خمشی به ویژه ستون ها می شود و در چوکات های مهار بندی شده، این نیروی محوری توسط مهار بند ها تحمل می شود. در صورتی که اتصالات توان تحمل نیروی محوری ایجاد شده (کشش یا فشار) را نداشته باشند گسیخته می شوند و عضو تخریب می شود. عضو و قطعات تخریب شده بر روی اعضای طبقه پایین فرو می ریزد و باعث افزایش بار اعمالی طبقه پایین می شوند. اگر این اعضا تحمل توانایی ای بار اضافی را نداشته باشند، تخریب به صورت پیش رونده در می آید و کل ساختمان با قیمت بزرگی آن تخریب می شود .

وقتی یک قسمت از سلب کانکریتی حرارت کرده اند و دور تا دور آن از قسمت های سرد احاطه کرده اند ، تنش های کششی در محدوده سرد مجاور آن بوجود می آید که به گسترش ترک کمک در لبه ها می کند . برای جلو گیری از تخریب استفاده از شبکه سلب فوقانی در سلب کانکریتی ضروری است . در قسمت های پایین سقف گرم شده تنش های شدید فشاری بوجود می آید که ممکن باعث جدا شدن پوسته کانکریت گردد .(۲، ۲۰)

ادامه دارد

به ادامه گذشته:

علت اصلی وقوع زلزله

پوهیالی تورن میرعباس (مرادی)

رادون یک گاز نجیبه است که با دیگر عناصر و ترکیبات شیمیایی ترکیب نمی شود. بخش اعظم این گاز در داخل سنگ های زمین باقی می ماند. در صورت بروز حرکات ناگهانی سنگ ها (برای مثال در مدت و یا بلافاصله قبل از بروز یک زلزله) این گاز از عمق زمین خارج شده و به سطح می رسد. به این ترتیب با اندازه گیری میزان تجمع این گاز در یک منطقه خاص از چند ساعت قبل امکان پیش بینی یک زلزله وجود دارد.

«زلزله هایچنگ» در منطقه «لائوینگ» چین که چهارم فوریه ۱۹۷۵ رخ داد از نظر تاریخی اولین و تنها زمین لرزه پیش بینی شده است اما در این مورد علائم انتشار گاز رادون آنچنان شدید و منظم بود که جای هیچ تردیدی را برای وقوع یک زلزله باقی نمی گذاشت.

در حقیقت امروزه از طریق بررسی های غیرمستقیم گاز رادون ۲۲۲ که از پوسته زمین خارج می شود امکان پیش بینی زلزله و ارائه هشدارهای لازم از ۶ تا ۲۴ ساعت قبل از زمین لرزه وجود دارد.

دقت این پیش بینی زمین لرزه می تواند تا شعاع ۱۲۰ کیلومتر با شدت ۱،۸ تا ۳ مگنتید تا ۷۵ درصد و برای حوادث با شدت بالای ۳ مگنتید تا ۸۰درصدباشد.

یکی از موارد چالش برانگیز پیش بینی زلزله با استفاده از انتشار گاز رادون در مورد زلزله ۶ آوریل ۲۰۰۹ آکوئیلا در ایتالیا رخ داد.

براساس اخبار منتشر شده ، «جان پائولو جولیانی» تکنسین لابراتوار موسسه فیزیک ایتالیا در هفته های قبل از وقوع این زلزله فرضیه یک زمین لرزه فاجعه آمیز را مطرح کرده بود

این درحالی است که «آنتونیو پیرسانتی» مدیر بخش لرزه شناسی تکنوفیزیک موسسه ملی ژئوفیزیک و آتشفشان شناسی ایتالیا در این خصوص اظهار داشت: این پیش بینی نمی تواند درست باشد چرا که اولا محل وقوع زلزله را سولمونا در فاصله ۶۰ کیلومتری آکوئیلا و در تاریخ ۲۹ مارس (به جای ۶ آوریل) نشان می داد و ثانیا در کل زلزله ها را واقعا نمی توان پیش بینی کرد.

این زلزله شناس افزود: این چیزی که می گویند در فلان تاریخ در چند ماه یا چند سال دیگر یک زلزله رخ می دهد، تقریبا غیرممکن است .

چیزی که امروز علم بشر می تواند انجام دهد ارزیابی خطرات زمین لرزه است بنابراین نمی توان گفت که در روز X در ساعت Y در منطقه Zیک زمین لرزه با شدت کم یا زیاد رخ می دهد. در واقع این کاری نیست که ما قادر باشیم انجام دهیم.

این پژوهشگر تاکید کرد: پیش بینی یک حادثه زمین لرزه ای مثل پیش بینی هواشناسی نیست. تحقیقات در این بخش تازه در آغاز راه است. چیزی که درحال حاضر اهمیت دارد پیشگیری است و نه پیش بینی.

پیشگیری از طریق توسعه ساختمانهای ضدزلزله، آماده سازی مردم و فرهنگ سازی تنها راه مقابله با این رویداد طبیعی است.

کشورعزیزماافغانستان نیزدرخط زلزله قراردارد دانستن عوامل زلزله مهم است.

منابع: مهر،مقاله "علت اصلی وقوع زلزله" نوشته ی دکتر بهرام عکاشه، استاد زلزله شناسی دانشگاه تهران.

بخش دوم:

استرداد مجرمین در اسناد بین الملل و حقوق جزای افغانستان

نویسنده: سیدشمس العارفین سادات

کشور ها جهت رفع مسایل و مشکلات خود به تعاون و معاضدت با یکدیگر بپردازند.

یکی از مشکلات موجود که نظم و امنیت جوامع را به مخاطره می افگند وجود افراد مجرم در جوامع است که با ارتکاب جرم در کشوری، با استفاده از امکانات فراوانی مسافرتی و سرعت و سهولت دستیابی به آن، به کشوری دیگر فرار می کنند و معمولاً این فرار ها ناشی از جرم های بزرگ مانند: قتل، سرقت مسلحانه، خیانت در امانت، فریبکاری و اختلاس کلان است. که میتوان آنها را از طریق پولیس بین المللی یا انترپول استرداد نمود. بدیهی است که احقاق حق و اجرای قانون وعدالت تشفی خاطر بازماندگان و زیان دیدگان از جرم بدون دسترسی به مرتکب جرم میسر نیست از این رو سلب امکان گریز مجرمین و ممانعت از رهائی آنان از مجازات و ضرورت وجود همکاری و معاضدت بین المللی، به منظور مجازات مجرمین در کشور های جهان موجب بازگرداندن آرامش به جوامع و مصونیت کشور ها از بروز ارتکاب جرم می گردد و از آن جهت که یکی از اهداف مجازات، بازدارندگی وجلوگیری از وقوع ارتکاب جرم است، چنانچه چنین همکاری و تعاونی وجود نداشته باشد. واضح است که امنیت و عدالت و قانون دستخوش هرج و مرج می گردد. با احساس چنین ضرورتی است که سازمان بین المللی پولیس جنائی شکل گرفت و معاهدات استرداد مجرمین بین کشور ها منعقد گردید.

شکل گیری سازمان بین المللی پولیس جنایی یا انترپول حاصل تحول ودگرگونی روابط کشور ها و مناسبات بین المللی است و هم چنین کشیده شدن مسایل و مشکلات داخلی به آن سوی مرز ها و بین المللی شدن جرایم ارتکابی در کشور ها است. انگیزه تشکیل سازمان بین المللی پولیس جنائی یا انترپول کانالیزه نمودن اقدامات جرم یابی و امور مربوط به سازمانهای پولیسی و قضائی کشور ها در خصوص اتباع یکدیگر بوده است. (این سازمان یک معاضدت دوجانبه وسیعی بین مقامات پولیس جنائی در چارچوب قوانین ممالک مختلف ایجاد می نماید تا از وقوع جنایت و جنحه های حقوق عمومی جلوگیری و در صورت وقوع جرم مجرمین را مجازات نماید.) انترپول که اساسنامه آن دربیست و پنجمین مجمع عمومی در سال ۱۹۵۶ به تصویب رسیده است، عمدتاً با هدف همکاری متقابل بین مقامات پولیس جنائی کشور ها در محدوده قوانین کشور ها ملهم از روح اعلامیه جهانی حقوق بشر و تأسیس و توسعه مؤسسات کار آمد جهت کمک موثر به ممانعت و جلوگیری از جرایم قانونی عادی تشکیل شده است. این سازمان نهایت تلاش و همکاری را میکند تا قوانین جزائی کشور ها را یکسان نموده، اهداف پلید مجرمین را خنثی و درجهت اصلاح آن اقدام نماید.

گفتار اول- پیشینه تاریخی از لحاظ تاریخی سابقه فرار مجرمان از کشور محل وقوع جرم به کشور دیگر و گریز از مجازات و انتقام یا عدم تادیه خسارت زیان دیده به سالهای خیلی قبل بر میگردد. ولی از اوایل قرن بیستم به علت گسترش و پیچیدگی روز افزون جرایم بویژه در کشورهای صنعتی و فراهم شدن تسهیلات بیشتر برای مسافرت بین کشورها اینگونه فرار از عدالت افزایش بیشتری پیدا کرده است و در نتیجه کاهش اقتدار پولیس و کم شدن ضریب امنیت اجتماعی کشور های محل وقوع جرم را بدنبال داشته است. بدلیل فقدان مقررات بین المللی برای دستگیری و استرداد این قبیل مجرمان و نیز عدم وجود یک سیستم صحیح تبادل اطلاعات در مورد آنان و سایر امور پولیسی بین کشورها، مجرمان فراری نه تنها می توانستند بدون واهمه از خطر تعقیب و دستگیری و استرداد باخاطر آسوده در کشور دیگر به سر برند بلکه خطر بالقوه برای امنیت کشور محل اقامت محسوب میشوند. برای کاهش این مشکلات و ایجاد یک سیستم کنترول و مقابله بین المللی با مجرمان و تاسیس مرکز تبادل اطلاعات و اخبار پولیسی بین کشورهای مختلف در سال ۱۹۱٤ بدعوت البرت اول پادشاه موناکو، نخستین کنگره بررسی مسایل پولیس بمدت شش روز با شرکت (۱۸۸) تن از افسران عالیرتبه پولیس و حقوقدانان (۲٤) کشور جهان (فرانسه، بلژیک، دنمارک، المان، ایتالیا، اطریش، مجارستان، سویس، اسپانیا، پرتگال، صربستان، رومانیا، بلغاریا، روسیه، مصر، ترکیه، مکسیکو، کیوبا، السلوادور، گواتیمالا، برازیل، ایران، امریکا و انگلیس) در موناکو تشکیل و پیرامون چهار موضوع ذیل به بررسی و تبادل نظر پرداختند:

۱. ترتیب صحیح و سریع دستگیری و باز داشت مجرمانی که به کشور دیگر فرار میکنند.

۲. توسعه و تکمیل علوم و فنون مربوط به تشخیص هویت مجرمان.

۳. متمرکز نمودن آمار جرایم درسطح بین الملل.

٤. ایجاد وحدت رویه و هماهنگی بین روشهای مربوط به استرداد مجرمان.

ادامه دارد

ماهیت حقوقی فضأ از منظر حقوق بین‌الملل

ماستر حقوق بین‌الملل پوهیالی تورن عبدالجمیل هژیر ابراهیم‌خیل

مقدمه:
فضأ، یکی از مسأله اساسی در حقوق بین‌الملل معاصر پنداشته می‌شود، آن هم هنگامی‌که بشر قادر شده تا به آن دست رسی پیدا کند. ولی، مسأله فضأ و ماهیت حقوقی آن در گذشته‌ها مورد توجه اندیشمندان حقوق بین‌الملل و کشورها قرار نگرفته بود. تا این‌که: بشر قادر گردید با استفاده از فناوری و تکنولوژی از جمله راکت‌های قاره پیما و سفینه‌ها بر قلمرو فضأ تسلط و مورد استفاده قرار گرفت. این موضوع موجب شد تا مسأله ماهیت حقوقی فضأ مورد توجه کشورها و اندیشمندان علم حقوق قرار گیرد و اقدام به قانون گذاری و استفاده صلح آمیز آن نمایند. که اقدامات باعث شد تا حقوق فضأ سر و سامان پیداکند. قابل یاد آوری است که فضأ با هوا نباید مغالطه نشود. زیرا: کشورها بر قلمرو هوایی خویش حاکمیت داشته و حق هرگونه استفاده معقول را دارند حال آن‌که فضأ میراث مشترک همه‌گان است بدین معنا که افغانستان می‌تواند بر قلرو فضأی ایران و سایر کشورها استفاده صلح آمیز نماید.

۱. مفهوم حقوق فضأ: (ماورای جو Outer Space)؛ حقوق بالای لایه جو را گویند. حقوق فضأ عبارت از مجموعۀ مقررات و قوانین بین المللی است که بر روابط کشورها با یکدیگر و روابط آن‌ها با سازمان‌های بین المللی که در زمینۀ تحقیقات فضایی عمل می‌کنند، حاکم است. و نیز تدوین یک سلسله قوانین بین المللی را بر اساس اصول حقوق بین‌الملل که ناظر بر فضای ماورای جو و کرات آسمانی است.

۲. ماهیت حقوقی فضا: کلیه کشورها با این نظرموافق اند که ماهیت حقوقی فضا (ماورای جو و کرات آسمانی) با ماهیت حقوقی جو متفاوت است، زیرا: فضای جو با سه طبقه متمایز خود، بر اساس حقوق معاهده‌ای، تحت حاکمیت کشور زیرین است و قلمرو هوایی آن کشور را تشکیل می‌دهد، در حالی که فضأی ماورای جو و کرات آسمانی تحت حاکمیت هیچ کشوری نیست و کاوش و بهره برداری از آن برای کلیه کشورهای حال و آینده آزاد است.

۳. سیر تکامل قواعد حقوق فضاء:
موضوع تدوین نظام حقوقی حاکم بر فضای ماورای جو چند سال پس از پایان جنگ جهانی دوم زمانی که نخستین قمر مصنوعی اتحاد جماهیر شوروی (سابق) در اکتوبر ۱۹۵۷ به فضأ پرتاب شد مطرح گردید. از پرتاب نخستین قمر مصنوعی تا سال ۱۹۷۶ فعالیت‌های فضایی بشر بسیار چشم گیر بوده است. به طوری که تعداد سفاین و وسایل فضایی پرتاب شده در این دو دهه از ۲۰۰۰ وسیله تجاوز می‌کند. جالب این است که از آن زمان که ماهواره‌های بسیار از فضای مافوق دولت‌های دیگر عبور کرده است و هیچ دولت به نقض فضایی فوقانی خود اعتراض نکرده است. در نتیجه قاعده جدیدی در حقوق بین الملل عرفی به وجود آمده که بر اساس آن می‌توان گفت: دولت‌ها حق دارند ماهواره‌های خود را به فضایی فوق قلمرو دولت‌های دیگر بفرستند. این عدم اعتراض کشورها سبب شد تا اصل آزادی فضأ به عنوان یکی از قواعد بنیادین حقوق فضا مورد شناسایی قرار گیرد. شکل گیری قواعد حقوق فضأ را؛ از لحاظ تاریخی می‌توان به چهار مرحله تقسیم کرد:

مرحلۀ اول: صدور اعلامیه‌ها و قطعنامه‌های مجمع عمومی سازمان ملل متحد آغاز شد که ذیلاً به آن پردا خته می شود:

- اعلامیه ۱٤ نومبر۱۹۵۷ مربوط به کاهش تسلیحات که درآن خطرات نظامی ناشی از بهره برداری از فضأ را یاد آور شده است.
- اعلامیه ۱۳ دسمبر ۱۹۵۸ در مورد تأسیس کمیته‌ای وابسته به مجمع عمومی بنام کمیته خاص استفاده صلح آمیز از فضای ماورای جو.
- اعلامیه ۲۰ دسمبر ۱۹٦۱ در زمینه اصل آزادی فضأ.
- اعلامیه ۱۷ اکتوبر ۱۹٦۳ راجع به منع پرتاب سفاین فضایی حامل سلاح‌های هستوی و دیگر سلاح‌ها ی مخرب دسته جمعی. وغیره موافقتنامه‌ها

ادامه دارد

جرم فریبکار ی

لمری بریدمن عمران الدین

تعریف - جرم فریبکاری:

صرف نظر از تغیرات مذکور به طوری کلی هدف مقنن از بیش بینی این عنوان مجرمانه جلوگیری از تجاوز خدعه امیزه و فریبکارانه جرم فریبکاری نسبت به مال دیگران بوده است که روش ان همراه با گسترش جوامع بشری وصنعتی شدن آنها در تحول و دگرگونی بوده است مقنن در ماده یک قانون اخیر الذکر چنین گفته است هرکسی از راه حیله وتقلب مردم را به وجود شرکتها یا تجارتخانه هایا کار خانها یا موسسات موهوم یا به داشتن اموال اختیارات واهی فریب دهد یا به امور غیر واقعی امیدواری نماید یا از حوادث وپیش آمدهای غیر واقع بترساند ویا اسم وعنوان مجهول اختیاری کند وبه یکی از وسایل مذکور ویا وسایل تقلبی دیگر وجوه ویا اموالیا اسناد یا حواله جات یا قبوضی یا مفاصا حساب و امثال انها تحصیل کرده.

و از این را مالکه اخذ کرده است محکوم می شود.لذا مشاهده می شود مقنن جرم فریبکاری را تعریف نکرده است بلکه مصادیقی ازفعل جرم فریبکاری را بیان میکند چنین تعریف میکنیم بردن مال غیر با توسل به وسایل متقلبانه یا بردن متقلبانه مال غیره از عبارت توسل به وسایل متقلبانه عمدی بودن جرم مذکور احراز می شود که ذکر آن در تعریف ضرورتی ندارد.

ارکان -جرم فریبکاری:

مجازات مرتکبین ارتشاه واختلاس و جرم فریبکاری مصوب ۹/۱۵/ماده ۱ قانون تشدید مجمع تشخیص مصلحت نظام و تبصره های آن رکن اصلی قانونی جرم فریبکاری راتشکیل بدهد علاوه بر آن دربرخی از مقررات جرایمی در حکم جرم فریبکاری بیش بینی شده اند که با توجه به موضوع بحث به آنها اشاره خواهیم کرد .

-رکن مادی:

چنانچه سابقا اشاره شده در حال حاضر رکن قانونی بزه جرم فریبکاری ساده نه مشدد وخاص را ماده قانون تشدید مجازات مرتکبین ارتشا اختلاس و جرم فریبکاری

مصوب ۱۳٦۷ تشکیل بدهد هر چند که در خصوص جرم فریبکاری مشدد یعنی مواردی را که مقنن برحسب شرایط وقوع جرم یا موقعیت مرتکب مجازات را تشدید وبا اینکه اعمال کیفیات و عوامل قانون مخففه ارفاق آمیز را منع ویا محدود نموده است لازم است علاوه بر موارد منصوص این ماده قانونی نیز ملحوظ نظر واقع شده. اما به هر حال باید بدین نکته توجه داشته باشد که در مطالعه ارکان تشکیل دهنده هر جرم واز جمله رکن قانونی ان بهترین و در عین حال سهل ترین روش ان است که ساده ترین شکل از اشکال وقوع ان مورد امعان نظر واقع شود و با عنایت بدین امر ارکان و عناصر اضافی صوره مشده آن شناسایی گردد چنان که مثلا از مقایسه ماده قانونی مذکور با ماده همین قانونی این توجه حاصل خواهد شد که تشکیل شبکه ونیز رهبری آن در امر جرم فریبکاری به عنوان عنصر اضافی و رکن اختصاصی این بزه مشدد محسوب می شود.

عناصر متشکله جرم فریبکاری:

هر جرم از سه عنصری قانونی مادی و معنوی تشکیل می شود و برای محکوم شدن متهم به ارتکاب جرم باید کلیه اجزای این عناصر توسط مرجع تعقیب اثبات شود قاضی سانکی یکی از قصات انگلستان با اشاره به این وظیفه مرجع تعقیب اظهار می دارد.

در سراسر تار بود حقوق جزای انگلستان همواره یک رشته طلایی مشاهده می شود و ان این است که اثبات تقصیری زندانی بر عهده دادستان تعقیب کننده می باشد.هرگاه در پایان دعوی وبر اساس تمام جزیات آن شبهه معقولی به وسیله ادله ارایه شده توسط دادستان و زندانی ایجاد شود در مورد اینکه ایا زندانی جرم رامرتکب میشود یا نه این امر بدان معنی است که دادستان دعوی را اثبات نکرده است . و در نتیجه زندانی مستحق برات خواهد بوده.البته همین وظیفه در سایر نظام های حقوقی از جمله حقوق ما نیز برای مدعی اعم از دادستان یا مقام دیگر وجود دارد.

بررسی مسؤلیت مدنی در حقوق افغانستان

سیدشمس المصطفی "سادات"

چکیده :
منشاء و مبدا مسولیت مدنی با ورود ضرر ایجاد می گردد بر اساس این اصل که (هیچ ضرر نباید بدون جبران باقی بماند) تفاوتی ندارد که این اعمال (ضرر رسانیدن) براساس علم و آگاهی و یا براساس جهل و نادانی شخص از عمل کرد وی صورت گیرد.

اصل مسؤولیت به طور کلی در روابط خصوصی افراد در جامعه امر پذیرفته شده ای است و ناشی از اصل عدالت خواهی و اخلاق فردی و اجتماعی و اصول و قواعد حقوقی است و این اصل حکم می کند که هر کسی به دیگری ضرری وارد کند باید از عهده جبران خسارت آن بر آید به طور کلی نظریه مسؤولیت مدنی اندیشه جدیدی است و تا نیمه نخست قرن ۱۹ میلادی، براساس مقررات اغلب کشورهای جهان، خسارتهایی که متوجه اشخاص می شد، غیر قابل جبران بود و این اصل عدم مسؤولیت را نتیجه منطقی با توسعه و تحول اندیشه های حقوقی، حقوقدانان عدم مسؤولیت مدنی را با عدالت و انصاف ناسازگار دانستند و امروزه تقریبا در تمامی کشورها مسؤولیت مدنی پذیرفته شده است. کلمه مسولیت در زبان فارسی به معنی سوال شدن و بازخواست شدن است.

و در اصطلاح : مسولیت از معنای لغوی اش دور مانده و به معنی حالتی است که میتوان در آن وضعیت شخص را در قبال اعمال ناشایسته وی که عرفاً به او نسبت داده می شود، مرتکب شود.

مسولیت مدنی در اصطلاح حقوقی دارای ۲ معنی عام و خاص است؛ در معنی عام به هر گونه تعهدی که قانون برعهده شخص قرار داده باشد تا زیان وارده را جبران کند مسولیت مدنی گفته می شود. اعم از اینکه ریشه قراردادی داشته باشد و یا نداشته باشد و بر همین اساس مسولیت مدنی به ۲ شاخه مسولیت مدنی قراردادی و مسولیت مدنی خارج از قرار داد تقسیم می گردد.

اما مسولیت مدنی به معنی خاص تنها مسولیت غیر قراردادی را مشمول می شود.

مسولیت مدنی خاص نوعی خطا مدنی، غیر از نقض قرارداد است که محکمه برای آن راه جبرانی را به شکل اقامه دعوا برای مطالبه خسارت فراهم میکند. در حقوق نوشته: تعهد به جبران خسارت ناشی از فعل زیانبار عمد یا غیر عمدی خویشتن یا فعل دیگری و نیز زیان ناشی از ناشیای تحت مالکیت یا حفاظت که در هر صورت ناشی از نقض قرارداد نیست.

از تعاریف های بالا چنین نتیجه می گیریم که مسولیت مدنی عبارت است از: تخصیص ضرر به زیاندیده یا وارده کننده زیان یا اشخاص تعیین شده توسط قانون در رابطه زیانبار غیر قراردادی بین طرفین و یا دستور محکمه مبنی بر رفع تجاوز از حقوق خواهان و خود داری از ضرر زدن به وی در آینده.

کلیدواژه: مسولیت مدنی،مسولیت مدنی قراردادی،مبانی مسولیت، اهداف مسولیت مدنی.

فصل اول
کلیات و مفاهیم

محبث اول: مفاهیم

گفتار اول: مفهوم مسولیت: کلمه مسولیت در زبان فارسی به معنی سوال شدن و بازخواست شدن است.

و در اصطلاح: مسولیت از معنای لغوی اش دور مانده و به معنی حالتی است که می توان در آن وضعیت شخص را در قبال اعمال ناشایسته وی که عرفاً به او نسبت داده می شود مکلف دانست اگر کار شکنی و اخلال گری در اثر تعرض به قاعده اخلاقی صورت گرفته باشد مسولیت ناشی از آن نیز اخلاقی است و در صورت که اخلال مزبور به سبب نقض مقررات قانونی به بار آمده باشد مسولیت حاصل از آن، حقوقی خواهد بود و در معنی اصطلاحی در یک تعریف عام مسولیت التزام افراد به انجام عمل و یا ترک عمل است اما در معنی اصطلاحی خاص حقوقی به معنی تعهد به جبران خساره است در واقع تعهد قانونی شخص است به دفع ضرر دیگری که وی به او وارد آورده است خواه این ضرر ناشی از تقصیر خود وی باشد یا از فعالیت او ایجاد شده باشد.

گفتار دوم : تاریخچه کلمه مسولیت :

کلمه مسولیت در حقوق روم و حقوق قدیم فرانسه وجود نداشته است و در آثار گروسیوس حقوق دان مشهور هالندی و دوما حقوقدان مشهور فرانسوی نیز که در متن ماده ۱۳۸۲ قانون مدنی فرانسه منسوب به آنها است بکار نرفته و به آنان به جای آن از (تعهد به جبران خسارت) استفاده کرده اند.

از اواخر قرن ۱۳ میلادی در شرایطی که حقوق تابع مذهب و اخلاق بوده است اصطلاح (مسول) به معنی کسی که در مقابل خداوند نسبت به زندگی واعمالش پاسخگو است در اخلاق مذهبی رواج پیدا کرد بعد ها ، در جریان غیر مذهبی شدن اخلاق ، عرفی گردید و به معنی پاسخگو بودن فرد در مقابل وجدانش ، که دربردارنده قانون اخلاقی مطابق با طبیعت و عقل است تثبیت شد. سرانجام از اواخر قرن ۱۸ میلادی کلمه مسولیت در زبانهای اروپائی رواج یافت و در قرن ۱۹ از اخلاق به حقوق راه پیدا کرده است.

ادامه دارد

نقش تحقیق در تدریس

پوهنمل خیرالاحد غوری

مقدمه:

بطور کلی آموزش و پرورش به عنوان یکی از عظیم‌ترین و فراگیرترین نهادهای اجتماعی شناخته شده است که اکثر مردم به نوعی با آن در ارتباط می‌باشند. آموزش و پرورش منشاء بالقوۀ تغییرات مهم و ارزشمند در تمامی ابعاد مختلف زندگی افراد و جامعه می‌باشد. با توجه به این گستره و اهمیت و با توجه به پیچیدگی حاکم بر فعالیت های آموزشی، مشخص می‌شود که اداره مطلوب سازمان های آموزشی کاملاً وابسته به انجام فعالیت‌هایی است که به صورتی دقیق و منظم در پرتو فعالیت‌های علمی و پژوهشی تدارک دیده شده باشند. با توجه به این حساسیت است که در نظام تعلیم و تربیت، هیچ تصمیم و برنامه فراگیری نباید قبل از تأیید صحت و درستی آن به مرحلۀ اجرا در آید. این تأیید عموماً از طریق استفاده از روشهای علمی، قابل دسترسی است.

برای کنترل، نظارت و ارزشیابی، فعالیت‌های این نهاد گسترده و پیچیده و همچنین حصول اطمینان از صحت اجرای برنامه‌های آن، شیوه‌ها و تدابیر قابل اتکایی وجود دارد که مهمترین آنها «تحقیق» می‌باشد. ضرورت و اهمیت «پژوهش» در نظام آموزش و پرورش احساس شده و حمایت بیشتری را می‌طلبد. در این مقاله، ابتدا برخی از کلمات و اصطلاحات کلیدی تعریف شده و سپس به نقش پژوهش در تدریس پرداخته می‌شود.

- دیوئی (Dewey) (۱۹۳۳) در کتاب «چگونه ما فکر می‌کنیم» می‌گوید : اولین مرحلۀ تحقیق احساس وجود یک «مشکل» است به این معنی که پژوهشگر، در کار خویش با «مانع» یا «مشکلی» روبرو گردیده است که در حل آن ابهام یا تردید دارد.
- تحقیق علمی یک عمل دستوری است و هدف آن کشف حقیقت درباره موضوعی است که مورد تحقیق واقع می‌شود. حقیقت علمی یک آگاهی **Information** واقعی و عینی از علل و آثار پدیده‌ها و ارتباط آنها با همدیگر است. چنین حقیقتی یک واقعه ***Fact*** یا یک قانون علمی خوانده می‌شود. تحقیق علمی حرکتی است از حالت علم کمتر به حالت علم بیشتر از مجهول به معلوم.

این حرکت شامل مراحل مشخصی است که به ترتیب خاص و هر یک با روش معین انجام می‌گیرد.

- استن هاوس **Esten Haves** (۱۹۸۱) : هر کاوش و پرسش-پاسخ نظام‌مند که در معرض قضاوت عموم قرار گیرد یک تحقیق است. زمانی عمل معلم یک کار تحقیقی محسوب می‌شود که او نسبت به عمل تدریس کلاس خویش بازتابی عمل کند.
- تحقیق و پژوهش در تعلیم و تربیت، به مجموعه فعالیت هایی اطلاق می‌شود که از طریق آن و با عنایت به اصول و روش های علمی، پدیده آموزشی وتربیتی، مورد پژوهش قرار می‌گیرد و هدف آن کشف اصول کلی یا تفسیر رفتاری است که از آن برای تبیین، کنترل و پیش‌بینی رویدادهای آموزشی استفاده می‌شود.
- گی ***Gay*** (۱۹۹۰) پژوهش در آموزش و پرورش را کاربرد منظم روشهای علمی به منظور مطالعۀ مسائل و مشکلات آموزشی تعریف کرده است.
- لیندرایف ***Lynderaife*** (۱۹۹۲) عقیده دارد : ما معلمان نمی‌توانیم خود را در صنف های درسی منزوی کنیم. ما باید بطور مستمر از خود بپرسیم که چه می‌کنیم؟ چگونه آن را انجام می‌دهیم؟ و چرا؟ ما باید به یادداشت‌برداری از عمل تدریس خود ادامه دهیم. چنین معلمی بوسیله بازتاب دائمی و بکار گرفتن نظام‌مند مراحل علمی و عملی، با مشاوران وهمکاران منتقد، آگاه و علاقمند به پژوهش خود به تبادل نظر می‌پردازد و با آن ها در باره تجزیه و تحلیل مسائل صنف درس تبادل نظر می‌کند.
- تدریس : عمل تدریس یک سلسله فعالیت های مرتب و منظم، هدفدار و از پیش طراحی شده است. فعالیتی که هدفش ایجاد شرایط مطلوب یادگیری است. فعالیتی که به صورت تعامل و رفتار متقابل بین معلم و فراگیر جریان دارد. یعنی ویژگی ها ورفتار معلم بر فعالیت ها و اعمال شاگردان تأثیر می‌گذارد و بالعکس از ویژگی‌ها و رفتارهای آنان متأثر می‌شود.
- معلمی و تدریس فعالیتی است عامدانه و از قبل برنامه ریزی شده، برای تهیه وتدارک شرایط و موقعیت هایی که در طی آن شرایط و موقعیت ها، افزایش مهارت خاص و یا پیشرفت و رشد اعتبار و منزلت انسانی افراد تحت تعلیم مد نظر است، به گونه ای که افراد تحت تعلیم بتوانند از سطحی که در آن قرار دارند به سطوح بالاتری از توانایی در زمینه های دانشی، اعتقادی، ادراکی و ارزشی ارتقاء یابند.

ادامه دارد

دهیواد دفاعي او امنیتي ځواکونه د ملي یووالي ممثلین دي

د افغانستان ملي دفاعي او امنیتي ځواکونه د هیواد د ملي یووالي د ممثلینو په توګه د ورونو ملیتونو، قبیلو او قومونو د ملي یووالي، وروروليی او برابرۍ اغیزمن ښوونځي او د وطندوستي او ملت پالني نوي کانون دي، دا ځکه یو لړ شرایط او عوامل دي چې دوی او د دوی کورنۍ یوله بل اوبیا له هیوادني برخلیک سره تړي، د دي ځواکونو منسوبان له عادي سرباز څخه نیولي تر لوړ پوړو افسرانو پوري یو وخت په بارکونو، کاغوشونو او قشلو کي یوځاي اوسیدلي دي، په تیره بیا په دي پوځي استوګنځیو کي ددوي ګډه اوسیدنه او له مساویانه حقوقو او امتیازاتو استفاده د دوی ترمنځ د دوستۍ او وروروليی اړیکي ټینګوي او د پوره پوخوالي او یووالي مدارجو ته یي رسولي دي. له نن څخه د ډیري پخوا زماني خبره کوم په هغه وخت کي به افراد د مکلفیت دوري د تیرولو په خاطر د هیواد له بیلابیلو سیمو څخه له ښارونو نیولي، ترکلیو او باندو پوري د جلب او احضار مرکزونو ته سوق کیدل او یا به عسکري کورسونو، حربي ښوونځي او د ورو ضابطانو ښوونځیو ته انتخابیدل او یا به یي په حربي پوهنتون او نورو پوځي لوړو تحصیلي او تعلیمي موسسو کي زده کړي ترسره کولي. دا ټول عسکري منسوبین، افراد یا زده کوونکي به که محصلین وو دعملي او مسلکي کادرونو د ټولو کټګوریو د استادانو، ورو ضابطانو، قوماندانانو او آمرانو له خوا تر پوځي ښووني او روزني لاندي نیول کیدل په یوه، دوه یا دري کسیزه ځوکي به پښتون او تاجک، هزاره او ازبک، حتي اهل هنود یو ځاي کښیناستل او په بله ځوکي به ترکمن، نورستاني او پشه یي ددوي چپر کټونه به خوا په خوا ایښي وو. د دوي ترمنځ هیڅ ډول نژادي، ژبني قومي او مذهبي تبعیض نه محسوسیده، د دوي په منځ کي عسکري رفاقت، مسلکي دوستي او وطنولي به د کلکي وروروليی ترحده رسیدله، دا ځکه چي دوي به په یوه ټاکلي دوره او په یو کلکتیف کي ژوند کاوه، د دوي اړیکي دزده کړو او وظیفي په مودي پوري منحصري نه وي، بلکي د دوي ترمنځ دغو شریفانه مناسباتو همیشني بڼه در لوده او هیڅ وخت یي یوبل نه هیرول او کله کله چي له کلونو کلونو وروسته د عسکري د دوري انديوال د تحصلي دوري همصنفي او یا د وظیفي د محل ملګري یوبل ووینی نو په ډیر مخلصانه ډول یي په غیږه کي نیسي او دزیاتي خوشحالي احساس کوي د دوي ترمنځ دغه یووالي او وروګلوي نه یوازي د دوي په منځ کي بلکي د دوي په کورنیو کي هم ریښي ځغلولي او تولنیز بعدونه یي پیدا کړي دي د دي په خواکي د دوي وظیفي موخي هم په بشپړه توګه سره ګډي وي. د دوي ملي مشخصات او وظیفوي رسالت د هیواد د خپلواکۍ، ځمکنۍ بشپړتیا، ملي حاکمیت او له حق خود ارادیت څخه صادقانه دفاع او ساتنه وه. له عسکري خدمت څخه تیښته د ملي شرم خبره او په وظیفه کي خیانت د کورنۍ د پیغور خبره وه. هوکي د دي ویاړلو ملي دندو د اجراکولو په لاره کي دوي هیڅ ډول شخصي او انفرادي ګټو ته ترجیح نه ورکوله، ځکه چي د ملي پوځ د منسوبانو لوي افتخار په دي کي پروت دي. چي دوي د ملي ګټو او ملي پت ډاډمن ساتندویان دي. حتي دوي ته دغه شتمني یو اسلامي امانت دي او خیانت یي نه بخښل کیدونکي جرم دي. د ملي پوځ دا ملي مشخصات او پوځی صفتونه دي چي د یو ډاډمن ملي او دولتي ځواک په توګه یي د ټول ملت په زړه کي خاص ځاي نیولي، د سولي او امنیت تامینیدل ددوي دنه ستړي کیدونکو کارنامو او نه هیریدونکو قربانیو محصول شمیرل کیږي. د وسله وال پوځ هرمنسوب د هیواد د ملي حیثیت، وقار او ځواکمني ممثل دي او د هیواد هر سرتیري او افسر د هیواد د خلکو په واقعي ملاتړ د دي جوګه کیدای شي چي په ټول هیواد کي د سولي په اړه د پراخو پرګنو سپیڅلي آرمانونه سرته ورسوي یعني په هیواد کي د سولي او ډاډمن امنیت فضا خپره او د جګړو نا خوالو او غمیزو ته د پاي ټکي کیږدي، نو هر وطنوال ته په کاردي چي پرخپلو قهرمانو ملي دفاعي او امنیتي ځواکونو وویاړي او د دوي د تاریخي مکلفیتونو په سرته رسولو کي ورسره صادقانه ملاتړ وکړي او له خپلو میرنیو اتلو او سرښندونکو امنیتي او دفاعي ځواکونو سره د پوره همغږي او مرستي د لوړي روحیي د پاللو له مخي د وطن او سولي دښمنان پرګوندو کړي، د افغانستان د خلکو پرضد یي د خپلو بشري فجایعو پرسختي جزا ورسوي او له خاورو سره یي خاوري کړي.

رازقي نړیوال

د ملي قوتونو پیاوړتیا د ملي ستراتیژۍ په توګه

د آریانا په ستري سیمي کي د سیاسي جغرافیا له مخي د افغانستان جیوپولتیکي موقعیت داسي واقع شوي، چي پیړی پیړی د نړی د زورواکانو او امپراطورانو د حرص(بدڅولي) او تمي سپیني سترګي ورته اوښتي وي اودي، چي له همدي لاري او هم د افغانستان د ښکیلاک او ذبیښاک له مخي خپل جیوایکانومیک او جیوستراتیژیک اهداف وټاکي او سوقیات وکړي.

خپلو هدفونو(موخو) ته ګرځندي او بریالي ورسیږي، نو خامخا به افغانستان تریښو لاندي کوي او هم به ځیني چاروکي د زور، اجبار پربنسټ د تطمیع یا فشار، توهین، تعذیب(سیاسي اهانت الزامیت او زجر) له مخي دیته اړباسي ترڅو خپل تور، شوم او د نه منلو توکي ورباندي ومني.

خو په ۲۰ مه او ۲۱مه پیړی کي د دغه چارو او الزامیتونورنګ پیکه شونو د سیاسي دریځونو او ناخوالو د تپلو میتودولوژي هم تویپر وموند، دا دي په دي ۴۰ یا ۵۰ کلونو کي د نیابتي جګړو prxy war پییر راغی او زبر ځواکونه پخپله په جګړو کي برخه نه اخلي او یا ډیره لږه ونډه لري او سخت ابزار او پروپاګندي ونډه یي زیاته وي. د دریمي نړی هیوادونه ښکیل کړی او بیا دغه بیچاره ولسونه د اور په لمبو کي سوځي او کړیږي.

کوم ولسونه چي ملي شخصیتونه ولري او په پوره فهم، درایت، پوهي او انرژي سره چاري پرمخ بوزي او تر ټولو رومبي خپل ملي قوتونه، چي د ولسونو او هیوادونو لوړه شمله او ویاړ جوړوي، هغه وساتي وروزي وپالي او سیاسي حمایت یي وکړي نو هغوي بیا بریالي اوغښتلي وي.

نو دا دی اوسمهال چي زمونږ پر عزتمند افغان ولس او ګران هیواد او زمونږ میرني باتور ملي پوځ دي قرباني ته چمتو دي او باالفعل او باالقوه د بهرنیو له خوا دي اور ګدي جګړي ته درومي او سرونه ښندي، چي د ملي اردو دغي مقدسي او ویاړلي اردو، د ملي امنیت پاک لمنو بچیانو او د ملي پولیسو عزتمندو خدمتګارانو دغه د روند پیتي پر اوږه نه، بلکي پرخپله سینه اخیستي دي، دا زمونږ له پاره د پوره ویاړ افتخار لوړاوي او پت او ملي ابرو خوږه خبره ده. نو همدا لامل دي، چي د ملي قوتونو پیاوړتیا، غښتلتیا، ځواکمنتیا سمبالښت او سامانه د دولت د لوړو دندو څخه ده چي د ملي ستراتیژي په لوي پلان او اقدام کي ستره برخه لري او د ملي قوتونو د بریالي کیدو او غښتلتیا او پیاوړتیا له پاره جلا او ځانګړي نقشه او میتود یي کښلي او ورو، ورو دعمل ډګر ته راوزي.

د ملي قوتونو لیکي باید تقویه شي، یاني په ټوله کي باید شمار یي زیات شي په نوو عصري او د زمان مقتضا له مخي سمبال شي، په تیره بیا هوایي پوځ او کشفي الوتکي هم ولرو چي لرویي. کشفي استخباراتي قوتونه مو لا زیات فعال دي او د چارو کوردیناسیون (همغږي) زیاته وي، مسلکي او هم تجربه لرونکي کادرونه ولرو، ښایي چي تجربه لرونکي کادرونه یو ځل بیا حاضر شي او د ملي کادرونو په نوم د ملي قوتونو تر څنګ ولاړوي. په دي توګه به د ملي قوتونو د پیاوړتیا(قوت) د زیاتوالي ملي ستراتیژي به ښه پلي او تطبیق شي. دا به لویه لاسته راوړنه او بریالیتوب وي.

د ملي قوتونو د لیکو د بشپړتیا او بریالیتوب په هیله

عبدالهادي قریشي

په افغانستان کې ټول مهم ملي مسايل د جرګو او مشورو له لارې حل ګيږي

ځکه افغانستان د جرګو او مشورو هيواد دی

د افغانستان په عنعنوي او سنتي ټولنه کي هر ډول قومي شخړي، جنګونه، مهم ملي مسايل او يا دا ډول ستونزي او مشکلات رامنځ ته شوي نو د دي هيواد مسلمانو او باديانته خلکو په خپلو کي جرګي او مشوري کړيدي او په پوره همغيږۍ او بي طرفۍ يي ملي مسايل د ملي اسلامي ارزښتونو په رڼا کي حل او فصل کړيدي.

که څه هم دا ډول ملي لوي مشورتي جرګه د افغانستان په معاصر تاريخ کي په هر ډول سختو شرايطو کي رامنځ ته شوي خو تر ټولو لومړني مشورتي جرګه يي د لوي کندهار په مانچه کي د ميرويس خان نيکه ترقيادت او مشرۍ لاندي په ۱۷۰۹ ع کال کي او په ۱۸۶۵ ع کي د امير شيرعلي خان د سلطنت په دوران کي او په ۱۹۲۲ه.ش کال کي د شاه امان الله خان له خوا د لوی ننګرهار د جلال آباد په ښار او په ۱۳۸۱ ه.ش کال کي د افغانستان د موقت حکومت د جوړيدو او د اساسي قانون د توشيح او تصويب په منظور جوړي شويدي او روانو ستونزو او ننګونو ته يي د حل لاري موندلي دي.

دلته زمونږ اساسي خبره او د بحث موضوع په ملي مشورتي جرګي ده، چي افغان حکومت غواړي د هيواد د روان بحران او د سولي د تامين په منظور د هيواد د ټولو اقشارو د مشرانو او با نفوذه شخصيتونو سره په ملي مشورو سره رواني غميزي ته د حل لار پيدا کړي.

د افغانستان د اسلامي دولت جمهور رئيس محمد اشرف غني د همدي کال د سلواغي په ۲۳ مه په همدي اړوند په هغه اختتاميه غونډه کي ګډون وکړ چي د ملي مشورتي جرګي په اړوند جوړه شوي وه، په پيل کي د جمهور رئيس سلاکار ضياالحق امرخيل خبري وکړي او ويي ويل:

ټولي هغه ډلي او خلک چي د سولي په برخه کي هڅي او کوښښ کوي بايد د افغان حکومت په همغږي او مشوري مخ ته لاړ شی، ځکه دا کار د ملي يووالي او ملي وحدت ښکارندوي کوي او ددي لاري به يوه لويه اجماع ته هم نژدي شو.

بيا دهيواد جمهور رييس محمد اشرف غني د ملي مشورتي جرګي په اهميت ټينګار وکړ او ويي ويل:

ستاسو بحثونه د نني افغانستان استازيتوب کوي خو زمونږ د ملت هغه تصوير چي د افغانستان څخه بهر ليدل کيږي د پرون تصوير دي چي زمونږ د ملت د واقعيتونو سره توپير لري.

هغه د سولي په ملي پروسه کي د مشورو رول ته هم اشاره وکړه او زياته يي کړه: افغانستان د جرګو او مشورو هيواد دي او مونږ به په مشورو مخ ته ځو، ترو څو يوي باعزته سولي ته چي د افغانستان د خلکو اساسي غوښتنه ده ورسيږو. د هيواد جمهور رييس محمد اشرف غني دا هم وويل: مونږ پوهيږو چي په افغانستان کي د سولي په اړه واحد، واضح او جامع نظر وجود لري، چي انشأالله وروستي هدف ته به نژدي کيږو چي هغه يو با تدبيره سوله ده.

مونږ وليدل چي په افغانستان کي د سولي په اړوند ډيري نړيوالي غونډي او ناستي وشوي، خو له بده مرغه د هيواد د داخلي او بهيرنيو دښمنانو له خوايي په مخ خنډونه او موانع رامنځ ته کيږي او د سولي هر ډول هڅي او کوښښو ته د ناکامۍ او سبوتاژ سره مخامخ کوي، خو د افغانستان مسلمان او دين دوسته خلک او افغان حکومت اوس په دي ښه پوهيږي چی افغانستان کي درواني غميزي د حل کليد يوازي او يوازي د ملي مشورتي جرګو له لاري تامينيداي شي ځکه افغانستان په تاريخي لحاظ د جرګو او مشورو هيواد دي.

سربازان دلیر وطن

گام پاکت، رهنمای سینه ام
خاک پایت، توتیای دیده ام
قامتی چون سرو داری نازنین
آیتی از صبر داری نازنین
بیرقی با جان تو در اهتزاز
پرچمی با عزم تو در اهتزاز
فخر میهن، جان فدای درک تو
نازنینا، جان فدای رزم تو
روح ایمان در دلت پاینده باد
نور جنت در دلت تابنده باد
با شهیدان، بیعت دل بسته ای
با دلیران، عهد اعلان بسته ای
قلعه های شوم شب بشکسته ای
نخوت جور زمان بشکسته ای
در محبت، پیشته ات دلدادگی
در فضیلت، شیوه ات افتادگی
بهره ای وافر، زایمان برده ای
در مروت با اسیران شهره ای
من بنازم، قامت رعنایی ات
آن صفا و آن جلای گرمی ات
کینه در سینه نداری نازنین
بی ریا و ساده گویم، آفرین
ای جلالت جاودان در خاطرم
ای صفایت جاودان در باطنم
افتخارات گفته های مقتدا
مقتدایی معنوی در سینه ها
این همه دلدادگی شایسته ات
این همه دل بردگی زیبنده ات

د پسرلی زیری

راغی پسرلی بیا به وطن گل و گلزار شي
بیا به په وطن کې د بلبلو چغهار شي
دوه خوارړه یاران به بیا طواف د دې گلشن کوي
جوړ به په وربل باندې د سرو گلو قطار شي
ډکه به لمنه د صحرا له زیړو گلو وي
بیا به شنه شالونه غرو رغو باندې اوار شي
کډې به باریږي د اوښانو غرغرې به وي
رنگ په رنگ تیکري به بیا ښکاره په دغه لار شي
وایي به شپانه د شوق سندرې بیا د غرو په سر
وچ سپیره ډاگونه به رنگین او لاله زار شي
جوړ به په هر ځای کې بیا د لوبو میدانونه شي
بیا به له مستۍ نه شر و شور جگ د آبشار شي
ښې خوږې سندرې به له شوقه لوی واړه وایي
پاڼې به رپیږي غبر به پورته د چنار شي
ښکلي به په گلو پسې ځي د باغ په لوري بیا
ناز به د خوبانو تول په برخه د ملیارشي
زړوکې به گرمي او حرارت پیدا د مینې شي
څاڅکي د خولو به طراوت د مخ د یار شي
تاک به شي سر سبز نوی کیف به بیا پیدا کا ندي
ځوړند به سرونه دغنچو بیا په خمار شي
یو ځای به بلبله شي که خدای کا ندي له گل سره
ښه وړمه د گلو به پخپله ښه ریبار شي

استاد گل پاچا الفت

نوی بهار

ډګروال اسدالله منګل

نوی کال نوی بهار دی
نوې نوې هنګامه ده
د کابل په شاخواکې
دا د خلکو څه میله ده
خلک ګرځي په باغو کې
هرخوا جوړه ننداره ده
خوشحالي موشوه په برخه
چې د سولې آوازه ده
واورئ ای زما یارانو!
دا زما د زړه قصه ده
ژوندون سخت را تمامیږی
مګر څه زما چاره ده
تول پرځان زه تیرومه
چې هیواد کې مو جګړه ده
ورته ګورئ افغانانو
په وطن کې سره لمبه ده
دا وطن زمونږ ګډ کور دی
د نیکونو هدیره ده
خدایه دا اور خپله مړکړې
چې هم ستا په وس پوره ده
تابه جوړ کړو ای وطنه موږ په خپله
دا مو ژمنه ښه پخه ده
پخپل وینو یې ساتمه
دا مو عهد دا مو وعده ده
زر تر زر دې جوړومه
زمونږ هیله، تلوسه ده
تل آباد اوسې وطنه
(اسد) خدای ته دا اسره ده

گل تازه

نوبهار آمد و گل سرزده، چون عارض یار
ای گل تازه، مبارک به تو این تازه بهار
با نگاری چو گل تازه، روان شو به چمن
که چمن شد ز گل تازه، چو رخسار نگار
لاله‌وش باده به گلزار بزن با دلبر
کز گل و لاله بود چون رخ دلبر گلزار
زلف سنبل، شده از باد بهاری درهم
چشم نرگس، شده از خواب زمستان بیدار

افغان سرتیری

ساتنه د هیواد کی تیر له سر یمه زه
د هر دښمن په وړاندی یې سپر یمه زه
دا لوست په ماشومتوب کې ماته مور او پلار راکړی
همداسی روزل شوی یو عسکر یمه زه
ساتنه د هیواد کې تیر له سر یمه زه
هېواد می ننګ ناموس دی په همدغه مینه هست یم
استازی د جهاد پروت په سنګر یمه زه
ساتنه د هېواد کې تیر له سر یمه زه
که څوک می دا هیواد ته څه د بدو نظر وکړي
دا سترګی به یې ړندی کړم داسی نر یمه زه
ساتنه د هېواد کې تیر له سر یمه زه
تیاری او جهالت نور له هېواده ختمه ومه
هوسا ژوندون له پاره روڼ سحر یمه زه
ساتنه د هېواد کی تیر له سر یمه زه
ای ګرانه هېوادواله راشه کلکه غاړه راکړه
ستا ورور یم که سرتیری یا افسر یمه زه
ساتنه د هیواد کی تیر له سر یمه زه
راځه چې اوس په ګډه د هیواد ساتنه وکړو
نور دلته په خلاف د شور او شر یمه زه
ساتنه د هېواد کې تیر له سر یمه زه
ترڅو به دا هېواد کې ویر ماتم واړه کوربه وي
د ټولو بدمرغیو ټولوونکې د ټغر یمه زه
ساتنه د هېواد کې تیر له سر یمه زه
په پوځ کې ښځینه پوځیانی هم همداسی وایي
د چا یم خور او لور د چا همسر یمه زه
ساتنه د هېواد کې تیر له سر یمه زه
سوغات د جنګ جګړو مو د دردونو دوانه ده
دا سوله یې درمل ده پری خبر یمه زه
ساتنه د هیواد کې تیر له سر یمه زه
درویشه نړیوالو ته په لوړ آواز دا وایه
نور سوله کې ژوندون غواړم بشر یمه زه
ساتنه د هېواد کې تیر له سر یمه زه

شاه محمود درویش

پسرلی

محمدالله شیرزی

موسم بدل شو پسرلی شو، باران راغی
غوټۍ ګلاب شوه یار مې یاد شو، ارمان راغی
ته ویده وې ژمی سوړ و، شپې اوږدې وې
زما پرې پام و خو ناکام و، تاوان راغی
کلی ړنګ و چنار نه و ګودر وران و
د یېزدان د ښکلاګانو، تابان راغی
د مرغانو خولو کې پاڼې نوې زیرې
آوازې شولې د سولې کاروان راغی
د شېرزي د پسرلي تازه موسم کې
نابېره بې خبره خپګان راغی

مینه

اروانباد رحمان بابا

بې لـــه مینې مـــې روزګار نـــــهٔ شي قنا یم
کهٔ په مینه کښې مــې سر ځــي پــــرې رضا یم
یا به بوي کـــــړم د بهــــار زیــــړي ګلـــــونه
یا به مړ په ګلو پـــروت لکـــــه بــــــورا یم
پـــــرهرونه مـــې زولـــن د زړهٔ خــــوږیـــږي
پـــــې ویشتلـــې یـــې د زړهٔ په سر رســـا یم
زهٔ رحمـــــان چـــې سرګردان په جهان ګــرځم
لـــه بـــې دردو مــرور لــــه یـــار پخلا یم

بوی بهار

بیـــا کـــه بـــار دگـــر گـــل بـــه بـــار می‌آیـــد
بیـــار بـــاده کـــه بـــوی بهـــار می‌آیـــد
هـــزار غـــم ز تـــو دارم بـــه دل، بیـــا ای گـــل
کـــه گـــل شـــگفته و بانـــگ هـــزار می‌آیـــد
طرب میانـــه خـــوش نیســـت بـــا منـــش چـــه کنـــم
خوشـــا غـــم تـــو کـــه بـــا مـــا کنـــار می‌آیـــد
نه من ز داغ تو ای گل بـــه خـــون نشســـتم و بـــس
کـــه لالـــه هـــم بـــه چمـــن داغـــدار می‌آیـــد
دل چـــو غنچـــه مـــن نشـــگفد بـــه بـــوی بهـــار
بهـــار مـــن بـــود آن گـــه کـــه یـــار می‌آیـــد
نســـیم زلـــف تـــو تـــا نگـــذرد بـــه گلشـــن دل
کجـــا نهـــال امیـــدم بـــه بـــار می‌آیـــد
بـــدین امیـــد شـــد اشـــکم روان ز چشـــمه چشـــم
کـــه ســـرو مـــن بـــه لـــب جویبـــار می‌آیـــد
مگـــر ز پیـــک پرســـتو پیـــام او پرســـم
وگرنـــه کیســـت کـــه از آن دیـــار می‌آیـــد
دلـــم بـــه بـــاده و گـــل وا نمی‌شـــود، چـــه کنـــم
کـــه بـــی تـــو بـــاده و گـــل نـــاگوار می‌آیـــد
بهـــار ســـایه تـــویی ای بنفشـــه مـــو بـــاز آی
کـــه گـــل بـــه دیـــده مـــن بـــی تـــو خـــار می‌آیـــد

هوشنگ ابتهاج

حب وطن

این بوی بهار است کـــه از صـــحن چمـــن خاســـت
یا نکهت مشک است کـــز آهـــوی ختـــن خاســـت
انفـــاس بهشـــت اســـت کـــه آیـــد بـــه مشـــامم
یا بوی اویس اســـت کـــه از ســـوی قـــرن خاســـت
ایـــن ســـرو کـــدام اســـت کـــه در بـــاغ روان شـــد
وین مرغ چه نام است که از طرف چمـــن خاســـت
بشـــنو ســـخنی راســـت کـــه امـــروز در آفـــاق
هر فتنه که هســـت از قـــد آن ســـیم بـــدن خاســـت
ســـــودای دل ســـــوخته لالـــــه ســـــیراب
در فصـــل بهـــار از دم مشـــکین ســـمن خاســـت
تـــا چیـــن ســـر زلـــف بتـــان شـــد وطـــن دل
عـــزم ســـفرش از گـــذر حـــب وطـــن خاســـت
آن فتنـــه کـــه چـــون آهـــوی وحشـــی رمـــد از مـــن
گـــویی ز پـــی صـــید دل خســـته مـــن خاســـت
هـــر چنـــد کـــه در شـــهر دل تنـــگ فـــراخ اســـت
دل تنگـــی ام از دوری آن تنـــگ دهـــن خاســـت
عهـــدی اســـت کـــه آشـــفتگی خـــاطر خواجـــو
از زلـــف سراســـیمه آن عهدشـــکن خاســـت

خواجوی

سلام د مینې

خدایـــه د چـــا پـــه در بـــه وکړمـــه ســـلام د مینـــې
پـــه دې وطـــن کښـــې هیڅـــوک نـــه منـــي پیغـــام د مینـــې
پـــه ســـپینه ورځ مـــې د ګلانـــو هـــار ســـتا غـــاړې تـــه وور
خـــو چـــې زهٔ تـــا تـــه رسېدمه شـــو ماښـــام د مینـــې
هـــم دې قاتـــل د محبـــت هـــم یـــې پـــه زړهٔ کښـــې مینـــه؟
دغـــه چـــې خلـــکو نـــړوي پـــه احتـــرام د مینـــې
راځـــئ چـــې تـــول نیتونـــه وتـــړو پـــه نـــوم د مینـــې
خـــدای مهربـــان دی چـــرې را بـــه شـــي امـــام د مینـــې
بـــس چـــې ځـــواب ســـتا د کـــوڅې شـــو هـــا وروکـــی رېبـــار
د فـــروتن پـــه هغـــه ورځ و احتـــرام د مینـــې

غوث الدین فروتن

نوی کال؛ مسؤلیت، فرصت او عبرت

پوهیالی جګړن عبدالقاهر وقار

سریزه

د کائناتو خالق د انسانانو د پیدایښت حکمت او فلسفه عبادت ښودلی او د ژوند او مرګ د خلقت حکمت او فلسفه یې ازمایښت بیان کړی دی، په دې معنا چې څوک په دوی کې له دوی څخه د ژوند په هره برخه کې ښه عمل کوي، د عمل لپاره یې ډول ډول فرصتونه ورکړي، د تیر کال په تیریدو مو عمرونه کم او اجلونه را نژدې شول، عمل یې خلاص او عملنامې یې ډکې شوې، هرڅه چې مو کړي وي هغه مو وکړل، دا دی نوی کال د نویو فرصتونو سره راغی، خپلو قبرونو او تر هغه ور وړاندې معاد (له قبرونو څخه د بېرته را پورته کېدلو ورځې) ته نور هم ور نژدې شو. دنیا د فنا ځای دی نه د بقا، هوښیار او عاقل هغه څوک دی چې په راتلونکې کې تر پښېمانۍ مخکې د خپل ژوند هره شېبه د ځان لپاره فرصت او غنیمت وګڼي، د فنا او بقا ژوند په پرتلیزه توګه و پیژني، د هر یو لپاره د هغه د ارزښت او قیمت په تناسب کار وکړي، ما هم د ژوند همدغو مشکلاتو ته په کتو، څو کرښې سره ترتیب کړې دي.

د کال، میاشت او وخت پیژندنه او ارزښت: کال، فصلونه، میاشتې او ورځې د هغه مشخصو او معلومو وختونو نومونه دی چې د شمسي نظام د ګردش په نتیجه کې را مینځ ته کېږي.(نمونه) وخت د زماني یوې برخې ته ویل کېږي چې اطلاق یې په کم او زیات دواړو باندې(د ثانیې نه تر کلونو پورې) کېږي.(عمید) وخت د ظرف(لوښي) حیثیت لري چې د انسانانو وینا وې، کړنې، هڅې او لاسته راوړنې پکې تر سره کېږي. الله(ج) د قرآنکریم په ډېرو سورتونو کې لکه د فجر، شمس، لیل، ضحی، د وخت یادونه کړې ده، تر دې چې مکمل سورت یې د عصر(وخت) په نامه نومولی دی. نوموړې یادونه په خپله د وخت پر ارزښت دلالت کوي، همدارنګه په نبوي احادیثو کې هم د وخت اهمیت ته ډیره پاملرنه شوی ده، رسول الله(ص) فرمایلي دي، ژباړه: دوه نعمتونه دي چې په هکله یې ډېر خلک غولېدلي دي، چې یو یې صحت او بل فراغت دی.

نوی کال او د وخت مسؤلیت: نوی کال په حقیقت کې زموږ د ژوند نوی فرصت او د څښتن تعالی لوی نعمت دی، چې موږ ته یې امانت راکړی دی، د هرې شېبې او ثانیې په هکله یې مسؤل یو، حساب یې راسره کوي. الله(ج) فرمایي: ژباړه: نژدې شو خلکو ته حساب د دوي او دوی په غفلت کې مخ اړونکي دي.»(۱/انبیاء/۱) الله(ج) به د قیامت په ورځ د کفارو د چیغو او غوښتنو په ځواب کې د دوی د عمرونو پوښتنه وکړي: ژباړه: آیا موږ تاسو ته دومره عمر نه ؤ درکړی چې عبرت اخیستی وای پکې هغه چا چې عبرت یې اخیسته.»(۱/فاطر/۳۷)

الله(ج) خپلو بنده ګانو ته خبر ورکوي چې د مرګ له راتګ څخه مخکې خپل مسؤلیت ته پام وکړئ اصلاح شئ او خپل رب مو هیر نه کړئ بیا به پښیمانه شئ ، بېرته به دنیا ته د راتګ غوښتنه کوئ مګرهیڅ ګټه به درته نه رسوي او نه به دنیا ته بیا راشئ. الله(ج) فرمایي: ژباړه: اې مومنانو ستاسې مالونه او اولادونه دې تاسې د الله تعالی له ذکر څخه نه غافله کوي، خو که چا داسې وکړل، نو همدوی زیانمن دي، او له هغه رزق څخه خیرات او انفاق(ورکړه) وکړئ، کوم چې موږ درکړی دی، مخکې تر دې چې په تاسې کې یوه ته مرګ راشي، نو وبه وایي: ای زما ربه ما ته لږ وخت او عمر راکړه، چې ډېر خیراتونه وکړم، او ځان په ښو خلکو کې حساب کړم، او کله چې د یو چا د مرګ نېټه را ورسېږي، نو الله تعالی به هیڅکله د هغه مرګ له خپلې نېټې څخه ونه ځنډوي، او الله ستاسې په ټولو کارونو پوره خبر دی.»(۱/ المنافقون/ ۱۱-۹). په دې هکله خیرالبشر(ص) فرمایلی دي ژباړه: د قیامت په ورځ به بنده د خپل رب په وړاندې تر هغې ولاړ وي چې د څلورو څیزونو پوښتنه ورځنې نه وي شوې؛ یو چې عمر یې په څه کې تېر کړی دی؟ دوهم ځواني یې په څه کې مصرف کړې، درېیم پر علم یې څومره عمل کړی دی څلورم، د شتمنۍ یې، چې له کومې لارې یې پیداکړې او په څه کې یې لګولې ده.»(۲۴۱۶ترمذی)

نوی کال فرصت او عبرت: د نوي کال وخت او زمان زموږ د کړنو لپاره نوی فرصت راکوي، نوموړې کړنې د وخت او زماني په اعتبار په درې ډوله دي : ۱- د ماضي (تیرې زمانې) کړنې او ویناوې، ۲- د مستقبل (آینده زمانې) کړنې او ویناوې ۳- د حال (موجوده زمانې) کړنې او ویناوې دا ځکه چې زمانه په درې ډوله ده: ماضي،حال او مستقبل.(میزان الصرف) تیره زمانه زموږ د کړنو په اعتبار که هر ډول وه لاړه تیره شوه. راتلونکې زمانه هم د مغیباتو(د غیبي امورو) له جملې څخه ده، معلومه نه ده چې تر کومه به پکې ژوندي یو. الله (ج) یې په هکله داسې فرمایي: ژباړه، ((او یو نفس په دې خبر نه دی، چې سبا به څه تر سره کړي، او انسان په دې هم نه دی خبر، چې په کومه ځمکه کې به مړ شي.» (۱/ لقمان/۳۴) مګر د حال زمانه د کړنو لپاره غوره فرصت دی، داسې فرصت چې راتلونکی ژوند له همدی څخه پیلیږي. په لنډه ډول سره به ووایو، که روان ژوند د پلان سره سم جوړ کړو نو را روان ژوند به مو هم جوړکړی وي او که له موجوده ژوند څخه بې پروا شو، راتلونکی دنیوي

او اخروي ژوند به مو هم وران کړی وي.

په حقیقت کې موجوده زمانه له تیرې زمانې څخه د عبرت اخیستلو، په حاضر وخت کې د کار او راتلونکي لپاره د ښه نیت او پلان د فرصت زمانه ده او د پسرلي او منې موسمونه یې امتیازي پیغامونه لري چې موږ به په همدې خبرې کې لږ لږ تم شو.

الف:- د نوي کال د حاضر وخت فرصت د تیر وخت عبرت: تیر وختونه چې د عملونو او پیښو مجموعه ده، موږ او نورو خلکو یې په هره لحظه کې ډیرې کړنې ترسره کړیې دي، ډیرې پیښې او کیسې پکې واقع شویې، د قرآنکریم خورا لویه برخه د تیرو خلکو او امتونو قصص (کیسو) او امثال (مثالونو) ته ځانګړې شوې ده، ډیر پندونه او عبرتونه لري، باید هر اړخیزه کتنه ورته وکړو او عبرت ترینه واخلو، ترڅو په راتلونکي کې ورته منفي کړنې تکرار نه کړو او نه د تیرو بدو خلکو برخلیک سره مخ شو، که کوم ناوړه عملونه مو تر سره کړي وي، پرې پښېماني او بښنه وغواړو. الله(ج) فرمایلي دي ژباړه: یقیناً د دوی په کیسو کې د عقلمندو لپاره عبرتونه دي.» (۱/یوسف/۱۱۱) په بل ځای کې الله (ج) موږ ته د عبرت اخیستلو لپاره د سیاحت امر کوي، فرمایي: ژباړه: یقیناً ستاسې څخه مخکې ډېرې پېښې تېرې شوې دي، نو تاسې د ځمکې په مخ وګرځئ او وګورئ چې د دروغ ګڼونکو انجام څنګه شو؟.»(۱/ آل عمران/۱۳۷) همدارنګه رسول الله(ص) فرمایلي دي: ژباړه: مؤمن له یوې سوړې څخه دوه ځله نه چیچل کیږي.» (مشکوة۴۲۹) اوعربی مقوله ده چې وایي: ژباړه: د پخوانیو خلکو مثالونه د روستنیو لپاره نصیحت دی.»(مفید)

ب: - د نوي کال د حاضر وخت فرصت د روان او راتلونکي وخت بدلون: د نوي کال موجوده زمانه، د روان او راتلونکي دنیوي او اخروي ژوند د مثبت بدلون د فرصت زمانه ده باید په منظمه توګه د پلان او مهال ویش په لرلو سره په پرتلیزه توګه په نیکو کړنو ډک او د بدو او نا مطلوبو کارونو څخه وژغورل شي، او راتلونکي خطرونه پکې مدیریت شي.الله (ج) فرمایلي دي: ژباړه: الله هغه ذات دی چې مرګ او ژوند یې پیدا کړی ترڅو وآزمایي تاسو چې څوک په تاسو کې (د هرچانه) په عمل کې ډیر غوره دي.»(۱/الملک/۲) نوموړي آیت ته په کتو، د الله(ج) په وړاندې مطلوب عملونه هغه دي چې کیفیت یې ښه وي که څه هم کم وي. (معارف) الله(ج) د عصر په سورت کې انسانان تاواني ګڼلي دي، البته د تاوان څخه د خلاصون لپاره یې څلورو کارونو سرته رسول حتمي ګرځولي: ژباړه: زما دې په زمانه قسم وي چې یقیناً انسان په تاوان کې دی، مګر هغه کسان نه، چې ایمان یې را وړی وي ، نیک عمل یې کړی وي، په حق او په صبر یې ټینګار کړی وي.» (۱/عصرسورت) همدارنګه ، رسول الله (ص) د پنځو فرصتونو یادونه کړې ده چې باید ترینه کار واخیستل شي او غفلت پکې ونه شي: ژباړه، تر پنځو شیانو مخکې پنځه شیان غنیمت وګڼه: خپله ځواني تر زوړوالي مخکې، روغ صحت تر مریضۍ مخکې، شتمني تر فقیرۍ مخکې، فراغت تر مصروفیت مخکې، ژوند تر مرګ مخکې. (أخرجه الحاکم في المستدرك) هغه(ص) دا هم فرمایلي دي: ژباړه: له نا مناسب کارونو څخه ځان ساتل له ښایسته اسلام څخه دی.» (حسن رواه الترمذي)

ج:- د پسرلي د موسم عبرت: د پسرلي موسم، طبیعي ښکلا او ښایست د کتونکي پام ځانته را اړوي، او تر اغېز لاندې یې راولي. مګر د کایناتو خالق زموږ پام د ونو او بوټو د بیا راټوکېدو کیفیت ته را اړوي چې د بعث بعد الموت(پس له مرګ څخه بیا ژوندون) په هکله ترینه عبرت واخلو، دومره اغیزمن باید نشو چې اخروي او تلپاتي ژوند وربانديې هیر کړو.الله(ج) فرمایي: ژباړه: د الله د رحمت آثارو ته وګوره چې څنګه یې ځمکه پس دهغې له مرګ څخه ژوندۍ کړه، نو یقیناً همدغه ذات خامخا مړي هم را ژوندي کوي، او هغه په هرشي قادر دی.»(روم /۵۰)

د:- د منې د موسم عبرت: د منې موسم چې د ځمکې ونې او بوټي د زوال په لور حرکت کوي، پاڼې یې ژیړیږي او رژیږي. مګر څښتن تعالی ددې منظر په هکله د انسانانو پام د دنیوي ژوند زوال او فنا ته را اړوي.فرمایي: ژباړه: او بیان کړه دوي ته(وښایه) دوی ته د دنیا د ژوندون مثال چې *موږ له آسمان څخه اوبه و اورولې نو د ځمکې بزغلي ښه زرغون شول او سبا هماغه شینلي بوس شوچې چې بادونه یې په هوا وړي او الله پاک پر هرڅه باندې قادر دی (کهف/۴۵

پایله :له پورته مطلب څخه معلومه شوه چې د دنیا ژوند که هدفمند وي نو ښه او که هدفمنند نه وي نو هسې وخت تېرول دي، پر همدې اړه صوفي شاعر رحمان بابا هم داسې ویلي دي؛ اول د هدفمند ژوند لپاره ، "ښه ده ښه ده دا دنیا = چې توښه ده د عقبی" او که بې هدفه ژوند وي نو بیا داسې ویل ورته لري، "دا دنیا پر احمقانو ده ودانه + دا نا نه کا پر دنیا باندې غرض" د دنیا مکافات او مجازات د آخرت د هغو په پرتله هیڅ د پرتلې وړ نه دي. نو راځئ چې د نوي کال فرصتونه د یو پلان په لرلو سره په غوره وېناوو او نیکو عملونو ښایسته کړو، د وخت او زمان منزلت وپیژنو هرکار په خپل وخت سره په مقایسوي شکل د هرچانه ښه ترسره کړو چې د دنیا او آخرت د کامیابی زریعه مو وګرځي.

مأخذونه:

قرآنکریم

البخاری، محمد بن اسماعیل، صحیح البخار، کتاب الدیات،دار ابن کثیر، دمشق - بیروت، ط۱، ت ۲۰۰۲. الترمذی، ابوعیسی محمدبن عیسی، سنن الترمذي، پېښاور، پاکستان ، حقانیه مکتبه.

د قرآنکریم معنی او تفسیر، مشهور په کابلي تفسیر، چاپ، د حرمینو شریفینو د خادم ملک فهد په امر مطبعه، رابطة العالم السلامي، مکه .

عثمانی، محمد شفیع، معارف القرآن، مترجم محمد یوسف حسین، شیخ الاسلام احمد جام، چاپ کال۱۳۸۸، هش. مکارم شیرازی، ناصر، تفسیر نمونه؛ تهران، دارالکتب الاسلامیه،چ۳۶، ۱۳۸۷هش

اعزاز علی، مفیدالطالبین.

سحرګر

(ولسي کیسه)

و، نـه و، یـو سـړی و، خـدای ډېرشـته ورکړي وو، دا سړی ډېر زړه سوانده او سخي سړی و، هیڅکله بـه یې یوازې ډوډۍ نه خوړه، د دې سړي یو ځوی و چې پـه ده ډېرګـران و، یـو ماښام چې سړی له جوماته کورته راغی ګوري چې په کور کې یو میلمه هم نـه شته، د جمې شپه وه باران ورېده هوا ډېره یخه وه، سړي خپل ځوی ته وویل: ځویه زما خو یـواځې ډوډۍ نـه تیرېږي، لاړشـه د جومات ګوټ ته یوشل ناست دی راییوله چې لـه مونږسره ډوډۍ وخوري، هلک وچورلی تریو که، خو د پلار حکم یې و، روان شو د جومات ګوټ کې شل ناست وه، ورته یې وویل، راپه شاشه چې ځو، شل ورتـه وویل چیرتـه مې بیایې؟ هلک ورتـه وویل پلار مې وایي چې لـه مونږ سره ډوډۍ وخورې، شل ورتـه وویل زه په یو شرط لـه تا سره ځم، چې د ډوډۍ له خوړلو وروسته به مې بیرته راولې او که بیرته مې نه راولې، نوزه درسره نـه ځم.

هلک ورته وویل راځه ناکام دی بیرته بـه دې راولـم، شل یې پـه شاکه کورتـه یې راوسته ډوډۍ وخوړل شوه، شل وویل، مابیرتـه خپل ځـای تـه ورسوئ، سړي ورتـه وویـل شل سړی یې التـه بـه دې یخني وشي، دلته به اور درته بل کم ښه ګرمـه کوټـه کې بـه شپه وکې. شل وویل نه، ما الته په دې ځوان دا شرط ایښی و، چې بیرتـه بـه مې راولـې، هلـک مجبور شو شل یې بیا را پـه شاکه خپل ځـای تـه یـې راوسـتـه، شـل ورتـه وویـل: ووایـه ځوانه څه غواړې؟ هلک ورتـه وویل: ما لـه سحر وښایه، شل د یوه ګوډې خولـه پرانستله، هلک تـه یې وویل سر وردننـه کـه، هلـک چې سـر وردننـه کـه، شـل د ګـوډې خولـه وتړلـه او یـو سینـد تـه یې ګـوډی ورګـوزارکـه. مـه کـوه چې ګـوډی یوغـټ مـاهي ښـویه تیرکـه، دلتـه یـو مـاهیګر لګیـا دی جـال یـې اچـولی دی ماهیان نیسي، چې پـه دې کې دغـه غټ ماهي یې خدای پـه جال بندکه، ماهیګر ژر ژر ماهي له جاله خلاص که، وچې تـه یـې راویسـتـه، مـاهیګر مـاهي کورتـه راوړه، خپلـې ښـځې تـه یـې وویـل: ای ښځې! د دې ماهي ګېډه پـه احتیاط سره څیرې که، کیدی شي د دې ماهي پـه ګېډه کې څـه شـی وي، د مـاهیګر ښـځې پـه قـراره د مـاهي ګیـډه څیـرې کـړه، چې ګوري د مـاهي پـه ګیده کې یو ښایسته ماشوم هلـک پـروت دی، ژر ژر یـې خپل میره ته غږکړ، ای سړیه! راشـه د ماهي پـه ګېډه کې خوهلـک دی، سړی چې پـه منډه راغی ګوري یو ښایسته هلـک یې ښـځې پـه غیږ کـې نیـولی، سـړی ډېـر خوشاله شو، وې ویل، ای ښځې! زمونږ اولاد نـه ؤ، اوس مـونږ تـه خـدای پـاک ښایسـتـه زوی راکـه، ښـځه او میړه ښـه خوشاله شول، دواړه دهلک نه ګرد، ګرد تـاویږي، پام پې کیـي، عمر دی تیریږي، نـن یـوه او سبا بلـه، هلـک زلمـی شـو، مـاهیګر ورتـه پـه ښـارکې یـو دوکـان جوړکه، هلک د ورځې دوکانداري کیي او د شـپې کورتـه راځـې، ښـه سـات یـې تیـردی، ښـه ګټـه وټـه کیـې، مـاهیګر او ښځه یې هم ښه خوشاله د ي.

د ورځونـه یـوه ورځ ده، یـو سـوداګر دی چیرتـه روان دی، یـو بکـس ګـی شـان ورسره دی چې یوڅه قیمتي لعلونـه پکې دي، د دې هلـک دوکـان تـه راغی پـه دې هلـک یې سترګې خوږې شوې، دا هلـک ورتـه امـانتګر ښـکاره شـو، ورتـه یـې وویل: ځوانه دغه یو امانت زما درسره کیـده کـه، جونـد بـاقي ؤ، زه بیرتـه زر راستنیږم بیا بـه خپل امانت راتـه راکې، هلـک تـرې بکـس واخیستـه د دوکـان پـه یوه کونج کې یې کیښوده، سوداګر لاړو څـو ورځـې وروسـتـه دا هلـک مړشـو، د مـاهیګر پـه کورکې شور اوغوغا جوړه ده، د کلي ټول نـر او ښـځې پـه یوه ښپه راغلـي، چغې او جړاګـانې دي، مـاهیګر اوښـځه یـې مـخ اوسـر شـکیې چې ای خدایـه مونږلـه دې پـه اخرعمـر یـو زوی پیدا کـه، هغه دې هم رانـه واخیستـه، د کلـي خلکـو قبـر ویسـتـه، جنـازه، وشـوه، هلـک یـې ښـخ کـه، پـدې کـې شـل بیرتـه ګـوډی لـه سیند نـه راویستـه، هلـک چې ګـورې د هماغـه شـل خـوا تـه ولاړدی، تـوره تیـاره ده بـاران لا هماغسـې نـری، نری وریږي، هلک حیران شو، شل ورنـه پوښتنه وکړه چې ځوانه سحر دې ولیده؟ هلـک وویل:هو! شـل ورتـه وویـل: چې چاله بـه حل نـه وایې، ترڅو مـا درتـه نـه یې ویلي، ځه اوس کورتـه لاړشـه، هلـک چې کورتـه راغـی، پلاریې ورتـه وویـل: زویه راغلې، څنګه ژر راغلې شل خودې چېرتـه پـه نیمـه لارکـې پـرې نـه ښوده، هلـک بیـا حیـران شـو، چې مـا څـومره کلونه په بل وطن کې د بل چا پـه کورکې تیرکـړل او دوی وایـي چـې ژر راغلـې، هلک نورڅه ونه ویل، وې ویل اوو پلاره خپل ځـای تـه مـې ورسـاوه؛ شپې ورځې تیریدې یـوه ورځ دې سړي خپل زوی تـه وویل: زویـه تـه اوس زلمـی شـوی یې، د خوشـې او ایلـه ګرځیـدو نـه څـه نـه جـوړیږي، راځـه چې پـدې ښـار کـې یـو دوکـان درتـه جوړکمـه، سـات بـه دې ورسره تیروی، یوڅه ګټه وټه به هم کی، هلک وویل: پلاره دا خو ډېره ښه خبره ده زما ام خوښه ده چې یوکارو بار وکم، هلک په بازار کې یو دوکان جوړکه، قلار پکې ناست وي، سهار ځې ماښام راځې، ښه خوشاله دی سات یې تیردی.

ورځونـه یـوه ورځ ده چې هغـه سـوداګر بیرتـه راستون شـو، چې هغـه دوکـان تـه راغلی ګوري دوکان قلف دی، پوښتنه یې له نـورو دوکاندارانو وکړه، هغوی ورتـه وویل: کاکا هغه خو دا څو ورځې کیږي مړشوی دی، سوداګر ډېر خفـه شـو، لـه دوکانـدارانویې د کـور پتـه واخیسـتـه، د مـاهیګر کورتـه وراغـی، د مـاهیګر سـره یـې غمـرازي وکـړه، بیـایې ورتـه وویـل، چې ستا د زوی پـه دوکان کې ما یو څـه امانـت ایښـی ؤ، کـه هغـه راکې، مـاهیګر ورته وویل، سوداګر ماما په زخمونو مې مالګـه مـه دوروه، زه هغـه دوکان نـه شم پرانستلی، ځه خدای دې مل شـه، کـه کلـه دې بیا راپیښه وکړه امانت بـه دې درکـم، سوداګر همداسې خپـه روان شـو، ځـي ځي یوبل ښارته ورسیده، هلتـه پـه یوه

بازار تیریږي، په دې هلک یې سترګې ولګیدلې، یوه ښه شیبه ورته ولاړ دی، ښه یې ورته کتلي، شک یې پې راغلی، خو بیرته یې د هغو دوکاندارانو او دهغه د پلار جراګانې مخې ته ودریدلې، د هغه قبر یې لیدلی و، نو له ځان سره یې وویل، هغه خو مړ شوی دی، همداسې تې روان شوی دی، یو ټوټه چې تلی بیا یې زړه طاقت نه دی کړی، بیا راستون شوی، دوکان ته ولاړدی هلک ته په ځیر، ځیر ګوري، هلک دا سوداګر پیژندلی دی چې دا خوهمغه سوداګر دی، چې له ما سره یې امانت ایښی ؤ، سوداګر ځو ځلې ښکته او پورته لاړشي او بیا راشي، دهلک دوکان ته ودرېږي، خو څه سربه دې خوږومه، اخر هلک تې پوښتنه وکړه، چې کاکا دا ځوم ځل شو چې ځې راځې او زما دوکان ته ودریږې، څه خودې نه ویل؟ سوداګر دهلک په دې خبره لږ نورهم د هلک خوا ته ورنږدې شو، ورته یې وویل، ځوانه خپه کیږه مه، یوه پوښتنه درنه کومه، هلک ورته وویل، کاکا شل پوښتنې خو وکه ولې به خپه کیږم، سوداګر ورته د خپل امانت د کېښودلو ټوله کیسه وکړه، چې اوس هغه دوکاندار مړ دی، زه یې کورته هم لاړم، ما یې قبرهم ولیده، خو تا دې خدای نه مړکیې، هغه په رنګ اوقواره کې ټول له تاپه شانې وه؟ هلک ورته وویل، کاکا هغه همدا زه یم، لاړشه پلارته مې ووایه چې دوکان په برکونج کې ستا امانت ایښی دی، تا ته به یې درکې، سوداګر حیران شو، ورته یې وویل، ته خو مړ شوی وې؟ هلک ورته وویل، کاکا د نورو خبرو پسې مه ګرځه، ځه لاړ شه خپل امانت دې واخله. سوداګر خوشاله شو، په منډه، منډه ماهیګر پسې لاړه، ورته یې وویل، چې تا خو ویلې چې زما زوی مړشوی، هغه خوجوندی دی، په پلانکی ښار کې دوکان کیې او دا دې نښه چې ماته یې وویل، پلارته مې ووایه دوکان بیرته که په برکونج کې ستا امانت ایښی ترې وایې خله، ماهیګر چې دا خبره واوریدله حیران هم شو او خوشاله هم شو، سوداګر ته یې وویل، چې تا له به خپل امانت درکم، خو ما به مې خپل زوی ته ورولې، سوداګر وویل، په دواړو سترګو، ماهیګر دوکان بیرته کړ، رښتیا هم په هماغه ځای کې د سوداګر امانت ایښی ؤ، هغه یې سوداګرته ورکړ، ماهیګر او ښځه یې دواړه له سوداګر سره هغه بل ښار ته راروان شول، سوداګر ماهیګر او ښځه دواړه دهلک په دوکان وسپارل، رښتیا هم چې ګوري همغه زوی یې دی، هلک یې مخې ته را پاځیده، سترې مشې، خواره مشې یې ورسره وکړه، دوکان یې بند کړ، ماهیګر او ښځه یې خپل کورته راوستل، د هلک مور او پلار د ماهیګر او د هغې د ښځې ښه قدر اوغزت وکړ، هغوی فکر وکړ، چې د زوی میلمانه یې دي، ماهیګر او ښځې یې دوه درې شپې وکړې، په بله ورځ د ماهیګر ښځې وویل، مونږ نور ځو، هلک ته یې وویل، ځه چې ځو، د هلک مور ورته وویل، چې ځه بیا به کله درشي، د ماهیګر ښځه کلکه ده وایې چې نه، خورې بس دی ډېرې شپې یې وکړې نورې مونږ بیایو، د هلک مور ورته وویل، ای خورې! دا ته څه وایې، اوس اخېره کې زوی رانه بیایې؟ د ماهیګر ښځې ورته وویل، ای خورې ته څه، څه وایې په اخره کې زوی رانه ستنې؟ هلک غلی ولاړ دی هیڅ هم نه وایې، اخر دا چې خبره جرګې ته شوه، د جرګې خلک چې له هلک نه پوښتنه وکې، چې د چا زوی یې؟ هلک وایې د دواړو، خوګه سر به دې خوږومه خبره قضا ته شوه، قاضې ټول راوغوښتل هر یو خپل دلایل وویل، چې د هلک نه یې پوښتنه وکړه، چې د چا زوی یې؟ هغه بیا وویل د دواړو، لنډه دا چې قاضې هم دا مسئله حل نه کړه او خبره تر باچا ورسده، باچا چې د ټولو دلایل واوریدل، له هلک نه یې چې پوښتنه وکړه هغه بیا همغه پخوانۍ خبره کوله چې زه د دواړو زوی یم .

باچا امر وکه، چې اوس د جمعې ورځ ده، زه ځم چې غسل وکم د جمعې د مانځه له پاره تیاری وکم، د مانځه نه وروسته به بیا پدې مسئله بحث کوو، باچا لاړه تشناب ته ننوته، د هلک میندې او پلرونه او نور راغلي خلک لاړل د مانځه نه وروسته به بیا دربار ته حاضرېږي وزیران، د باچا د راتلو په تمه په دربار کې ناست دي، هلک په منډه، منډه لاړو، شل ته یې دا ټوله کیسه وکړه، چې زه اوس څه وکم باچا به له مانځه وروسته بیا له مانه پوښتنه کیې، شل ورته وویل: ته اوس لاړ شه باچا نور له تانه پوښتنه نه شي کولی.

دا په امدې ځای کې پریده خبرې د باچا کوه، باچا چې کله تشناب ته ننوته کالي یې ویستل، شل پرې سحر وکه، له باچا یې یوه پیغله کوچۍ جوړه کړه، ګوري چې په یوه دښته کې ولاړه ده، یو ځوان چې په آس سورۀ، راغي کوچۍ یې له ځان سره په آس سوره کړه، کورته یې بوتله، د کوچۍ واده جوړ شو، هغه ځوان ځان ته په نکاح کړه، څلور پنځه کاله په دې منځ کې تیرشول د کوچۍ درې بچي وشول، ناڅاپه باچا سترګې وغړولې ګوري په اماغه تشناب کې بربنډ ناست دی غسل کیې، حیران شو، زر، زر یې کالي واغوستل دربار ته راووته ګوري چې وزیران اماغسې د ده په تمه ناست دي، مشر وزیر ورته وویل باچاصیب تا خو نن ډېر زرغسل وکه، ته خوپه امدې شیبه ننوتې، باچا حیران شو چې دا څنګه چل دی، زه خو ښځه شومه، واده شومه، څلور پنځه کاله منځ کې ووتل، درې بچې مې وشول او دوی وایې چې ډېر ژر راووتې، باچا هیڅ ونه ویل، خو ډېرزیات وویریده، پوه شوچې په دې مسئله کې ام داسې کوم چل شوی او که په دې کې نورې پوښتنې شروع کې هسې نه چې دا ځل درنه بل شي جوړنه کي، د جمعې د ما نځه نه وروسته چې ټول سره راټول شول، دربار جوړ شو، باچا امر وکه وې ویل: هلک چې څه وایې هغه سیې دي، هلک د دواړو زوی دی، یوه میاشت دې په یوه کورکې وي اوبله میاشت دې په بل کورکې وي، وزیران اود دربار خلک ټول د باچا دې فیصلې ته حیران شول، خو چا له ویرې څه ونه ویل.

(د باچا خوب، له کتاب څخه)

اساس مالکیولی سرطان

Molecular Bases of Cancer

پوهنیاردگروال جنت گل (نوری)

هرنوع تغییرات جنتیکی که منجر به تنقیص فعالیت های جین های نهی کننده تومور (T.S.Genes)گردد در بروز حجرات سرطانی سهیم می باشد. محصولات پروتینی جین های نهی کننده تومور وظایف مختلف را دارا اند.

به طورمثال DNA ناقص که در حقیقت عامل تغییرات مختلف جنتیکی می گردد توسط محصولات پروتینی T.S.Genes ترمیم میگردد.محصولات پروتینی دیگر جین های متذکره سبب اتصال حجرات باهم گردیده و تماس حجرات را با محیط خارج الحجروی تامین و در Cell communicationرول موثر را بازی می نماید. همچنان محصولات پروتینی دیگری این جین ها در تشخیص و شناخت میان حجرات و فکتورهای دیگر مانند باز داشتن ویا توقف سایکل حجروی سهیم می باشد.پروتین های که محصول Oncogenes اند با پروتین های کاذب نهی کننده در عملیه های Cell normal signalingمداخله می نماید.

جهت توضیح موضوع متذکره لازم است محصولات دوجین اساسی و کلیدی که عبارت از Ras proto-oncogene وP53 جین که هر دو از جمله Tumor-suppressor genes مهم و اساسی محسوب می شوند مورد مطالعه دقیق قرار داده شود. تغییرات جنتیکی یا Mutation در این دو جین در حجرات سرطانی انسان ها بسیار زیاد به مشاهده رسیده است که فیصدی آن در جین اول حدود ۳۰٪ و دومی آن در حدود ۵۰٪ تاثیرات سرطانی آن به مشاهده دسیده است.

هر دوجین Ras proto-oncogene وP53 پروتین،اجزای سلسله سگنال رسانی (Signal transduction pathway) اند که مسولیت انتقال سگنال های خارجی را به DNA در داخل هسته به عهده دارند. در مورد فعالیت Growth Factorعملیه طوری می گیرد که ابتدا محصول جین Ras عبارت از پروتین G است که وظیفه انتقال سگنال نمو(Growth) را از Growth factor receptor که بنام Tyrosine-Kinase receptor یاد می شود ودر بالای غشای حجروی در قسمت خارجی حجره موقعیت دارد به گروپ از پروتین های Kinase انتقال می دهد.

بعد از عملیه Phosphorylation این پروتین سگنال ها را داخل هسته نموده فکتور Transcription که بنام Activator نیز یادمیشود مانند Ras protein در تظاهر جین ها جهت ترکیب پروتین های که برای تحریک سایکل حجروی ضروری است عملیه را انجام می دهند. هرگاه جین Ras ویا فکتورهای سهیم در این عملیه در معرض Mutation قرار گیرند، عملیه به صورت غیرنارمل عمل نموده انقسام حجروی بدون کنترول صورت گرفته در نتیجه حجرات سرطانی ظهور می نمایند. از طرف دیگر در این عملیه،جین Rase مؤلد Hyperactive ras protein محصول Oncogeneبوده،بدون موجودیت فکتورنمو،دستور یا سگنال را صادر نموده که این عملیه نیز در ازدیاد انقسام حجروی غیر قابل کنترول تاثیر وارد نموده و در بروز سرطان سهیم می باشد و این حادثه عموماً در اثر مصاب بودن Ras Oncogenes یا Point-Mutation محصول پروتینی بیش از حدنارمل فعال می گردد منجر می گردد.

ازطرف دیگر عملیه نهی کننده فکتورنمو (Growth-Inhibiting Factor) طوری است که این عملیه مانع انقسام حجروی میگردد.ابتدا در این عملیه،موجودیتDNAناقص به حیث سگنال محسوب گردیده،فکتور نهی کننده به Receptor وصل و محصول پروتینی G-Factor را ترکیب بعداز عملیه Phosphorylation با پروتین Kinase یکجا گردیده داخل هسته شده فکتور Transcription مانند جین P53 تظاهر نموده جینP53 پروتین P53 را ترکیب می نماید.این پروتین به حیث فکتور Transcriptionبرای چندین جین دیگر به کار می رود.معمولاً پروتین P53 جین دیگری که بنام P21 یاد میشود تحریک وفعال ساخته که محصول پروتینی آن عملیه سایکل حجروی را از طریق پیوست شدن با Cdk متوقف می سازد وباین ترتیب وقت کافی را جهت ترمیم DNA تخریب شده مهیا می سازد.

معهذا،پرتین P53 به تنهائی قابلیت تحریک جین های که در ترمیم DNA سهیم اند دارا می باشد.هرگاه مالیکول DNA غیرقابل ترمیم باشد،درینصورت P53 جین های که بنام Suicide gene یاد میگردد فعال ساخته که محصول پروتین ها منجر به تخریب حجره گردیده و این عمله را بنام Apoptosis یاد می نماید.هرگاه P53 ناقص ویا غایب باشد بروز سرطان حتمی است.

چاقی و سندروم میتابولیک

دگروال دوکتور احمدالله "روحی"

مقدمه

در کشور های صنعتی شیوع چاقی به حد اپیدیمی رسیده است. چاقی با افزایش میزان مرگ و میر و عوارض نا مطلوب همراه بوده و علت اصلی مرگ های قابل وقایه در ایالات متحده امریکاه است .

تعریف: چا قی عبارت از افزایش شحم بدن است.

۱- چربی در مردان سالم ۱۸٪ وزن بدن و در زنان سالم ۲۵٪ وزن بدن را تشکیل میدهد .

۲- افزایش وزن حالتی را گویند که در آن وزن فرد بالاتر از حد طبیعی با شد و مشخصاً نسبت به معیارات اپیدیمولوژیک یا آ ماری انحراف داشته باشد. در اکثر موارد افزایش وزن نشانگر افزایش چاقی است .

۳- Body Mass Index (BMI) با تقسیم نمودن وزن (بر حسب Kg بر مجذور قد (بر حسب متر) به دست می آید .در مورد مقدار مطلوب BMI اختلاف نظر موجود است. اما عموماً BMI بین 20- 25 kg2 به عنوان وزن سالم در نظر گرفته شده است. BMI بین 25-27kg2 تا حدی با افزایش خطر همراه است . BMI بالاتر از 27kg2 مشخصاً نمایانگر افزایش خطر بوده و BMI بیشتر از 30 kg2 با افزایش قابل توجه میزای خطر همراه است .

اپیدیمو لوژی: در ایالات متحده بیش از ۵۰٪ نفوس جامعه دارای وزن اضافه اند (BMI بین 2 kg 29.9 - 25 دارند) و ۳۰٪ افراد چاق اند (BMI > 30 kg2) . چاقی شدید (BMI >_ 40kg2) در حدود ۳٪ مردان و ۷٪ زنان دیده میشود .

۱- شیوع چاقی در میان اقلیت های قومی به خصوص زنان سیاه پوست غیر اسپانوی به میزان بالا است .

۲- بیش از نیمی از افرا د ٤٠ ساله بیشترچاق بوده و بیش از ۸۰٪ آنها دارای وزن اضافی اند .

۳- به تبع سایر موارد، شیوع چاقی در کود کان و نو جوانان نیز در ایالات متحده افزایش یافته است . در حدود ۱۸٪ از نوجوانان و در حدود ۱۰٪ از کودکان ۲ – ۵ ساله دارای وزن اضافی هستند .

ایتیو لوژی: در صورتی که فرد بیش از میزانی که انرژی مصرف میشود کالوری مصرف کند شروع به انباشتن چربی میکند. در این حالت اخذ انرژی از مصرف آن بیشتر است. برای کاهش چربی بدن باید کالوری کمتری مصرف شود و یا میزان کالوری که فرد اخذ میدارد بیش از کالوری اخذ شده باشد. حتی اگر میزان اخذ یا مصرف کالوری فرد کمتر از ۱۰٪ نسبت به حالت طبعی بالا و یا پایین شود .منجر به افزایش وزنی در حدود 13.5 kg در سال خواهد شد .

الف : سیری

سیری احساسی است که بعد از ارضا شدن حس گرسنگی ایجاد میشود . حجرات اخذ کننده غذا که احتمالاً در هایپو تلاموس قرار دارد ، یک سیگنال میتا بو لیک ایجاد میکنند که با عث سیری میشود . مطالعات نشان داده است که تشوش در فعالیت سیرو تونین ، دوپامین و نر اپی نفرین میتواند در تنظیم سلوک خوردن از طریق هایپو تلاموس دخیل باشد .سایر عوامل هورمونی که ممکن است نقش داشته باشند عبارت اند از هورمون آزاد کننده کورتیکو تروپین ،نیوروپپتید ۷ ، هورمون آزاد کننده گونادوتر و پین ،و هورمون آزاد کننده تایروئیدی . به تازه گی در مطالعات حیوانی ماده ای به نام آبستاتین (Obestatin) کشف شده است که نوعی هورمون است، که در معده ساخته شده و با عث سیری میشود .احتمالاً میتواند از این هورمون برای ساختن ادویه ها ی کاهش دهنده وزن در انسانها استفاده کرد .

خوردن تحت تاثیر آخذه های کانا بینوئید نیز هست و تحریک این آخذه ها با عث افزایش اشتها میشود. ماری جونا بالای این آخذه ها تاثیر وا رد نموده و این امر باعث افزایش اشتها در افرادی که ماری جونا استفاده مینمایند دیده شده است. Rimonabant ادویه است که تاثیر inverse agonist با لای آخذ های کانا بینوئیدی دارد و باعث از بین رفتن اشتها میشود. که در طبابت استفاده کلینکی دارد.

ادامه دارد

مهارتهای کنترول فشار های روانی ورزشکاران ازنگاه روانشناسی

پوهیالی دگروال غلام فاروق (قاسمی)

فورمول فشار های روانی

۱-محرکهای محیطی، بر انگیختگی، افکار منفی، فشار های روانی.

۲-محرکهای محیطی، افکار منفی ، بر انگیختگی ،فشار های روانی.

سه راه برای تنظیم فشار های روانی

تمام روشهای تنظیم فشارهای روانی برای کم کردن فشارهای روانی دست کم یک تاسه راه را به کار میگیرند. با توجه به فورمول های قبلی فقط سه تغیر را ملاحظه کنید: محیط، سطح انگیختگی و افکار منفی.

۱- مهندسی محیط: دو عنصر که شما در محیط میتوانید مهندسی کنید عبارت اند از: کاستن بلاتکلیفی و کاهش دادن اهمیت نتیجه.

یکی از دلایل فشارهای روانی ورزشکاران اهمیتی است که آنها به نتیجه مسابقات قایلاً طوریکه قبلاً آموختیم، نتایجی را که یک فرد به آنها اهمیت میدهد ممکن است درونی و یا بیرونی باشند. تشویق های درونی مستقیماً در دسترس نیستند تا آنها را مهندسی کرد، ولی تشویق های بیرونی نظیر پول، جام های ورزشی، جوایز در کنترول شماست.

یکی از جنبه های مهم مهندسی محیط، سعی در تغییر دادن واکنش افرادی است که برای ورزشکاران بسیار مهم اند، زیرا این افراد مهم آنها را از نظر اجتماعی حمایت میکنند.

۲- کاهش برانگیختگی: اگر تنش کاهش پیدا کند، دلیلی ندارد که ذهن به دنبال دلیل بگردد. معمول ترین شکایت ورزشکاران در

خصوص بدن خود اینست که آنها نمیتوانند آرامش پیدا کنند و عضلات آنها سخت میشود؛ در نتیجه به سختی قادرند حرکات را با مهارت و سهولت انجام دهند. تقریباً هر فردی تنشهای عضلاتی ناخواسته را تجربه کرده است و حتی سبب گردیده حرکات ساده به صورت زشت اجراگردد.

با چهار روش ذیل میتوان تنش خود را کاهش داد:

۱-آرامسازی با استفاده از تصویر سازی ذهنی.

۲-آرامسازی خودگردان.

۳-تمرینات آرامش تدریجی.

٤-آرامسازی به اساس بازخورد زیستی.

قاعده اول اینست که اگر یک روش برای یک ورزشکار کاربرد دارد، بگذارید تا جایکه آن روش بازده دارد، ادامه پیدا کند. سپس اگر ورزشکار به روشهای دیگر علاقمند شد، روش های دیگر را به آن آموزش دهید.

آرامسازی با تصویر سازی ذهنی

این روش ورزشکاران را درگیر تصوراتی میکنند که آنها خود را در محیط یا محل کاملاً با آرامش و راحت حس میکنند. بعنوان مثال، در کنار ساحل در زیر آفتاب گرم دراز کشیده اند و نسیم خنکی بطور متناوب می وزد و امواج اقیانوس یک فضای با آهنگ منظم و دل انگیز خلق کرده است.

قدم های اولیه، برای آمادگی اجرای

آرام سازی به وسیله تصویر سازی ذهنی، انجام همان تمرینات تصویرسازی ذهنی است که بصورت زیر انجام میگردد:

- محل ساکت و آرام را انتخاب کنید.
- ورزشکار باید هوشیار باشدو نسبت به مسابقه ای که در پیش دارد هیجان زده نباشد.
- در باره یادگیری مهارت نگرش صحیحی پیدا کنند. زیرا بعضی ورزشکاران آنرا غیر مهم تلقی میکنند و بعضی از آن انتظارات غیر واقعی دارند.
- از ورزشکاران بخواهید یک محل راحت پیدا کنند، ترجیحاً روی زمین دراز بکشند، دستها به کنار افتاده باشد، پاها بصورت بالا نباشد و چشمها هم بسته باشند.

حال از ورزشکاران بخواهید برای کسب آرامش داشتن، درباره مکانهای مورد علاقه شان فکر کنند- جایی که در آن احساس راحتی و امنیت میکنند. چند لحظه به آنها فرصت دهید که این عمل را انجام دهند. حال به آنها آموزش دهید تا جای که میتوانند آرام باشند، نفس عمیق بکشند و به آرامی به بازدم بپردازند. از آنها بخواهید تنش عضلاتی خود را بیفزایند، نفس عمیق بکشند و بازدمی آرامی داشته باشند. حال خود را در آن مکان راحت تصور کنند. به آنها بیاموزید این حالت را با وضوح هر چه بیشتر در خودشان منعکس کنند نه تنها منعکس کنند بلکه خود شانرا در آنجا حس کنند- صدا های آنجا را بشنوند، هوای آنجا را بو کنند، یا هر چیزی دیگری را احساس کنند. آنها را وادار سازید به آرامش توجه کنند، تا احساس آرامش عمیق را در خود بیابند.

کلید استفاده موفقیت آمیز از آرامسازی از طریق تصویر سازی ذهنی عبارت اند از:

- داشتن محل مشخصی در ذهن که فرد با آن احساس آرامش کند.
- داشتن مهارتهای تصویرسازی ذهنی نسبتاً خوب که فرد بتواند به وضوح با چشم ذهن آن محل را مشاهده کند.
- تمرین کردن این روش در قدم های اول، در موفقیت فاقد فشارهای روانی سپس استفاده تدریجی از آن در موقعیت های فشار روانی بالا.

۳- کنترول افکار منفی: اعتقادات، احساسات ما را معین میکند و به شدت بر رفتار ما تأثیر می گذارد. اعتقادات ما از چگونگی تفسیر ما از وقایع زندگی سرچشمه میگیرند، و به وسیله آنچه به خودمان گوشزد می کنیم، آشکار میشوند. بناً سخن گفتن با خود بسیار مهم است و از سوی روانشناسان به صورت یک موضوع قابل بررسی درآمده است.

افکار منفی مانند یک رقیب درونی اند، رقیبی بس خطرناکتر از هر فرد یا تیم مقابل. در زیر با افکار یک ورزشکار قبل از مسابقه آشنا میشوید" اوه خدای من! آیا حریف آماده و سرحال است. من که سرحال و روان بازی نمی کنم! حریف خیلی بر خود مسلط است؛ و اشتباهی از او سر نمی زند من که ضعفی در او نمی بینم! ولی خود را مملو از عیب میبینم. ممکن است در این بازی نابود شوم. خدای من چگونه این بازی را به اتمام برسانم. اصلاً چرا در این بازی شرکت کردم!

این ورزشکار چه با صدای بلند خود را تنبیه کند، یا چی بی صدا و زیر لب با خود سخن بگوید، یا اینکه این افکار را حس کند بدون اینکه بر زبان جاری کند، باعث بوجود آمدن فشار های روانی، صدمه دیدن مهارت و همچنین سبب محروم شدن ورزشکار از لذت بردن از مسابقه و ورزش میشود.

مآخذ

۱) جی بول, استفن. ۱۳۷۷. *روانشناسی ورزشی*. [مترجم] پرستو اصانلو. تهران : دانشگاه الزهرا.

۲) عبدلی, بهروز. ۱۳۸٤. *مبانی روانی اجتماعی تربیت بدنی و ورزش*. تهران : بامداد کتاب.

۳) مارتنز, رینر. ۱۳۸٦. *روانشناسی ورزشی" راهنمای مربیان"*. [مترجم] محمد خیبری. تهران : مصور.

د ډېرو هګیو خوړل، څومره زیان لري؟

هګۍ په پوره خوراکونو کې راځي. خو د زیاترو افغانانو د خوښې دغه خوراک څه نا څه بد نوم ګټلی دی. د هګۍ په خوړو سره د انسان کولسترول لوړیږي. خو پوښتنه دا ده چې څو دانې هګۍ خوړل تاوان نه لري؟

له یوې خوا هګۍ که بشپړ خوړک او ارزانه ګڼل کیږي، خو دغه پوښتنه چې څومره یا څو دانې هګۍ خوړل زیان نه لري، توپیر کوي. ځیني خلک بیا په دې باور دي چې د هګیو ژیړ خوړل د زړه د ناروغیو سبب ګرځي او انسان ته دا

یوه هګۍ په اوسط ډول ۱۸۶ ملي ګرامه کولیسترول لري او د یوه بالغ انسان له پاره د ورځې شاوخوا ۶۲ سلنه کولیسترول خوړل مناسب دي. خو ځیني وخت چې موږ د ډېر کولیسترول درلودونکي خواړه وخورو، نو په دې صورت کې د انسان بدن په کمه اندازه کولیسترول تولیدوي. سربیره پر دې، یو حقیقت چې ډیر کسان باید پرې وپوهیږي، هغه دا چې د کولیسترول خوراک د وینې پر کولیسترول باندې ډیر لږ اغیز کوي.

© Colourbox

پوښتنه پیدا کوي چې آیا هګۍ صحي خواړه دي که نه؟

د دې پوښتنې تر ځواب مخکې د هګیو په هکله دوې مهمې موضوعګانې: لومړی دا چې د هګیو سپین تر ډیره پروټین لري او ژیړ یې بیا معدني او غذایي مواد او ډیر قوي ګڼل کیږي. خو اصلي علت چې د هګیو خوراک له زیانونو سره مخامخ کوي، هغه د هګیو د ژیړو خوړل دي. د هګیو په ژیړو کې ډیر زیات کولیسترول شته او په ورته وخت کې د انسان بدن هم خپله کولیسترول تولیدوي، نو له همدې امله هګیو څه نا څه بد نوم ګټلی دی.

د چین په وهان ښار کې د هاوژونګ د ساینس او ټکنالوجۍ پوهنتون د یوې تازه څیړنې په پایله کې دا معلومه شوې چې په ورځني ډول د یوې هګۍ خوړلو له امله د زړه ستونزي او یا د زړه د حملې په برخه کې کومې منفي اغیزې نه رامنځ ته کیږي.

په دې څیړنه کې همدا راز ویل شوي دي چې هغه کسان چې د زړه ناروغي او یا شکر ولري او یا په وینه کې یې کولیسترول لوړ وي، نو په دې صورت کې باید د ورځې تر ۲۰۰ ملي ګرامه ډیر کولیسترول ونه خوري. په دې صورت کې دوی باید د هګیو په مصرف کې پام وکړي.

شیدې ولې پوستکی ځوان ساتي؟

نن سبا په نړۍ کې ګڼ شمېر ښځې او نارینه خپلې ډېرې پیسې په سینګار

توکو لګوي، تر څو ښایسته ښکاره شي او پوستکی یې خراب نه شي؛ خو شیدې بیا هغه څه دي چې هم ارزانه دي او هم پر ښایست سربېره، د روغتیا لپاره ګټورې دي. په شیدو کې شته مواد د پوستکي د زړښت مخه نیسي، ځوان او تازه یې ساتي. په شیدو کې شته لاکتیک اسید د بدن پوستکي ته یو پوښ ورکوي، چې د دغه پوښ خلا په پوستکي کې د ښایست لامل کیږي. څېړنو ثابته کړې ده، چې په شیدو کې شته ویتامین B12، پروټین او کلسیم د پوستکي د خرابېدو او وچېدو مخه نیسي. تر ډېره په هغه کریمو کې چې د مخ د نرموالي لپاره کارول کیږي، لاکتیک اسید شتون لري چې دغه ماده په زیاته کچه په شیدو کې هم موندل کیږي. دغه راز که په اونۍ کې یو یا دوه ځله د شیدو له ماسک څخه ګټه واخیستل شي، له وخت مخکې د زړښت او د مخ د پوستکي د ګونځې کېدو مخه نیسي. دغه راز که په ورځني ډول یو ګیلاس شیدې وڅښل شي، د روغتیا لپاره ګټورې دي، غاښونه، نوکان او ویښتان هم روغ ساتي.

ژباړه: حمیدالله حمیدي

سبزیجات صحت ته څه ګټې لري؟

د ډېرو تازه سبزیجاتو خوړل د صحت مند کیدلو لپاره لومړني ټاکنه ده او همدارنګه د سبزیجاتو څخه د غني غذایی موادو خوړل د سرطان، د وجود لړزه، لیوننتوب، د زړه ناروغۍ او همدارنګه د بې وخته زړیدلو څخه مخنیوي کیږي. تازه څېړنو ښودلي ده، هغه څوک چې د ورځې اووه قسمه سبزیجات خوری ۴۲ سلنه کم مړه کیږي د هغو خلکو په تناسب چې د ورځې د یو قسمه سبزیجاتو څخه استفاده کوي. دا ځکه چې سبزیجات په ډېره لوړه کچه تاثیرات لري. ایا تاسو په دي پوهیږي چې ډیری سبزیجات د انسان په وجود کي د ګازو د تولید مخنیوي کوي یا یی کموي او همدارنګه بعضي نور یی بیا د وجود د پوستکی د صافولو او ښایسته کولو دنده هم سرته رسوي. سبزیجات ستاسو سره کومک کوي تر څو پریشاني کنټرول کړئ، لکه څنګه چې دا واضح خبره ده چې د پریشاني مخنیوي د انسان د فزیکي او دماغي صحت لپاره ډیرمهم دي. ایا سبزیجات به په رښتیا هم د ارامتیا غذا وي؟ سبزیجات په رښتیا هم د ارامتیا غذا ده، ځکه چې سبزیجات هغه معدني مواد لري چې د انسان مقاومت د پریشاني په وړاندي قوي کوي. د سبزیجاتو خوړل ستاسو د مګنیشم او ویټامین سی کمبود پوره کوي کوم چې د خپګان به له منځه وړلو کي مهم رول لري. د سبزیجاتو خوړل به تاسو ته د امیګاه دری شحمیاتو او د ویټامین بی ضرورت پوره کړي، کوم چې ستاسو سره به د اضطراب او پریشاني په کمولو کي ډیره مرسته کوي. په سبزیجاتو کي د ویټامین کا شتون به ستاسو په وجود کي د التهاب د کمولو کي ډیره زیاته مرسته وکړي، هغه ځکه چې دا ویټامین د پریشاني په وړاندي ډیر مقاوم دي. ټول شنې پاڼي لرونکی سبزیجات لکه ګلپی، پالک، براکولی، شلغم، او داسي نور په ډیره اندازه مګنیشیم لري، چې دوي د انسان په وجود کي کورتیزول د توازن ساتلو دنده په غاړه لري، ددي ترڅنګ د پریشاني یا هم د خپګان د کمولو دنده هم سرته رسوي. مګنیزیم او پوتاشیم د ویني رګونه استوار او راحت ساتي، چې په نتیجه کي د وینی فشار ټیټ یا هم نورمال ساتل کیږي. مکنیزیم او پوتاشیم د کلسیوم په جذب کولو کي عمده رول سرته رسوي، هیره دي نوي چې دوي تاسو سره کومک کوي چې عضلات مو په عادي ډول خپلې دندې سرته ورسوي، عصبی سیستم مو نورمال وساتي، او همدارنګه د وجود محافظوي سیستم مو تقویه کړي. د مکنیزیم کمښت کوم چې د اضطراب د غیری نورمال کیدلو او د نیم سري (نیم سر درد) د را منځ ته کیدو سبب ګرځي، چې دغه دواړه ذکر شوي حالتونه د

پریشاني او یا هم د خپګان د را منځ ته کیدلو لامل ګرځي. اوګاډو(یو نوعه سبزیجات دي چې په افریقایی هیوادونو کي ډیر مشهور دي) یو د هغه نوعه سبزیجاتو څخه ده چې ددي سبزیجاتو څخه استفاده په مکمله توګه د پیشاني او خپګان د له منځه وړلو سبب ګرځي همدارنګه ویلې شو چې اوګاډو د خپګان او پریشاني د له منځه وړلو بهترین دارو دي. اوګاډو د پوتاشیم، ګلوتانین، مفید شحمیات او د فولیک اسید عمده منبع ګڼل کیږي، چې د نورو سبزیجاتو په نتاسب په اوکاډو کي کی مقدار زیات دي. د فولیک اسید څخه استفاده ستاسو د دماغو لپاره ډیر زیات مهم ګڼل کیږي، د یادولو وړ ده چې مارچوبه هم د فولیک اسید یو ډیر ښه سرچینه ګڼل کیږي.په بدن ګي د ګازو او د خیټي د پړسوب عمده لاملونه: د خیټې د پړسوب او په بدن کي دګازو شتون ستاسو د خوړلو پورې تړاوو لري چې څه مو خوړلي دي او څنګه مو خوړلي دي. د سبزیجاتو څخه استفاده کولي شي چې ستاسو په خیټه کي د ګازو او د خیټې د پړسوب څخه مخینوي وکړی پدي شرط چې ستاسو خیټه کوم صحي مشکل ونلري. د خیټې د پړسوب عمده لامل په خیټه کي د ګازو شتون دي، کوم چې نیمایی په خیټه کي د تولید شوي هوا له امله وي، تاسو کولي شي چې د اوبو په څښلو، ژاولو په ژوولو او یا هم کازداره مایعاتو په څښکلو سره په خیټه کي د ګاز تولید را کم کړي. په خیټه کي باقی نور تولیدونکي ګاز د هغه بکتریاوو له امله را منځ ته کیږی کوم چې لا دمخه دلته شتون لري او په خیټه کې د ټولو غذایی موادو په هضمیدو سره د ګاز د تولید لپاره زمینه برابریږي. کله چې غذایی مواد په کافی اندازه او د ضرورت په اساس معدي ته د هضمی سیستم له لارې ونه رسیږی نو پدي وخت کي په کلمو کي د ګازو تولید ته زمینه برابریږي، چې په نتیجه کي تاسو د خیټي درد، پړسوب احساس کوي او نا راحته کیږئ. هغه غذایی مواد کوم چې د خیټی درد او پړسوب لا هم ډیروی عبارت دي له: ټول خواږه لرونکي نباتات کوم چې سربیټول لرونکي دي او همدارنګه لیګومی نباتات چې په ډیره اندازه فرکتوز لري، لبنی تولیدات(په هغه صورت کې چې تاسو د هاضمي د لکتوز ستونزه په بدن کي ولري) او همدارنګه بعضي مشخص میوجات او سبزیجات لکه: کدو، ګلپی، د براسولي پاڼی یا هم ځوان براسولي او تور الو. دغه نباتات شکر او نشایسته لري چې ځني خلک یی د خوړلو وروسته د هضمولو سره ستونزه لري. په عجله سره د غذایی موادو خوړلو او په کافي اندازه نه ژوول هم د خیټي د پړسوب او درد لامل ګرځي. فایبر به مو یا دوست وي یا دښمن، ستاسو د معدي پوری تړاوو لری: تاسو به اوریدلي وي چې فایبر د صحت لپاره ډیر ګټور دي، مګر دا هم باید په یاد ولرو چې د زیات فایبر لرونکي غذایی موادو خوړل په هغه صورت کي چې د کلمو جدارونه مو یا هم زخمي او یا هم کوم صحي مشکل ولري د ډیر خطرناک صحي مشکل را منځ ته کیدلو سبب ګرځیدلي شي. که چیرته مو د ډیر فایبر لرونکو غذایی موادو د خوړلو سره د خیټي درد یا هم پړسوب پیدا کړو، نو پدي پوهه شي چې ستاسو هضمي سیستم تداوي ته ضرورت لري. ستاسو د هاضمی سیستم ددي لپاره ندي جوړ شوي چې فایبري غذایی مواد هضم کړي، کوم

چي د غذايي موادو په هضمولو کي عمده رول لري. فايبر محلول چي په بادرنگو، لوبيا او دي ته ورته نورو سبزيجاتو کي پيدا کيږي، همدارنگه فايبر محلول يو جال مانندە ساختمان غوره کوي، دغه جال مانندە ساختمان د غذا هضم را کموي او غذايي مواد په کراره، کراره هضم کيږي، همدا ددي لامل گرځي چي تاسو تر ډير وخت پوري د مړښت احساس کوي، فايبر لرونکي غذايي مواد د انسان د بدن وزن په کنترولولو کي مرسته کوي، ددي څخه داسي جوتيږي چي هغه خلک چي غواړي د بدن وزن را کم کړي د ډيرو فايبر لرونکو غذائي موادو څخه استفاده ورسره پدي هلکه تر يو حده مرسته کولي شي.

غيري محلولي فايبر: دا په تيره شنه پاڼه لرونکو سبزيجاتو کي پيدا کيږي لکه شنه لوبيا، گازري او داسي نور،چي په هيڅ ډول د هضم وړ نه دي او د ټول هضمي سيستم څخه تر تيريدو وروسته د غايطه موادو سره يو ځاى خارجيږي.فايبر ستاسو معدي ته د غذا په ورکول کي مرسته کوي: ډيري غذايي فايبر په کلمو کي د گټورو بکترياوو پواسطه هضم کيږي، کوم چي د لنډ وخت لپاره يو نوعه غوړ تيزاب توليدوي لکه بوتيريک اسيد، نوموړي اسيد ستاسو د کلمو د صحت لپاره هم ډير گټور دي. دوي ډير گټور غذايي مواد توليدوي. په هغه صورت کي چي ستاسو معده د پتوجنيک موادو څخه ډکه وي نو پدي حالت کي به د فايبر د هضم تاثيرات هم کم وي،فايبر يو غيري ارادي محرک دي، چي اساسي دنده يې د غذايي موادو لپاره د هضم د اسانيتاووي را منځ ته کول دي د معدى د بکترياوو لپاره. څنگه چي مخکي مو يادونه وکړه چي يو غيري ارادي محرک دي هغه ځکه چي د بتوجن او د گټورو موادو تر منځ فرق کول ورته ستونزمن دي، پداسي حال کي که غذايي موادو کي فايبر شتون ونلري، نو هضم به يې ډيره اسانه او په ډير لږ وخت کي به بيرته د لوږي احساس کوو نو ددي مشکل د مخنيوي لپاره بايد غذايي موادو کي د فايبر يوه عمده ونده په نظر کي ونيسو. کله چي غذايي مواد ژر هضم شي نو معده خالی کيږي او د معدى د خالی کيدلو سره بعضي مشکلات د انسان په بطن کي را منځ ته کيږي. څنگه وشو کړاي چي خپله معده عادي حالت ته را وگرځو، تر څو د بعدي مشکلاتو د مخنيوي لپاره مو لازم تدابير نيولي وي؟ چي تر ټولو بهتره طريقه يې د تخمير شوو غذايي موادو خوړل په دوامداره ډول سره، بعضي وخت په معده کي د ځينو غيرى هضم کيدونکو موادو شتون هم د انسان به هاضمي سيستم کي د بعضو مشکلاتو را منځ ته کولو سبب گرځي. دا چي څنگه خپله معده په دوامدار شکل سره په عادى حالت کي وساتو، ددي موضوع د روښانه کولو لپاره غواړم لنډ معلومات وړاندي کړم. د لنډ وخت لپاره د کمو فايبر لرونکي غذايي موادو څخه استفاده به هم گټوره وي چي خپله معده په نورمال حالت کي وساتو، چي د هغې جملي څخه يو هم GAPSغذايي مواد. دغه (GAPS) غذايي مواد فايبر کموي، هغه ځکه چي دغه مواد د زياتره موجوده بکترياوو پواسطه په کلمو کي هضم کيږي. ډيرى صحت مند خلک د ورځي تر ۳۲ گرامو ډير فايبر ته ضرورت لري، ددي ترڅنگه چي ډيري امريکايانو دغه مقدار يو څه اندازه را کم کړي دي. ټولو ته دا سپارښتنه کيږي چي ستاسو د خوراک فايبر بايد د سبزيجاتو، ميوه جاتو، او تخم بابو څخه تر لاسه کړي. بايد تر ډيره بريده هڅه وشي چي د تازه او د پاکو اوبو څخه دوامداره استفاده وشي، دا ځکه چي د صحي اوبو څښل د صحت لپاره ډيرگټوردي. سزيجاتاو به مو هميش خوان ساتي! سبزيجات ستاسو پوستکي نرم او تازه ساتي، بل دا چي د پوستکي لکی له منځه وړي او يا يې را کموي. ډيري سبزيجات د ۸۵ څخه تر ۹۵ سلنه اوبه او په زياته پيمانه پيتو نيترينت لري، پيتو نيترينت د بدن ځوان ساتل او همدارنگه د زورواليو په مقابل کي د بدن مقاومت کوي زياتوي. تر ډيره بريده همدا سبزيجات ستاسو د ځوان او تازه ساتلو لامل کيږي. سبزيجات د حجراتو مړينه د پريشاني کمول، د محيطي عواملو، نوري شعاوو او محيطي تيزابيت په وړاندي د وجود مقاومت زياتوي او ددي عواملو څخه د وجود د ساتني وظيفه هم سرته رسوي. ويتامين سي په پراخه پيمانه په روميانو، بادرنگو، شين مرچک، براکولی کی پيدا کيږي کوم چي کوليژن پروتين د جوړولو دنده په غاړه لري کلوژن د حيواني پروتين هغه عمده او اساسى برخه ده چي په حيواني پروتين کي په زياته اندازه شتون لري، د ويتامين سي د کمښت له امله د کلوژن پروتين توليد کميږي او با الاخره د پروتين جوړښت په ډيره ضعيفه اندازه مخ په وړاندي ځي. شفاف سور او ژيړ رنگه سبزيجات لکه گازرى، مرچک، او ژمنی قدو کوم چي په زياته اندازه بيتا کروتين لري، د بيتا کروتين دنده د لمر په وړاندي د انسان د پوستکی ساتنه د لمر سوځيدلو څخه کوي. د روميانو په جوړښت کي د ليکوپين شتون، چي د لمر ضد طبعي کريم دنده سرته رسوي. يوې سکاتلنډي څيړني څخه څرگنديږي چي ډيرى زده کوونکي وړانديز کړي دي چي د سبزيجاتو او ميوه جاتو څخه استفاه ستاسو د جزابيت او ښايسته والی سبب گرځي. څيړنو موندلي ده چي د ميوجاتو او سبزيجاتو په جوړښت کي کاروتنوئيد شتون کوم چي د صحت او ښايسته لپاره ډير گټور دي او وړانديز يى کړي دي چي د سبزيجاتو او ميوه جاتو څخه استفاده د پوستکی بهرنی ساحه ښايسته او جذابه ساتي. سبزيجات هډوکي صحت مندوي: تازه سبزيجات د هډوکي د صحت لپاره ډير گټور دي. په سبزيجاتو کي په ډيره پيمانه کليسيوم، مگنيزيم، سليکا او همدارنگه بعضي نور معدني مواد شتون لري چي د هډوکي د تقوى او صحت مندتوب لپاره ډير گټور دي. ويتامين کا ۲ هم په سبزيجاتو کي په ډيره پيمانه موندل کيږي چي د هډوکي په صحت کي ډير اساسى او عمده رول لري، د يادول وړ ده چي دا ويتامين په لومړى ځل بعضي ساحو ته ځان رسوي چي هلته کليسوم ذخيره کيږي لکه غاښونه او بعضي نور نرم عضلات د انسان په وجود کي چي هلته ذخيره شوي کليسوم له منځه وړي چي د کليسوم له منځه وړل د ويتامين کا ۲ له اساسی دندو څخه شميرل کيږي ددي تر څنگه نوموړى ويتامين د هغه ساحوى ساتنه هم کوي چي هلته د کليسوم شتون د مشکلاتو د را منځ ته کيدلو امکانات شتون ولري لکه له شريانونو او نازکو عضلاتو څخه. د ويتامين کا ۲ بله همده مبنع تخمر شوى سبزيجات دي هغه چي د تغذيوى موادو د ډيرولو لپاره په کلتورى شکل تخمير کيږي.

داکتره مريم زينب

بریالی انسان

هر انسان د دی غوښتونکی دی او دا غواړی چي د ژوند په هر ډګر کي بريالی اوسي، هيڅ څوک هم دانه غواړی چي له ناکامی سره مخ شي.

د خپل بریالیتوب لپاره جلا جلا لاري لټوي او په هغولارو تګ کوی چي د ده په اند د بریالیتوب لاری وی. څوک خپل بریالیتوب په چوکی، جاه و جلال اويا شتمني کی لټوي، څوک بيا په خپل زور ځواني او طاقت دومره مغروره وي چي د بریالیتوب هغه اصلی لاری تری هيری شوی وی او په داسی کنډو او کپر سر شوی وی چی په پايله کي خپل ځان هم غرق کړی او خپله کورنۍ هم له فناه کيدو سره مخامخ کړی. دغه بدبختی سره هغه کسان مخ کيږی چی اصلا له خپل خلقت نه خبرنه وی چي زه خدای(ج) د کوم اصل له مخي او د کوم هدف لپاره پيدا کړی يم. ځکه الله (ج) په خپل کتاب عظيم الشان قران کی د انسان خلقت کمزوری او ضعيف ښودلي. نو دغسي کمزوری انسان بيا په دی هم سم نه پوهيږي چي خپل ځان ته د بریالیتوب رښتيني لاري وټاکي. نو په کار ده چي د بریالیتوب د لارو موندلو په خاطر د الله (ج) قران او دهغه د پيغمبر(ص) مبارکو احاديثو ته مخه وکړي او په هغه عمل وکړي. ترهر څه لومړي خو په کارده چي انسان بايد مؤمن وي د خدای ج په وحدانيت، د قيامت په ورځ د الله (ج) په فرښتو او په ټولو آسماني کتابونو او په بيا ژوندی کيدو چي الله (ج) به د خپلو ټولو بنده ګانو سره حساب وکړی او خپل هر بنده ته به د هغه د اعمالو برابره بدله ورکوی. هغه لوی خدای(ج) خپلو بنده ګانو ته د بریالیتوب لاره ښيي د سورت بقری په لومړي مبارک ايات کي داسي فرمايي:

ژباړه: (دغه کتاب چي هيڅ شک په کي نشته لارښود دی د متقيانو لپاره چی له خدای (ج) څخه ووېريږی او عقيده ولری په غيب سره چی الله ج شته، بیاژوندی کيدل شته، جنت او دوزخ ټول شته) او د الله (ج) لخوا فرض کړی شوی لمونځ د ټولو ارکانو سره د زړه په خاص حضور په عاجزی سره ادا کړي او هغه مال اوشتمني چي خدای (ج) ورکړی، د خدای(ج) بيوزلو بنده ګانو ته د خپل توان سره سم نفقه کړی او د هغه له بنده ګانو سره مرسته وکړی. د اخرت په ورځ پوره ايمان ولری دغه ډله خلاصي موندونکو او همدغه کسان بريالی دی.

په سورت عصر کی لوی خدای(ج) فرمايی، چی قسم په زمانه چی انسان په تاوان او زيان کی دی، مګر هغه کسان چي مؤمنان وی. او نيک عملونه وکړی له نيک عمل نه يوازی فرضی عبادت نه، بلکي نيک عملونه ډير زيات دی چي خدای(ج) پری خوشحاليږی. د هغه له بنده ګانو سره مرسته کول، د بيوزلو انسانانو لاس نيوی د خدای (ج) د رضا په خاطر مينه او محبت کول دی. او په حقه فيصله کول او د حق خبری آواز او چتول، د ظالم مخه نيول او مظلوم له ظالم څخه خلاصول دی. د سورت په پای کي د صبر په برخه کی امر شوی دی چي که يو انسان صبر اختيار کړی، مانا دا چي په خپل حق صبر و کړی او د نورو خلکو شتمنيو، ته سترګی کړی نه کړی، د نورو په مال، ناموس او آزادی چی خدای (ج) يو بنده ته ورکړی تيری ونه کړی. د حق بيان او په خلکو کی يی د رواجولو په برخه کی چي څومره تکليفونه پری راشي، هغه وزغمی او د خپلو ټولو پريشانيو او زحمتونو د حل هيله او ارزو يوازی او يوازی د خدای(ج) له درباره وکړی او دهغه لوی ذات د رضا په خاطر د خدای(ج) له بنده ګانو سره ښيګنی وکړي. نيک او ترټولو ښه بنده هغه وی چي د هغه له لاسه د خدای(ج) بنده ګانو ته ازار ونه رسيږی د کلی کور اوسيمی ټول خلک د دغسی انسان له زيان او تاوان له نه رسولو څخه مطمين وی، همدغسی انسان ته بريالی انسان ويلی شو.

نورزاخان لودين

د بریالي کارکوونکي ۵ غوره ځانګړني

ولې داسې فکر کېږي چې ځینې ځیني کارکوونکي په ادارو کې د پرمختګ مزی ډېر ژر ځغلوي، خو ځیني بیا د کلونو په تېرېدو سره بیا هم په خپل ځای کې همغسې پاتې کېږي؟ ښایي فکر وکړئ چې د دې کسانو د بریالیتوب او پرمختګ دلیل به همدا وي چې دوی د ښه مغز، وړتیا او استعداد خاوندان دي، خو ځیني نور دلایل هم شته چې دوی په دې برخه کې بریالي کوي او د مخکې تګ زمینه ورته برابروي.

هڅه وکړئ چې دا ۵ ځانګړنې خپل عادت وګرځوئ، ترڅو وشئ کولی بریالی کارکوونکی شئ:

۱) زه د خپل برخلیک مسئول یم

که د ژوندانه په ټولو پړاوونو کې د په زړه پورې پېښې په انتظار یاست، نو احتمالاً چې انتظار به مو اوږد وي. بریالي متخصصین هغه کسان دي چې خپله بهر راوځي او دغه پېښه رامنځ ته کوي.

نو هڅه وکړئ چې په متفاوته بڼه ځان ته وګورئ. کارونو کې مو هڅه او ربښتینولي مه هېروئ او دا په یاد ولرئ چې د خپل ځان مسئول یوازې خپله یاست.

۲) هرڅه ممکن دي

فکر کوئ چې هېڅکله به ونشئ کولی چې د اداري د ریاست مقام ته ورسېږئ؟ نو مطمینه شئ چې نشئ کولی. دا مو په یاد وي: که فکر کوئ چې نشئ کولی، نو په ډېر احتمال سره چې به یې ونشئ کړی.

دا مو ځان ته تلقین کړئ چې هر هغه څه چې وغواړئ، ورته رسېدی شئ؛ خو په دې شرط چې غښتلی عزم ولرئ او ستونزې وګالئ.

۳) هر یو کس ستاسو لپاره د اړیکې یو مهم پل دی، سره له دې چې لازمه ده خپل چاپېریال کې یو جدي شخص واوسئ، خو کولی شئ د خپلو شاوخوا کسانو سره په مهرباني چلند او رفتار وکړئ.

فکر کوئ چې د رئیس یا مدیر سره مو ښې اړیکې درلودل ارزښت نلري؟ مطمینه اوسئ چې دا کرنه ډېره مرسته درسره کولی شي. د شاوخوا کسانو سره مودبانه چلند وکړئ، ځکه تاسو په دې نپوهیږئ چې دغه کسان به کله او چېرته تاسو ته ګټه ورسوي.

۴ـ یوازې دا بسنه نه کوي چې په څه پوهیږئ، بلکې څه او څومره کسان پېژنئ؛ دا هم مهمه ده بریالي کارکوونکي د دفتر دننه او بهرنیو اړیکو په ارزښت ښه پوهیږي. باید وشئ کولی چې د ځان لپاره فعاله او تخصصي اړیکې جوړې کړئ.

همکاران مو د یو وخت خوراک لپاره له دفتر څخه بهر مېلمانه کړئ. وروسته له کار څخه د خپلو څو تنو همکارانو سره یوځای رستورانت ته لاړ شئ.

د تخصصي بهیر غړیتوب واخلئ او د خپلې روښانه راتلونکې لپاره ارتباط سازي وکړئ.

۵ـ نور څه کار ترسره کولی شم؟

برخلیک مو تر یوځایه خپل لاس کې دی، د دې لپاره چې وشئ کولی په خپل کاري برخه کې پرمختګ وکړئ، باید په کار مو توجه او تمرکز وکړئ. د یوې اضافي پروژې د اخېستلو لپاره داوطلبه شئ. یو نوی مهارت زده کړئ چې په ترڅ کې یې د لوړ رتبه مامورینو پام ځان ته راواړوئ. د همکارانو سره د همکارۍ په موخه کله ناکله په کاري محل کې پاتې شئ. بریالي کارکوونکي هغه کسان نه دي چې یوازې خپل کار ترسره کړي، کارځای پرېږدي او لاړ شي.

ژباړه: محمد عزیز پردیس

دیدگاه ها
لید لوري

د ملـي اردو لیکـي لـه یـوې ورځـې نـه بلـې تـه غښـتلي اوځواکمني کیږي

هرملـت اوټولنـه د خپـل هیـواد د ځمکنۍ بشپړتیا، ملي واکمنۍ، دیني اوملي ارزښتونو د دفاع په خاطر یو دفاعي او پوځي جوړښـت تـه اړتیا لـري، زموږ ګران هیـواد افغانستان هـم د نـړۍ د نـورو ملتونـو اوهیوادونـو پـه څیر یـو د ځـواکمن سیسـتم لرونکـی هیـواد دی، چـې د دغـه سیسـتم د ملاتیـرد ملـي اردو ځواکونه تشکیلوي.
د ډیرې خوښۍ اوخوشالۍ ځای دی چې د ملی اردو لیکي له یوې ورځې نه بلې ته غښتلي اوځواکمني کیږي، زموږ زړور ځوانـان د هیـواد لـه هرګـوټ اوهرقـوم څخـه پـه ډیرې خوښۍ سره راځي، د خپل سرلوړي هیـواد اومتـدینو خلکـو د دفـاع او ساتنې په خاطر د ملي اردو په لیکو کـې خپـل ځانونـه شاملوي او هیـواد اوخلکو ته خدمت کوي.
لـه نیکـه مرغـه نـن ورځ دهیـواد امنیتي ځواکونو اوپـه ځانګړي توګه د ملـي اردو منسـوبینو خپلـو درنـو هیوادوالو او نړیوالو ته دا ثابته کړه چـې افغـان امنیتـي ځواکونـه اوپـه ځـانګړي توګـه ملـي اردو د دې ځـواک اوتـوان لـري چـې پـه ډیره میرانـه د خپل هیواد اوخلکو څخه دفاع او ساتنه وکړي او دا یې په عمل کې ټولو ته وښوده.

ذکریا د دیتابیس پروګرامر

جـای شـک و تردیـدی نیسـت کـه نیروهای دفاعی و امنیتی کشـور روز تـا روز تجهیز و اکمال میشوند، با انگیزه و مورال عالی در برابر هراس افگنـان بـا متانـت مـی رزمنـد، دشـمنان صلح و آرامش این سرزمین بـا شـنیدن آغـاز عملیات نیروهای دفـاعی و امنیتـی بـه خصوص نیروهـای کومانـدو و قطعـات خاص از ساحه فرار می نمایند این خود نمایانگر تضعیف روحیه دشمن ومـورال عالی نیروهای دفاعی و امنیتی کشور در دفاع از حاکمیت ملی و مردم افغانستان را بیان میدارد زیرا شـجاعت، دلاوری، تعهد و فدا کاری آنها به خاطر دفـاع از وطن و مردم، کلمات غرور آفرینی است که امروز مردم افغانستان ایـن صـفات نیک را در وجود هر یک از منسوبان بـا شهامت نیروهای دفـاعی و امنیتـی بـه ویژه اردوی ملی به خوبی مشاهده مـی کنند.
و انشا الله با حمایت بی دریغ مردم مـا از نیروهای دفاعی و امنیتی شان دیر یا زود ما شاهد تحکیم پایه هـای صلح و امنیت سراسری در کشور،خواهیم بود.

خداداد «علیدوست»
باشنده ناحیه سیزدهم شهر کابل

دا یو څرګند حقیقت دی چې زموږ د ملـي اردو منسـوبینو اوس د خپلـو متـدینو او شـریفو هیوادوالـو پـه زړونو کې ځای پیدا کړی، زموږ ټول هیـوادوال اوس پـه دې پوهیدلي چې ملي اردو هغه امنیتي ځواک دی چې پـه هـر ډول سـتونزمنو او مشـکلو شـرایطو پـر مهـال د خپلـو هیوادولـو مرسته کوي.
اوهمـدا لا امـل دی چـې ملـي اردو دهیوادوالـو د بـاور اواعتمـاد وړ ګرځیدلي.
ملي اردو د هیواد یو مهم اوغښتلي ځواک په څیر منل شوي او د هیواد په هر ګوټ کې د سیمي اوسیدونکي د ملـي اردو لـه منسـوبینو څخـه پـه کلکه ملاتړ کوي. او په پایله کې یې د ملي اردو لیکي یوې ورځې نـه بلې ته لاپسې غښتلي اوځواکمني کیږي.

سیدالله حمیدی

له هیواد څخه دفاع ته چمتویو

در دفاع از وطن آماده هستیم

فوتوراپورتران:
بریدمل محمد بصیر«احمدی»، ذبیح الله«فیضی»، محمد یوسف«هاتفی»،بکتاش«امیری»و بریدمل علی شاه«الهام»

منسوبان اردوی ملی در دفاع و حراست از تمامیت ارضی، استقلال کشور از هیچگونه ایثار و فداکاری دریغ ننموده دشمنان صلح و ثبات کشور را در هر گوشه یی که باشند مورد هدف قرار میدهند. تروریستان و دهشت افگنان باید بدانند که افغانستان کشوریست تسخیر ناپذیر و آنهاهیچگاهی به اعمال ضد انسانی و اسلامی شان موفق شده نمیتوانند، چنانچه نیاکان ما در طول تاریخ با قامت استوار در برابر هر متجاوز مردانه رزمیده و دشمنان این خطه را با شکست مذبوحانه مواجه ساخته اند. بناً آنانکه به داعی صلح مردم افغانستان لبیک نگویند از دید نیروهای دفاعی و امنیتی پنهان نمانده و در هر کجا که باشند با ضربات کوبنده ما قرار گرفته نابود خواهند شد. پس بیایید منسوبان اردوی ملی را حمایت نماید، به صفوف جوانانی بپیوندید که عشق به وطن، را معیار رسالت ملی و وظیفوی خود میدانند.

افتخار به فرزندان که از وطن و ارزشهای ملی و تاریخی شان دفاع و حراست می نمایند.

به امید صلح و امنیت سرتاسری در افغانستان.

دگرمن میرویس «نظامی»

د خپلې هغې مینې له امله چې له خپل ګران هیواد سره یې په زړه کې لرم، ومې غوښتل چې د ملي اردو په لیکو کې شامل شم او دا ډېره موده کیږي چې د ملي اردو په لیکوکي شامل شوی یم او د دغې لارې خپل هیواد او ګرانو هیوادوالو ته خدمت کوم، زه په دې ډیر ویاړم چې موږ یوه ځواکمنه او په مدرن وسلو او وسایطو سمبال اردو لرو او ډیر خوښ یم چې زموږ ملي اردو په ډیره زړورتیا او اتلولی سره، له خپل هیواد او شریفو هیوادوالو څخه دفاع کوي.

موږ د ملي اردو منسوبین د خپلو ګرانو هیوادوالو سره دا ژمنه کوو چې موږ به د خپل ژوند تر وروستی سلګۍ د خپل هیواد او خلکو څخه دفاع کوو او دهیواد د سولې او امنیت دېښمنانو ته به هیڅکله اجازه ورنه کړو چې زموږ په ګران هیواد کې خپل ناوړه او کرغیړن پلانونه او دسیسې ترسره کړي او زموږ د شریفو او سوله خوښوونکو خلکو سوکاله ژوند نا امنه کړي.

تورن حشمت الله

طبیعتاً هر منسوب نیروهای دفاعی و امنیتی افغانستان وارث قهرمانان دلیر و شجاع تاریخ پر افتخار کشور هستند که امروز با قامت بلند و سر افرازی تمام بطور آگاهانه از وطن و آبایی شان باقبول قربانی های بیشمار دفاع می کنند.

ما منسوبین قطعات و جزوتام های اردوی ملی کشور در تشریک مساعی با سایر نهادهای امنیتی تاکنون در علمیات های محاربوی و تصفیوی با وجود خطرات ماین، حملات انتحاری، کمین دشمن در محلات که زمینه برای ستر و اخفای دشمن مساعد است تعرض نموده، با تصفیه و تلاشی و افراز پوسته های امنیتی دست آورد های قابل توجهی دست یافته ایم و شجاعانه در میان انبار دود و آتش، انفجار و انتحار خود را به خاطر نجات هموطنان میرسانیم. در خاتمه یک بار دیگر به مردم صلحدوست کشورم اطمینان داده و تعهد می سپارم که منحیث یک منسوب اردوی ملی تا آخرین رمق حیات در خدمت مردم و وطن خویش قرار داشته باشم.

دوهم بریدمن احمدسیر «چاه آبی»

د هیواد د امنیتي ځواکونو هغه سربښندني، قرباني اوزړورتیا چې له خپلو ځانونو یې ښیي، د ډیر قدر او ستاینې وړ دي او په ځانګړې ډول د ملي اردو زړور ځواکونه، چې د هیواد د سولې او امنیت دښمنانو هرډول شوم پلانونه او دسیسې شنډې او له خاورو سره خاورې کوي. له نیکه مرغه زموږ ګران هیواد افغانستان د یوې مجهزې اردو څښتن دی، افغانانو ته پکار ده چې دالله تعالی شکر ادا کړي او د خپلې ملي اردو ملاتړ او ننګه وکړي. زه د ملي اردو دیوه منسوب په توګه په دې ویاړم چې د ملي اردو په لیکو کې شامل او د خپلو نورو ورونو سره په یوه سنګرکې شپې ورځې تیروو او د خپل ګران او سرلوړي هیواد افغانستان او د خپلو شریفو هیوادوالو څخه دفاع کوو، د هیواد اوخلکو د سولې اوامنیت دښمنانو ته په هر سنګر کې غاښ ماتونکې ګوزارونه ورکوو او د هغوی هر ډول شومې او ناولې دسیسې له خاورو سره خاورې او پلانونه یې شنډوو.

لومړی بریدمن محمد د شاهین قول اردو افسر

د ډیرې مودې راهیسې د ملي اردو په لیکو کې شامل او د دې لارې خپل هیواد او ګرانو هیوادوالو ته خدمت کوم.

زه یو افغان یم، زه به د خپلو نیکونو او پلرونو له وصیت سره سم، هیڅکله د خپل هیواد دښمنانو ته دا اجازه ورنه کړم، چې زموږ په هیواد کې لاس وهنه وکړي او خپلې شومې او ورانکارې دسیسې عملي کړي. او زموږ د بې وزله او جګړه ځپلو هیوادوالو سوکاله ژوند یو ځل بیا له نا امنۍ سره مخ کړي. موږ د ملی اردو منسوبین، د خپلو نیکونو په څیر له خپل هیواد او خلکو څخه تل په کلکه دفاع اوساتنه کوو او دهیواد د سولې او امنیت دښمنانو ته به په هرسنګر کې غاښ ماتونکې ګوزارونه ورکړو اوهغوی ته د هیڅ ډول لاس وهنې او ورانکاریو اجازه نه ورکوو.

همایون د شاهین قول اردو سرتیری

دفاع و حراست از تمامیت ارضی، استقلال کشور وظایف اصلی منسوبان نیروهای دفاعی و امنیتی کشور مخصوصاً اردوی ملی می باشد، ما بخاطر انجام وظایف اصلی خویش در مقابل دشمنان صلح و ثبات کشور مبارزه نموده و برای هیچ فرد، گروه اجازه نمیدهیم که طمع تجاوز و اشغال وطن ما را داشته باشند، زیرا کشور ما تاریخ بیش از پنج هزار ساله دارد، افغانستان گورستان متجاوزین بوده و خواهد بود، ما نیز به پیروی از گام های استوار نیاکان خویش از این وطن دفاع نموده و اهداف دشمنان مردم افغانستان را به یاس مبدل خواهیم ساخت.

در اخیر وعده و اطمینان ما برای هموطنان ما اینست تا آخرین رمق حیات از سرزمین آبایی خویش دفاع وحراست نموده و با قربان نمودن جانهای خویش از این وطن دفاع می نمائیم.

رحمان الله بریدمل صحیه قول اردوی ظفر

موږ افغانان يوو او افغانستان زموږ د ټولو افغانانو ګډ کور دی، ټولو ته ښايي چې له خپل ګران هيواد څخه په کلکه دفاع وکړي. او د خپلو پلرونو او نيکونو په څير د دي سپيڅلي خاورې له لويشتي لويشتي څخه ساتنه وکړي.

زه د ملي اردو د يوه منسوب په توګه د خپلو پلرونو او نيکونو له وصيت سره سم د خپل هيواد خدمت کولو ته چمتو يم. او په هر ډول ستونزمنو شرايطو کې به د خپل ګران هيواد افغانستان څخه په ډيره ميړانه دفاع کوم.

زه خپلو هيوادوالو ته ډاډ ورکوم ترڅو چې د ملي اردو منسوبين ژوندي وي د هيواد او خلکو د دښمنانو پروړاندې به لکه د سپر ولاړ وي. او د هيواد د سولې او امنيت دښمنانو هر ډول شوم او کرغيړن پلانونه او د سيسې به شنډې او له خاورو سره خاورې کړي. د ملي اردو اتل منسوبين تل د خپل هيواد اوخلکو په چوپړ کې دي.

محمد خالد د شاهين قول اردو بريدمل

خوشحالم که امروز در کنار فرزندان شجاعی قرار دارم که با شور و شوق فراوان به صفوف نیروهای دفاعی و امنیتی کشور به ویژه اردوی ملی پیوسته. اردویی که مهد شجاعت، پایمردی و از خود گذری می باشد.

منسوبان باشهامت نیروهای دفاعی و امنیتی به ویژه اردوی ملی کشور با مهارت های نظامی که فراگرفته اند، در مقابل دشمنان صلح و آرامش مثل همیشه استوار رزمیده اند.

من در کنار منسوبان شجاع اردوی ملی در راستای تأمین امنیت و ایجاد صلح سراسری در کشور از هیچ نوع سعی و تلاش دریغ نورزیده و تا آخرین لحظه حیات در دفاع از وطن و مردم خویش قرار خواهم داشت. در اخیر منحیث یک منسوب اردوی ملی کشور پیام من به هموطنان عزیزم این است که در دفاع و حراست از وطن و مردم خویش شب و روز تلاش خواهم کرد.

جگرن سید ذین العابدالدین

دفاع از حاکمیت و ارزش های ملی وظیفه سترگ منسوبان اردوی ملی را تشکیل داده به همین منظور آنها امروز به تکیه گاه اصلی مردم افغانستان مبدل گردیده اند.

همانطوریکه هموطنان عزیز ما میدانند که موفقیت های

نهادهای دفاعی و امنیتی کشور از تعلیم وتربیه ،دسپلین پذیری ،شهامت ، ایمانداری و احساس وطندوستی آنان سرچشمه میگیرد و تابع نظم و مقررات و اصولنامه عسکری است نهاد های دفاعی و امنیتی کشور در طول سالهای اخیر به تمام جهانیان نشان داد که میتوانند از مردم و کشور خویش دفاع و حراست نمایند.

هموطنان عزیز ! حمایت شما قدرتیست که ما را قادرمیسازد تا پله های ترقی وتعالی کشور را از راه صلح وامنیت سراسری با قامت بر افراشته وسربلند طی نمائیم.

محمد نبی بریدمل فرقه ۱۱۱ پیاده کابل

د ملي اردو منسوبين په هر ډول شرايطو او دهيواد په هر کوټ کې خپلې سپيڅلې دندې په ډيره ميړانه او زړورتيا سره سرته رسوي او خپلو ګرانو هيوادوالو ته ډاډ ورکوي چې د ملي اردو ځواکونه تل د دوی په خدمت کې دي او تل به د ګران هيواد

افغانستان څخه دفاع او ساتنه کوي.

موږ هيڅکله د هيواد د سولې او امنيت دښمنانو ته دا اجازه نه ورکوو، چې زموږ په ګران هيواد افغانستان کې سوله او امنيت ګډوډ کړي، خپل شوم پلانونه او ناوړه دسيسې پلي کړي او زموږ د مؤمنو هيوادوالو سوکاله ژوند نا ارامه کړي.

زه د خپلو هيوادوالو سره دا ژمنه کوم چې، د ژوند تر وروستۍ سلګۍ پورې د خپل هيواد او خلکو څخه دفاع کولو ته چمتويم.

جمعه خان دهوايي ځواکونو بريدمل

تهيه کننده: بريدمل محمد بصير «احمدی»

د هیواد او خلکو په دفاع کې د افغان نجونو رول د پراخېدو په حال کې دی

نقش زنان و دختران افغان در دفاع از وطن و مردم در حال افزایش است

زنان و دختران شجاع افغان دوشادوش برادران شان در طول تاریخ سپرمطمئین در مقابل دشمنان این سرزمین قرار داشته و از این خطۀ نام آور، دلیرانه دفاع و حراست کرده اند.

هدف و آرزوی دیرینه ام بود که تا روزی بتوانم به صفت یک دخت افغان از وطن و مردم خود دفاع و حراست نمایم، به همین سبب اردوی ملی کشور را بالاترین مرجع خدمت گذاری به وطن و مردم خود یافتم وشامل اردوی ملی شدم ، به عنوان یک خدمتگار واقعی کشور از هیچ نوع ایثار و فداکاری در راه دفاع از وطن و مردم دریغ نخواهم کرد. در اخیرتعهد میسپارم که منحیث یک دختر دلیر افغان به خاطر آرامی مردم و امنیت کشور در انجام وظایف محوله از هیچ گونه سعی و تلاش دریغ نمی ورزم.

دوهم بریدمن حمیده«احمدی»

د ملي اردو زړورو ځواکونو په دې وروستیو کې د خپلو بریالیو عملیاتو په ترسره کولو او د ښې لاسته راوړنو په ترڅ کې خپله ځواکمني اووړتیا وښودله اوخپل ولس یې یوځل بیا په دې باوري اوډاډه کړ، چې د دوی سرښندونکي اواتل بچیان د دې جوګه دي چې په هرډول ستونزمنو شرایطو کې د خپلې سپیڅلې خاورې ښځه دفاع اوساتنه وکړي.

په پای کې د ملي اردو د یوې منسوبې په توګه دهیواد خویندو او ورونو ته زما دا پیغام دی، چې راشي د خپل هیواد اوخلکو د دفاع اوساتنې په خاطر خپل خانونه د ملي اردو په لیکو کې شامل کړي اوپه ډیر لوړ مورال او زړورتیا سره له خپل ویاړلي هیواد او شریفو خلکو ښځه دفاع اوساتنه وکړي او دهیواد ویاړلي بیرغ تل رپانده وساتي.

دوهم بریدمن عارفه
د ځانګړي قطعې افسره

بدون شک اجرای عملیات های پیروزمندانه منسوبان قطعات و جزوتامهای اردوی ملی در مناطق مختلف و نا امن کشور نتیجه تلاش های مستمر و متداوم رهبری وزارت دفاع ملی و ستردرستیز به خاطر ارتقای احضارات و بلند رفتن ظرفیت های مسلکی اردوی ملی کشور بوده و این باورمندی را تقویت می بخشد که به توانایی های اردوی ملی روز تا روز افزوده میشود و اردوی ملی مطمئنانه می تواند بر علاوه وظایف محاربوی، تصفیوی و امنیتی، در فراهم سازی شرایط بهتر زنده گی برای مردم ما نقش و رسالت بزرگ و تاریخی خویش را چنانچه توقع می رود ادا نمایند.

تورن زینب «محمودی» افسر قوایی هوائی

تهیه کننده: مونیکا «سلطانی»

MP

د افغانستان جید علما، د هیواد له دفاعي او امنیتي ځواکونو، په ځانګړې توګه د ملي اردو له اتلو منسوبینو څخه په کلکه ننګه او ملاتړ کوي.

چاپ مطبعه ریاست مخابره ستردرستیز